Bundel - Algemeen Bestuur van 7 december 2026

1 Opening

2 Vaststellen agenda
- 2026-12-07_Algemeen Bestuur_Agenda

3 Vaststellen notulen, besluiten- en actiepuntenlijst AB 7 september 2026
- 2026-09-07_Algemeen Bestuur_Notulen
- 2026-09-07_Algemeen Bestuur_Besluitenlijst
- 2026-09-07_Algemeen Bestuur_Actiepunten

4 Mededelingen/ Ingekomen stukken

4.a Bericht ministerie m.b.t. robuustheidscriteria
- Brief AB Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland beoordeling robuustheid 1 april 2026
- Bijlage 1. Monitoring robuustheid OD - eindrapportage
- Bijlage 2. Analyse randvoorwaarden kpi's Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland
- Informatienota AB - Vervolg na Robuuste RUD

4.b Advies Commissie Bezwaarschriften gemeente Sluis
- Brief gemeenteraad inzake kennisgeving advies Commissie Bezwaarschriften

4.c Bijeenkomst raadsklankbordgroep 6 januari 2027 (mondeling)

5 Ter kennisgeving: 2e Voortgangsrapportage 2026
- Voorstel AB 2e Voortgangsrapportage 2026
- Bijlage 1 2e Voortgangsrapportage januari t/m augustus 2026
- Bijlage 2 Advies BC RUD voorstel 2e voortgangsrapportage 2026 incl. reactie RUD Zeeland

6 Ter besluitvorming: Resultaatbestemming 2025 (behandeling zienswijzen)
- Voorstel AB resultaatbestemming 2025
- Bijlage 1 Begeleidend advies BC 2026 mei jaarstukken 2025 en begroting 2027
- Bijlage 1 Advies BC 2026 mei jaarstukken 2025 en begroting 2027
- Bijlage 2 Zienswijzen resultaatbestemming 2025 incl. reactie DB RUD Zeeland

7 Ter besluitvorming: Ontwerpbegroting 2027 (behandeling zienswijzen)
- Voorstel AB begroting 2027
- Bijlage 1 Ontwerp begroting 2027
- Bijlage 2 Begeleidend advies BC 2026 mei jaarstukken 2025 en begroting 2027
- Bijlage 2 Advies BC 2026 mei jaarstukken 2025 en begroting 2027
- Bijlage 3 Zienswijzen begroting 2027 incl. reactie DB RUD Zeeland

8 Ter besluitvorming: Controleprotocol en normenkader 2026
- Voorstel AB Controleprotocol en normenkader 2026
- Bijlage 1 Controleprotocol RUD Zeeland 2025
- Bijlage 2 Advies BC RUD voorstel controleprotocol en normenkader 2026 incl. reactie RUD Zeeland

9 Ter besluitvorming: Bestuurlijk vergaderrooster 2027
- Bestuurlijk vergaderrooster RUD Zeeland 2027

10 Rondvraag

11 Sluiting

Agenda Algemeen Bestuur

Datum 07-12-2026
Tijd 9:45 - 11:45
Locatie Abdij Middelburg
Voorzitter A. Smit

1	**Opening**
2	**Vaststellen agenda**
3	**Vaststellen notulen, besluiten- en actiepuntenlijst AB 7 september 2026**
4	**Mededelingen/ Ingekomen stukken**
	4.a Bericht ministerie m.b.t. robuustheidscriteria
	4.b Advies Commissie Bezwaarschriften gemeente Sluis
	4.c Bijeenkomst raadsklankbordgroep 6 januari 2027 (mondeling)
5	**Ter kennisgeving: 2e Voortgangsrapportage 2026**
6	**Ter besluitvorming: Resultaatbestemming 2025 (behandeling zienswijzen)**
7	**Ter besluitvorming: Ontwerpbegroting 2027 (behandeling zienswijzen)**
8	**Ter besluitvorming: Controleprotocol en normenkader 2026**
9	**Ter besluitvorming: Bestuurlijk vergaderrooster 2027**
10	**Rondvraag**
11	**Sluiting**

Notulen Algemeen Bestuur

Datum 07-09-2026
Tijd 9:00 - 11:00u
Locatie Raadsboerderij in Heinkenszand
Aanwezig A. Smit (voorzitter), G. Depauw, D. de Clerck, A. Witkam, B. Feijtel, J. Aarnoutse, K. Knulst, N. van der Hoest, M. van Doorn, C. Simons, O. Ghering, V. Rammeloo, M. Wissekerke, J. Sandee, J. Nijland (waarnemend directeur RUD Zeeland), [redacted] (interim concern controller RUD Zeeland) en notuliste

Met kennisgeving afwezig: W. Jochems (directeur RUD Zeeland) en [redacted] (concern controller RUD Zeeland)

1 Opening

De voorzitter heet een aantal nieuwe AB-leden welkom.

Dhr. V. Rammeloo vertegenwoordigt de gemeente Terneuzen.
Dhr. C. Simons vertegenwoordigt de gemeente Sluis.
Dhr. J. Sandee vertegenwoordigt de gemeente Noord-Beveland.
Dhr. O. Ghering vertegenwoordigt de gemeente Vlissingen.

2 Vaststellen agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3 Vaststellen notulen, besluiten- en actiepuntenlijst AB van 6 juli 2026

Dhr. Simons heeft een aanvullende opmerking op het verslag. Het college van Sluis heeft ingestemd met de DVO voor 2026, niet voor de jaren 2027 en 2028. Dit vanwege het niet instemmen van de gemeenteraad met de geactualiseerde GR.

De voorzitter geeft naar aanleiding van de actielijst aan dat binnen de huidige alsook de vernieuwde gemeenschappelijke regeling een ander AB-lid niet kan worden gemandateerd bij afwezigheid van een bestuurder; plaatsvervanging is enkel mogelijk door een lid uit de eigen organisatie. De heer Van der Hoest vraagt om alvast te inventariseren – gezien de nieuwe gemeenschappelijke regeling nog niet is vastgesteld – of er een meerderheid is tot het wijzigen van deze mandaatregeling. Hij geeft aan niet de geplande evaluatie over twee jaar hiervoor te willen afwachten. Mevrouw van Doorn en meneer Depauw kunnen zich hierin vinden. Mevrouw De Clerck geeft aan dat het niet wenselijk is om reeds een tweede spoor te bewandelen aangezien er nog een juridisch proces loopt om de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling unaniem vast te kunnen stellen. De voorzitter vat de bespreking samen om zodra de nieuwe regeling is vastgesteld dit punt mee te nemen in de opmaak naar een evaluatie. De heer Van der Hoest maakt bezwaar dat dit te lang duurt.

Besluit:

- De notulen, actie- en besluitenlijst van het AB van 6 juli 2026 worden conform vastgesteld.

4 Mededelingen

- Directeur Wim Jochems is aan de beterende hand. Hij zal naar verwachting in oktober 2026 zijn taken weer opnemen.
- We hebben nog niet van alle griffies reactie ontvangen op de uitvraag naar leden voor de klankborgroep van Raden en Staten. De voorzitter vraagt iedereen om dit bij de eigen griffie na te vragen.
- Mevrouw Nijland vertelt dat de werving in het kader van de robuuste RUD rond is. Vorige week zijn de laatste collega's gestart. Zij starten met een opleidingstraject in het kader van de kwaliteitscriteria.

5 Ter kennisname: 1e voortgangsrapportage 2026

Naar aanleiding van het onderdeel 'vergunningverlening voor het transport van munitie' geeft de heer Aarnoutse aan dat gemeente Middelburg dit niet gemandateerd heeft aan RUD Zeeland en dat gecorrigeerd wil zien. De heer Ghering geeft aan dat dit ook voor de gemeente Vlissingen geldt. Toegezegd wordt dat dit wordt aangepast in de voortgangsrapportage.

Besluit:

- Het AB neemt kennis van de 1e voortgangsrapportage 2026.

6 Ter kennisname: 1e begrotingswijziging 2026

De heer Knulst vraagt om consistentie tussen de bedragen die worden genoemd in de begrotingswijziging en die in het advies van de begeleidingscommissie. De heer [redacted] geeft dit door aan de begeleidingscommissie. Verder is volgens de heer Knulst onvoldoende uitgewerkt waarom het budget voor opleiding en innovatie niet in de begroting kan worden opgevangen. De heer [redacted] geeft aan dat in de gestelde robuustheidscriteria een innovatiebudget van ten minste 1% van de begroting is bepaald. Hiervoor is een innovatieplan opgemaakt welke heeft geleid tot extra kosten. Deels zijn deze kosten in de begroting verwerkt als extra last en deels in de bestaande begroting opgevangen.

De heer Depauw vraagt of hiervoor geen budget kan worden gevonden in de 6 fte welke eerder zijn vastgesteld voor het opleiden en inwerken van nieuwe medewerkers. De heer [redacted] reageert dat de kwaliteitseisen vanuit het Rijk richting omgevingsdiensten strakker worden. RUD Zeeland zet vol in op innovatie en opleidingen. Het genoemde budget van 6 fte wordt bovendien gebruikt om het mentorschap te financieren van de achttien nieuwe medewerkers. De aanvullende kosten kunnen daarom niet binnen de bestaande begroting opgevangen worden.

Besluit:

- Het AB neemt kennis van de 1e begrotingswijziging 2026.

7 Ter kennisname: 1e begrotingswijziging 2027

Besluit:

- Het AB neemt kennis van de 1e begrotingswijziging 2027.

8 Ter besluitvorming: herijking financieringssystematiek

De heer Ghering geeft aan dat de gemeente Vlissingen de overgang naar een nieuwe financieringssystematiek steunt, de onderliggende cijfers zijn echter niet voldoende duidelijk. Een toelichting is nodig om in te kunnen stemmen. De heer Aarnoutse sluit zich hierbij aan.

De heer Simons stelt voor om beslispunt 1 ‘het vaststellen van de herijkte financieringssystematiek’ om te buigen tot een voorgenomen besluit. De financieringssystematiek kan dan als voorgenomen besluit worden meegenomen in de zienswijzeprocedure. De heer Rammeloo en de heer Van der Hoest sluiten zich hierbij aan.

De heer Van der Hoest vraagt hoe raden aan de hand van de nieuwe financieringssystematiek inzicht kunnen houden in de prestaties van RUD Zeeland. Verder geeft hij aan dat op deze nieuwe werkwijze onvoldoende ambtelijk is geadviseerd. De voorzitter geeft aan zich in de laatste opmerking niet te kunnen vinden. De heer [redacted] geeft aan dat deze in de klankbordgroep en deelnemersoverleg is besproken en dat de begeleidingscommissie een advies heeft gegeven dat bijgevoegd is.

De heer Depauw merkt op dat er meer beleidsmatig in plaats van cijfermatig zal worden gestuurd. Hij geeft aan spoor drie onvoldoende uitgewerkt te vinden.
Mevrouw Nijland reageert dat spoor 3 volgt op sporen 1 en 2. Belangrijk is deze eerst vast te stellen. Beleid wordt met name regionaal vastgesteld in het AOOR en het BOOR; de U&H strategie vloeit hieruit voort. Dat wordt opnieuw doorvertaald in spoor 3.

Mevrouw De Clerck merkt op dat dit traject naar een nieuwe financieringssystematiek al lang loopt. Het hoort bij het realiseren van een robuuste RUD maar ook het implementeren van robuuste werkprocessen. De overgang naar een nieuwe financieringssystematiek kan alleen per nieuw kalenderjaar, dit om de systematiek mee te kunnen nemen in de begroting. Mevrouw De Clerck vraagt om een procesplan met bijhorende implementatiestappen. Ze geeft aan het proces richting Raden en Staten al te willen opstarten. De heer Witkam sluit zich aan bij mevrouw De Clerck.

De heer Sandee geeft ook aan de snelheid binnen dit proces te willen behouden. Wel vraagt hij aandacht voor een goede communicatie richting Raden en Staten.

De heer Knulst geeft aan dat de gemeente Tholen positief staat tegenover de nieuwe financieringssystematiek. Het verschil in deelnemersbijdrage is echter groot; dit wil hij goed kunnen onderbouwen richting de raad. Het vraagt meer inzicht en rust in het proces om het vertrouwen van de raad in RUD Zeeland te behouden. De heer Aarnoutse en mevrouw van Doorn willen om dezelfde reden eveneens meer zekerheid.

De heer Rammeloo vindt het belangrijk om de nieuwe financieringssystematiek als frisse start te gebruiken naar Raden en Staten toe. Goede communicatie en toelichting zijn belangrijk.

De heer Wissekerke zegt met de nieuwe financieringssystematiek graag beter te willen aansluiten bij de werkelijkheid, wel moet de systematiek nog meer doorleefd worden. Het is van belang deze snel eigen te maken zodat deze voor iedereen goed uitlegbaar is.

De heer Feijtel wil graag een toelichting waarom de overheadskosten bij een uitvoeringsorganisatie zo hoog liggen. De voorzitter reageert dat RUD Zeeland een uitvoeringsorganisatie was met te weinig ondersteuning. We willen een omgevingsdienst zijn die staat voor kwaliteit en innovatie, dat vraagt meer ondersteuning.

De heer Knulst en de heer Rammeloo vragen om een andere vorm van informatievoorziening naar de Raden en Staten toe dan een webinar. Een webinar creëert afstand, gebruik dit moment voor verbinding.

De voorzitter concludeert dat met name voor de gemeenten Vlissingen en Tholen de cijfers meer toelichting vragen. Ze vraagt de heer [redacted] aanvullende informatie te verzorgen op de vragen van beide gemeenten. Het beslispunt 1 wordt aangepast naar *voorgenomen* besluit tot vaststelling herijkte financieringssystematiek en dit ook voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden en provinciale staten.
Verder vraagt de voorzitter RUD Zeeland om naast het webinar maatwerk te leveren voor gemeenten die hieraan behoefte hebben. Mevrouw Nijland geeft aan te zullen kijken hoe dit in praktische zin het meest uitvoerbaar is.

Actie:

- De heer [redacted] verzorgt beantwoording van de vragen van de gemeenten Vlissingen en Tholen.
- Mevrouw Nijland en de heer [redacted] stellen een implementatieplan op voor het volgende AB.

Besluit:

- Het AB neemt een voorgenomen besluit tot het vaststellen van de herijkte financieringssystematiek en het hanteren van de geactualiseerde kengetallen als grondslag voor de begrotingen vanaf begrotingsjaar 2028.
- Het AB neemt een voorgenomen besluit tot het vaststellen van de gewijzigde bijdrageverordening ‘Bijdrageverordening RUD Zeeland 2028’.
- Het AB biedt de herijkte financieringssystematiek ter zienswijze aan aan de gemeenteraden en provinciale staten.
- Het AB biedt de gewijzigde bijdrageverordening ‘Bijdrageverordening RUD Zeeland 2028’ ter zienswijze aan aan de gemeenteraden en provinciale staten.
- Het AB besluit om voor de begroting van begrotingsjaar 2030 de onderliggende parameters in de systematiek te evalueren en waar nodig te actualiseren.

9 Ter besluitvorming: Mandatering archieftaken VTH

De heer Simons geeft aan dat hij de structurele inzet van 3 fte voor de uitvoering van deze taak graag anders ingevuld ziet. Hij wil graag starten met 1 fte vast en 2 fte inhuur; lopende het traject kan worden geëvalueerd wat nodig is. De heer Depauw, de heer Rammeloo en de heer Van der Hoest sluiten zich hierbij aan.

Mevrouw De Clerck vindt het belangrijk om een besluit te nemen; de achterstand binnen het VTH archief moet worden weggewerkt. Zij meldt wel dat de taken niet kunnen worden ingevuld onder de piofach overeenkomst met de provincie. Dat is wettelijk niet toegestaan aangezien de provincie wettelijk toezichthouder is op de archieftaken.

De voorzitter vindt het belangrijk om te starten met 3 fte en later een evaluatiemoment in te bouwen. Dit is geen nieuwe taak in het kader van robuuste RUD, de archieftaken zijn een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf. Deze zijn echter niet goed belegd waardoor er bij de gemeenten een achterstand is ontstaan. Mevrouw Nijland geeft aan dat de 3 fte is geadviseerd door de werkgroep VTH archieftaken, welke is opgericht vanuit de deelnemers. Voor minder dan 3 fte is het niet mogelijk om deze werkzaamheden uit te voeren.

De heer Witkam vindt de discussie over vast of inhuur niet aan de orde. We verliezen het doel van een goed en ordelijk archief hierbij uit het oog.

De heer Rammeloo geeft aan in te stemmen met de archivering VTH archieftaken door RUD Zeeland, dit wel met een kanttekening over de inzet van 3 vaste fte.

Besluit:

- Het AB stemt in met de nieuwe taakopgave voor de RUD Zeeland per 2027: archivering archieftaken VTH namens de deelnemers. Er wordt een jaarlijks evaluatiemoment ingebouwd.
- Het AB stemt in met het addendum archiefparagraaf op Dienstverleningsovereenkomst 2026-2028 (bijlage 1).
- Het AB stemt in met het modelbesluit mandatering VTH-archieftaken (bijlage 2).

10 Rondvraag

Er zijn geen vragen.

11 Sluiting

De voorzitter dankt iedereen voor zijn input en sluit omstreeks 10:15u de vergadering.

Besluitenlijst Algemeen Bestuur

Datum	07-09-2026
Tijd	9:00 - 11:00
Locatie	Raadsboerderij in Heinkenszand
Voorzitter	A. Smit

1 Opening

2 Vaststellen agenda

Besluit:
De agenda wordt conform vastgesteld.

3 Vaststellen notulen, besluiten- en actiepuntenlijst AB van 6 juli 2026

Besluit:
De notulen, actie- en besluitenlijst van het AB van 6 juli 2026 worden conform vastgesteld.

4 Mededelingen en ingekomen stukken

5 Ter kennisname: 1e voortgangsrapportage 2026

Besluit:
Het AB neemt kennis van de 1e voortgangsrapportage 2026.

6 Ter kennisname: 1e begrotingswijziging 2026

Besluit:
Het AB neemt kennis van de 1e begrotingswijziging 2026.

7 Ter kennisname: 1e begrotingswijziging 2027

Besluit:
Het AB neemt kennis van de 1e begrotingswijziging 2027.

8 Ter besluitvorming: herijking financieringssystematiek

Besluit:

- Het AB neemt een voorgenomen besluit tot het vaststellen van de herijkte financieringssystematiek en het hanteren van de geactualiseerde kengetallen als grondslag voor de begrotingen vanaf begrotingsjaar 2028.

- Het AB neemt een voorgenomen besluit tot het vaststellen van de gewijzigde bijdrageverordening ‘Bijdrageverordening RUD Zeeland 2028’.
- Het AB biedt de herijkte financieringssystematiek ter zienswijze aan aan de gemeenteraden en provinciale staten.
- Het AB biedt de gewijzigde bijdrageverordening ‘Bijdrageverordening RUD Zeeland 2028’ ter zienswijze aan aan de gemeenteraden en provinciale staten.
  Het AB besluit om voorde begroting van begrotingsjaar 2030 de onderliggende parameters in de systematiek te evalueren en waar nodig te actualiseren.

9 Ter besluitvorming: Mandatering archieftaken VTH

Besluit:

- Het AB stemt in met de nieuwe taakopgave voor de RUD Zeeland per 2027: archivering archieftaken VTH namens de deelnemers. Er wordt een jaarlijks evaluatiemoment ingebouwd.
- Het AB stemt in met het addendum archiefparagraaf op Dienstverleningsovereenkomst 2026-2028 (bijlage 1).
- Het AB stemt in met het modelbesluit mandatering VTH-archieftaken (bijlage 2).

10 Rondvraag

11 Sluiting

17 november 2026 09:24

Actiepuntenlijst

Agendapunt		Verantwoordelijken	Deadline	Status
Algemeen Bestuur 28-01-2026 4 Rondvraag				
885.	Agenderen mandateren vergaderingen RUD Zeeland na vaststelling GR	• [redacted] • [redacted].	01-01-2027	Openstaand
	Toelichting actiepunt De heer van der Hoest vraagt aandacht voor het feit dat een ander AB-lid niet mag mandateren. Bij andere GR-en is dat anders. De heer van der Hoest wil dit graag een keer geagendeerd hebben. Dit is juridisch gecheckt. Hieronder een korte verklaring: Uit de wetsgeschiedenis bij art. 13 Wgr volgt dat plaatsvervangers aan dezelfde eisen moeten voldoen als degenen die zij vervangen. In art. 6 van de GR is bepaald dat de colleges ieder uit hun midden een plaatsvervangend lid aanwijzen. In de GR is in geen ander alternatief voorzien dan in plaatsvervanging. Ook in het Reglement van orde is niet in de mogelijkheid voorzien dat leden een medelid machtigen namens het lid een stem uit te brengen. Plaatsvervanging is enkel mogelijk door een lid uit de eigen organisatie.			
	AB 7 sept. 2026: De voorzitter vat de bespreking samen om zodra de nieuwe regeling is vastgesteld dit punt mee te nemen in de opmaak naar een evaluatie.			

17 november 2026 09:24

Algemeen Bestuur 07-09-2026 8 Ter besluitvorming: herijking financieringssystematiek				
903.	Opstellen implementatieplan voor invoering herijking financieringssystematiek	[redacted], [redacted] [redacted], Richard	17-12-2026	Openstaand
	Toelichting actiepunt De heer [redacted] stelt een implementatieplan op met daarin op hoofdlijnen de processtappen en planning voor het invoeren van de vernieuwde financieringssystematiek voor het AB van 17 december 2027.			

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van de RUD Zeeland
t.a.v. de voorzitter
per e-mail

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
postbusVTH@minienw.nl

Datum 5 november 2026
Betreft Beoordeling rapportage monitoring robuuste omgevingsdienst op 1 april 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/202397

Bijlage(n)
2

Geachte mevrouw Smit,

Allereerst wil ik u hartelijk bedanken voor het aanleveren van de eindrapportage in het kader van de monitoring robuuste omgevingsdiensten tot 1 april 2026. Ik wil mijn waardering uitspreken voor de inspanningen die uw organisatie met de betrokken gemeenten en provincie heeft verricht in dit traject. In deze brief deel ik de conclusie over de robuustheid van uw omgevingsdienst per 1 april 2026.

Aanpak en duiding bij beoordeling
In het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP VTH) zijn robuustheidscriteria op- en vastgesteld. De robuustheidscriteria zijn bedoeld als een ondergrens voor omgevingsdiensten om het goed functioneren van de omgevingsdiensten te waarborgen. Interbestuurlijk is afgesproken dat alle omgevingsdiensten op 1 april 2026 voldoen aan de robuustheidscriteria. Het is van belang dat alle omgevingsdiensten zijn opgewassen tegen de uitdagingen op het terrein van de leefomgeving, nu en in de toekomst.

Uw eindrapportage en de onderbouwende documenten zijn door het ministerie geanalyseerd met ondersteuning van Ambient Advies B.V.

Op basis van de ontvangen informatie is het niet mogelijk gebleken om voor alle kpi's en randvoorwaarden tot een objectief oordeel te komen of omgevingsdiensten hieraan voldoen of niet. Om het belangrijke uitgangspunt van objectiviteit en vergelijkbaarheid recht te doen, heeft dat geleid tot het niet meewegen van vier kpi's en één randvoorwaarde (gedeeltelijk) in het eindoordeel. Het is wel het streven om in het vervolgtraject ook deze kpi's en randvoorwaarde volwaardig mee te laten wegen.

De volgende kpi's en randvoorwaarde zijn niet meegewogen in de beoordeling:
- kwaliteitscriteria
- congruentie en samenhang werkgebied
- fusieperspectief
- intensievere samenwerking met andere omgevingsdiensten
- overdracht alle provinciale basistaken.

Als een omgevingsdienst vervolgens aantoonbaar voldoet aan de resterende criteria en randvoorwaarden, dan wordt de omgevingsdienst als robuust beschouwd en zijn er geen verdere aandachtspunten. Voldoet een omgevingsdienst niet aantoonbaar aan de resterende criteria en

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's

Onze referentie
IENW/BSK-2026/202397

randvoorwaarden, dan is die omgevingsdienst (nog) niet robuust en gelden er een of meerdere aandachtspunten. De grens van 1 april 2026 blijft het uitgangspunt, ook al geeft een omgevingsdienst aan op korte termijn of op een later moment, wel te voldoen.

Resultaat van de monitoring: uw omgevingsdienst wordt als robuust beschouwd
Het oordeel is gebaseerd op uw eindrapportage en de toegestuurde onderbouwende documenten die gaan over de periode tot en met 1 april 2026.

Op basis van uw aangeleverde informatie voldoet uw omgevingsdienst aan de resterende criteria en randvoorwaarden en er zijn geen verdere aandachtspunten. Ik wil u feliciteren met deze prestatie. De gedetailleerde duiding van onze analyse van elk robuustheidscriterium (randvoorwaarden en kpi's) vindt u in bijlage 2.

De staatssecretaris informeert de Tweede Kamer via een Kamerbrief gedetailleerd over de beoordeling van de eindrapportage.

Vervolg monitoring
Het is van belang dat omgevingsdiensten niet alleen toewerken naar robuust zijn, maar dat zij ook robuust blijven. Hoewel het doorlopen traject heeft laten zien dat de wijze van monitoring aandacht behoeft, is ook duidelijk dat de basis nog niet overal op orde is.

De staatssecretaris bespreekt samen met bestuurlijke vertegenwoordigers van IPO en VNG, en Omgevingsdienst NL het vervolg van dit monitoringstraject. Hierbij gaat het zowel over de manier van uitvragen (objectief verifieerbare informatie) als de inhoud van de uitvraag. Over het vervolg van de monitoring wordt u verder geïnformeerd.

Tot slot
Het belang van het leveren van een goede kwaliteit bij de uitvoering van VTH-taken door omgevingsdiensten wordt breed onderschreven.

Ik ben daarom zeer verheugd om te zien waar uw organisatie op dit moment staat. Tegelijkertijd is ook duidelijk dat dit niet het eindpunt is. Ik waardeer uw inspanningen sinds het begin van het traject om te voldoen aan de gegeven randvoorwaarden en kpi's.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met [redacted] - taakveldcoördinator VTH-stelsel milieu- via [redacted].

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's

Onze referentie
IENW/BSK-2026/202397

Hoogachtend,

Namens de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,

de directeur-generaal Milieu en Internationaal,

Afke van Rijn

Bijlagen

1. Rapportage Monitoring robuustheid omgevingsdiensten - Analyse eindrapportage
2. Analyse randvoorwaarden/kpi's voor uw omgevingsdienst

Monitoring robuustheid omgevingsdiensten

Analyse eindrapportage

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

28 september 2026

Colofon

Rapporttitel

Monitoring robuustheid omgevingsdiensten |*Analyse eindrapportage*

Opdrachtgever

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Adviseur(s)

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Kwaliteitscontrole

[redacted]

Ons projectnummer

P25051

Datum

28 september 2026

Versie

eindrapportage

Ambiënt Advies BV
Arthur van Schendelstraat 550, 3511 MH Utrecht
Postbus 255, 3500 AG Utrecht
Website: www.ambient.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Opdracht 5
1.3 Aanpak 5
1.4 Leeswijzer 6
2 Methode om de robuustheidscriteria te analyseren 7
2.1 Beoordeling individuele randvoorwaarden en KPI's 7
2.2 Integraal oordeel 8
Bijlage 1. Tijdsplanning 9
Bijlage 2. Toelichting op randvoorwaarde en KPI's 10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2021 concludeerde de Adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH), onder leiding van Van Aartsen, dat het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het milieudomein onvoldoende effectief functioneerde. Volgens deze commissie waren omgevingsdiensten onvoldoende robuust om hun taken op een effectieve en onafhankelijke wijze uit te voeren. Om het functioneren van dit stelsel te verbeteren deed de commissie een aantal aanbevelingen, waaronder het versterken van de robuustheid van omgevingsdiensten.

Naar aanleiding van deze aanbevelingen is binnen het Interbestuurlijk Programma Versterking Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH) gewerkt aan maatregelen ter versterking van het VTH-stelsel. Eén van de zes pijlers van dit programma, pijler 1 'Robuuste omgevingsdiensten en financiering', richtte zich specifiek op het versterken van de robuustheid van omgevingsdiensten. Op 22 juni 2023 heeft het bestuurlijk overleg IBP VTH ingestemd met het voorstel van pijler 1. Hierin is vastgelegd dat een robuuste omgevingsdienst voldoet aan vier criteria: effectiviteit, ontwikkelvermogen, wendbaarheid en efficiency. Deze criteria zijn vervolgens uitgewerkt in zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's) en bijbehorende randvoorwaarden. Op 4 juli 2023 is de Tweede Kamer hierover geïnformeerd[1]. Het IBP VTH is vervolgens op 30 september 2024 beëindigd, maar de uitvoering van de afspraken over robuuste omgevingsdiensten is daarna voortgezet en vastgelegd in de Samenwerkingsafspraken VTH.

De zes kpi's en de bijbehorende randvoorwaarden vormen gezamenlijk de ondergrens voor een robuuste omgevingsdienst. Alle omgevingsdiensten moesten uiterlijk op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria voldoen. Om de uitgangssituatie in beeld te brengen, hebben alle omgevingsdiensten in oktober 2023 een zelftoets uitgevoerd aan de hand van een door het IBP VTH ontwikkeld toetsingskader[2]. Uit de beoordeling van deze zelftoetsen bleek dat twee omgevingsdiensten voldeden aan de gestelde criteria[3] (omgevingsdienst Brabant Noord en omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied). De overige (destijds) 26 omgevingsdiensten hebben op 1 april 2024 een plan van aanpak opgesteld waarin zij beschrijven welke maatregelen nodig zijn om alsnog aan de robuustheidseisen te voldoen.

Om de voortgang van deze maatregelen te monitoren, hebben de betreffende omgevingsdiensten vervolgens periodiek voortgangsrapportages aangeleverd, op 31 december 2024 en 30 juni 2025. Inmiddels is ook de uiterlijke datum voor robuustheid (1 april 2026) verstreken en hebben de omgevingsdiensten een eindrapportage aangeleverd. In de rapportages onderbouwen de omgevingsdiensten in hoeverre zij voldoen aan de randvoorwaarden en kpi's. Zie bijlage 1 voor de volledige tijdsplanning.

[1] Kamerstukken 22 343 en 28 663 nr. 360

[2] Het toetsingskader is opgenomen als bijlage 6 bij de Eindnotitie robuuste omgevingsdiensten van pijler 1 (IBP VTH, 22 juni 2023).

[3] Kamerstukken 22 243 en 28 663 nr. 390

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is uiteindelijk verantwoordelijk voor het beoordelen van de rapportages, met daarin voortgang en resultaten van de omgevingsdiensten in hun streven om robuust te worden.
De Tweede Kamer is gedurende het traject periodiek geïnformeerd over de voortgang van het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten. Zo is de Kamer op 15 april 2025 geïnformeerd over de resultaten van de eerste voortgangsrapportage[4] en op 23 september 2025 over de resultaten van de tweede voortgangsrapportage[5].

Voorliggende rapportage beschrijft de beoordeling van deze eindrapportages en geeft inzicht in de mate waarin de omgevingsdiensten op 1 april 2026 voldoen aan de vastgestelde robuustheidscriteria.

1.2 Opdracht

Het ministerie van IenW heeft Ambient verzocht om ondersteuning bij de beoordeling of de omgevingsdiensten op 1 april 2026 robuust zijn. Ambient is gevraagd om per omgevingsdienst de eindrapportage en bijbehorende documenten te analyseren en te beoordelen of de betreffende omgevingsdienst voldoet aan de criteria voor robuustheid. Daarnaast is Ambient gevraagd een algemene conceptbrief op te stellen die IenW kan gebruiken om de omgevingsdiensten te informeren over de uitkomst van de eindbeoordeling.

Ter ondersteuning van het beoordelingsproces heeft Ambient ook twee notities opgesteld. In de eerste notitie zijn de knelpunten en moeilijkheden bij de beoordeling van de eindrapportages beschreven. In de tweede notitie is per omgevingsdienst aangegeven welke onderbouwing nog ontbrak en welke aanvullende informatie van de omgevingsdiensten nog nodig is voor een betrouwbare beoordeling.

1.3 Aanpak

Ambient heeft gebruikgemaakt van het monitoringsinstrument dat eerder is gebruikt voor de beoordeling van de plannen van aanpak en dat tevens de basis vormde voor de analyse van de voortgangsrapportages en eindrapportages.

Het monitoringsinstrument voor de beoordeling bestaat uit individuele randvoorwaarden en kpi's[6]. Dit instrument is door TwynstraGudde ontwikkeld ten behoeve van de beoordeling van de plannen van aanpak, onder begeleiding van een begeleidingscommissie. Het monitoringsinstrument maakt onderdeel uit van het rapportageformulier en beschrijft per randvoorwaarde en kpi waaraan moet worden voldaan om op 1 april 2026 als robuust te worden aangemerkt (zie bijlage 2). De toelichting bij iedere randvoorwaarde en kpi is gebaseerd op de *Eindnotitie Robuuste Omgevingsdiensten* van het IBP VTH van 22 juni 2023. De financiële kpi's 3 tot en met 5 zijn nader geconcretiseerd in de beslisnota van het Bestuurlijk Overleg IBP VTH van 30 oktober 2023 (agendapunt 2B).

[4] Kamerstukken 22 343 en 28 663 nr. 419
[5] Kamerstuk 22 343 en 28 663, nr. 431
[6] Het monitoringsinstrument dat is gebruikt voor de beoordeling van de plannen van aanpak bevat naast de zes KPI's drie van de zes randvoorwaarden. De overige drie randvoorwaarden maakten destijds geen onderdeel uit van het monitoringsinstrument.

Bij de analyse is gebruikgemaakt van de informatie die door iedere omgevingsdienst is aangeleverd in de eindrapportage en in de onderbouwende documenten. De door Ambient uitgevoerde analyse en voorlopige inschatting van de robuustheid zijn tijdens twee werksessies op 3 en 4 juni 2026 besproken met de accounthouders van IenW en waar nodig bijgesteld. Na deze werksessie heeft Ambient een notitie opgesteld met de knelpunten en moeilijkheden in de beoordeling, waarna het ministerie van IenW de wijze van beoordelen heeft herzien. Uiteindelijk heeft het ministerie van IenW de keuze gemaakt een aantal kpi's en een randvoorwaarde (gedeeltelijk) niet mee te wegen in de eindbeoordeling.

Daarnaast volgde uit de werksessie dat de aangeleverde informatie niet in alle gevallen voldoende onderbouwing bood voor een volledige beoordeling. Daarom heeft Ambient een aanvullende notitie opgesteld waarin per omgevingsdienst is aangegeven welke onderbouwing nog ontbrak en welke aanvullende documenten benodigd waren. Op basis van deze notitie heeft IenW de betreffende omgevingsdiensten verzocht aanvullende documentatie aan te leveren. Hiervoor gold een reactietermijn van 18 juni tot en met 7 juli 2026. Vervolgens hebben Ambient en IenW de beoordelingen aangevuld op basis van de ontvangen informatie.

Dit heeft geresulteerd in een concept-eindbeoordeling per omgevingsdienst, bestaande uit een beoordeling van de afzonderlijke randvoorwaarde en kpi's en een integraal oordeel. De conceptbeoordelingen zijn in het kader van hoor en wederhoor van 31 juli tot en met 21 augustus voorgelegd aan de omgevingsdiensten. Van de 26 omgevingsdiensten hebben 15 omgevingsdiensten van deze gelegenheid gebruikgemaakt. De ontvangen reacties zijn beoordeeld en waar relevant verwerkt in de definitieve beoordeling. Dit heeft geleid tot een definitief oordeel per omgevingsdienst over de afzonderlijke randvoorwaarden en kpi's en de algehele robuustheid.

De omgevingsdiensten hebben individueel een overzicht ontvangen waarin per kpi en randvoorwaarde is aangegeven of de dienst voldoet of niet, voorzien van een toelichting die is opgebouwd vanuit de beschikbare informatie. Voor de kpi's en randvoorwaarde die *niet* zijn meegewogen in de eindbeoordeling is alleen de toelichting opgenomen.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de gehanteerde beoordelingsmethodiek, met aandacht voor zowel de beoordeling van de individuele kpi's als de totstandkoming van het integrale oordeel per omgevingsdienst. In bijlage 1 is de planning van het beoordelingsproces opgenomen. In bijlage 2 is de toelichting opgenomen op de randvoorwaarden en kpi's.

2 Methode om de robuustheidscriteria te analyseren

Voor iedere omgevingsdienst is aan de hand van het monitoringsinstrument beoordeeld in hoeverre op basis van de eindrapportage werd voldaan aan de randvoorwaarden en kpi's. Dit monitoringsinstrument is eerder gebruikt voor de beoordeling van de plannen van aanpak en vormt tevens de basis voor de analyse van de voortgangsrapportages. De randvoorwaarden en kpi's zijn afzonderlijk beoordeeld. Op basis hiervan is per omgevingsdienst een integraal oordeel over de robuustheid opgesteld.

2.1 Beoordeling individuele randvoorwaarden en KPI's

Ambient heeft voor iedere randvoorwaarde en kpi geanalyseerd in hoeverre op basis van de eindrapportage wordt voldaan aan de robuustheidscriteria per 1 april 2026. De beoordeling is gebaseerd op de informatie uit de eindrapportage, de aanvullend aangeleverde documentatie en eventuele aanvullende informatie die tijdens het proces van hoor en wederhoor is verstrekt. Daarbij is alle beschikbare informatie betrokken, ongeacht onder welke randvoorwaarde of kpi deze was opgenomen. Ook informatie uit stukken van andere omgevingsdiensten kon worden benut wanneer deze relevant was voor de beoordeling. Daarnaast is, waar relevant, gebruikgemaakt van openbare bronnen, zoals besluiten van algemeen bestuur (AB) en dagelijks bestuur (DB), om de aangeleverde informatie te verifiëren. Indien onvoldoende onderbouwing beschikbaar was om vast te stellen dat aan een randvoorwaarde of kpi werd voldaan, is het criterium als niet voldaan beoordeeld.

De omgevingsdiensten hebben individueel een overzicht ontvangen waarin per kpi en randvoorwaarde is aangegeven of de dienst voldoet of niet, voorzien van een toelichting die is opgebouwd vanuit de beschikbare informatie. Voor de kpi's en randvoorwaarde die *niet* zijn meegewogen in de eindbeoordeling is alleen de toelichting opgenomen.

Aandachtspunten

<u>Algemeen</u>
Bij de beoordeling van de voortgangsrapportages zijn Omgevingsdienst Brabant Noord en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied niet opnieuw beoordeeld, omdat zij op basis van de zelftoets reeds aan alle randvoorwaarden en kpi's voldeden. Voor de eindrapportage zijn alle omgevingsdiensten (inclusief deze twee omgevingsdiensten) beoordeeld op basis van de nieuw aangeleverde onderbouwingen.

<u>Verschil in beoordeling voortgangrapportage en eindrapportage</u>
Bij de beoordeling van de voortgangsrapportages werd onderscheid gemaakt tussen situaties waarin een omgevingsdienst reeds voldeed aan een randvoorwaarde of kpi en situaties waarin het aannemelijk was dat hier uiterlijk op 1 april 2026 aan zou worden voldaan. Hiervoor werd gebruikgemaakt van de kleuren donkeroranje en lichtoranje. Omdat 1 april 2026 inmiddels is verstreken, is dit onderscheid bij de beoordeling van de eindrapportages niet langer relevant en is door het ministerie van IenW uiteindelijk geen kleurcodering toegepast.

2.2 Integraal oordeel

Voor iedere randvoorwaarde en kpi is beoordeeld of hieraan op 1 april 2026 werd voldaan.

Aandachtspunten

<u>Niet meegewogen criteria</u>
Het ministerie van IenW heeft besloten om een aantal kpi's en een randvoorwaarde (gedeeltelijk) niet mee te wegen in het eindoordeel.

kpi 2 (*kwaliteitscriteria*), kpi 6 (congruentie en samenhang werkgebied), kpi 14 (*fusieperspectief*), kpi 15 (*intensievere samenwerking met andere omgevingsdiensten*) en (gedeeltelijk) randvoorwaarde (*alle gemeenten en provincies nemen deel en alle basistaken zijn overgedragen*).

Voor kpi 2 en kpi 6 bleek het niet mogelijk om tot een verantwoorde, objectieve maatstaf te komen hoe de binnengekomen informatie te beoordelen.
Het overdragen van alle provinciale basistaken is problematisch daar waar meerdere omgevingsdiensten in een provincie zijn. Daar heeft de provincie de keuze bij welke dienst(en) de provinciale basistaken worden neergelegd. Het al dan niet voldoen aan dit criterium is daarmee afhankelijk van de keuze van de provincie en minder van de omgevingsdienst.

Voor kpi 14 en kpi 15 was bovendien ten tijde van het vaststellen van het monitoringsinstrument in 2024 al bepaald dat deze niet meegewogen worden in het eindoordeel.

Bijlage 1. Tijdsplanning

Versimpeld overzicht proces robuuste omgevingsdiensten

Detailoverzicht van alle stappen tot heden

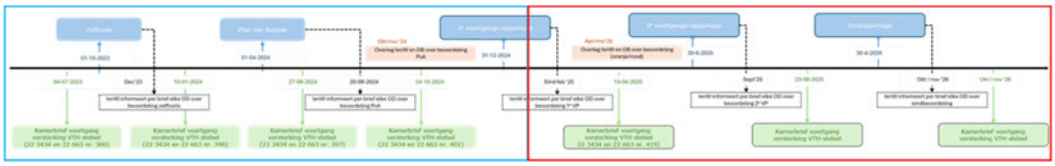

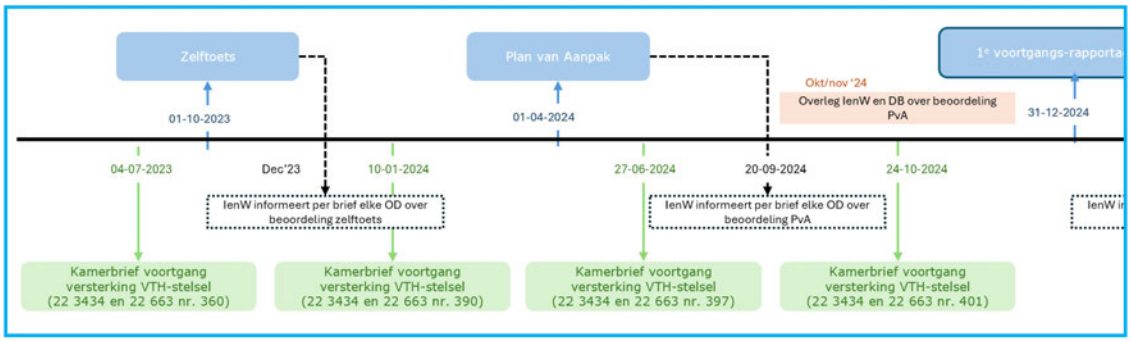

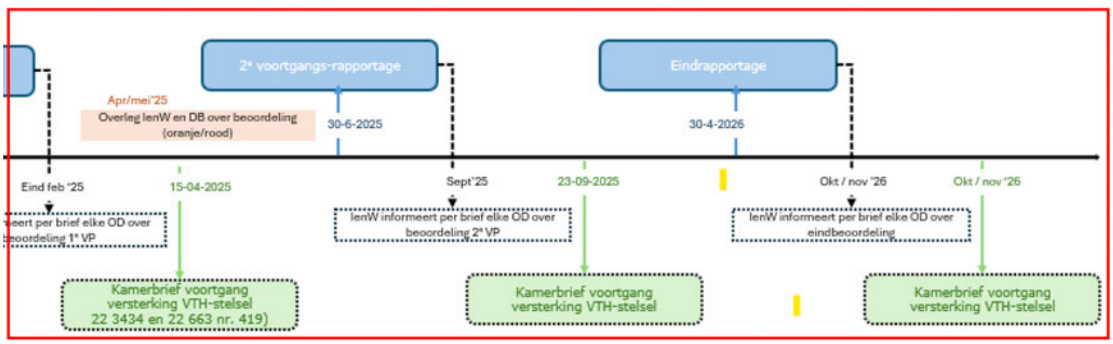

Bijlage 2. Toelichting op randvoorwaarden en kpi's

Nr	Randvoorwaarde	Omschrijving
3	Alle gemeenten en provincies nemen deel aan de omgevingsdienst en hebben alle basistaken volledig overgedragen	Zowel gemeenten als provincies hebben werkzaamheden die tot het basistakenpakket (btp) behoren. Dit is vastgelegd in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit in combinatie met bijlage VI. Het basistakenpakket is onder de Omgevingswet op een aantal onderdelen gewijzigd ten opzichte van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). (zie https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/vergunningverlening-toezicht-handhaving/het-basistakenpakket-btp-van-de-omgevingsdiensten/). Er zijn milieugerelateerde basistaken en niet-milieugerelateerde basistaken. Zo behoren bijvoorbeeld de VTH-taken van alle in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen milieubelastende activiteiten (MBA's) tot het basistakenpakket. Voor de provincie bijvoorbeeld betekent dit dat de VTH-taken van de aanleg en het gebruik van open bodemenergiesystemen (OBES) met de komst van de Omgevingswet tot het basistakenpakket behoren. Niet-milieugerelateerde basistaken zijn bijvoorbeeld bepaalde bouw- en sloopactiviteiten waar de provincie bevoegd gezag voor is of de plicht tot verduurzaming van het energiegebruik bij bouwwerken.
4	De governance is ingericht en er is onafhankelijkheid, en de directeur heeft mandaat.	De governance is ingericht, er is sprake van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap (goede relatie en heldere afspraken), onafhankelijkheid en gezag. Het accounthouderschap is ingevuld, de directeur heeft een stevige positie en mandaat (goed leiderschap). Volledigheidshalve willen we u erop wijzen dat u gebruik kan maken van het modelmandaat zoals vastgesteld in het IBP VTH.
5	De OD is voor wat betreft de omzet in staat onderscheid te maken tussen taken (basistaken, milieugerelateerde taken en niet-milieugerelateerde taken).	Voor de minimale omvang (KPI 1) telt uitsluitend de omzet van de basis- en milieugerelateerde plustaken. Er moet daarom een duidelijk onderscheid zijn tussen deze taken en de niet-milieugerelateerde plustaken op de begroting. Plustaken die niet-milieugerelateerd zijn, zijn gebruiksvergunning en de gemeentelijke BRIKS-taken (Bouwen, Reclame, Inrit, Kap en Sloop).

Nr	kpi	Omschrijving
	kpi 1 – Omvang	

6	De omvang van het regionaal werkprogramma is minimaal € 16,5 miljoen (inclusief overhead en prijspeil 2023).	Voor het vaststellen van de ondergrens van het regionale werkprogramma is gekeken naar de benodigde minimale capaciteit in het primaire proces (inclusief juridische ondersteuning, ketentoezicht, BOA, specialismen crisisbeheersing en piketdienst). Op basis daarvan is de minimale omzet bepaald. Deze omzet betreft alleen de basistaken en de milieugerelateerde plustaken (zie ook randvoorwaarde 3). Omdat voldoende overhead bijdraagt aan de robuustheid en om de discussie over de opbouw van de overhead te voorkomen, is de ondergrens voor de omzet inclusief overhead. Bijlage 4 van de eindnotitie van pijler 1 van het IBP VTH beschrijft een leidraad ter inspiratie voor het komen tot de minimale benodigde capaciteit. Hieruit valt ook op te maken welke werkzaamheden toebehoren tot de milieutaken.
7	Minimaal 80% van de medewerkers is in vaste dienst van de organisatie.	Minimaal 80% van het totale personeelsbestand is in vaste dienst van de organisatie. Oftewel: er is maximaal 20% inhuur.
	kpi 2 – Kwaliteit	
8	De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken: kritieke massa, procescriteria, competenties.	Deze kpi richt zit op de vigerende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basis- als plustaken. Per 1 januari 2025 zijn dat de kwaliteitscriteria 3.0. Het voldoen aan de kwaliteitscriteria is een continu proces, aangezien regelmatig de kwaliteitscriteria worden geactualiseerd. Zo gold ten tijde van de zelftoets de kwaliteitscriteria 2.3. Het is mogelijk dat de dienst hier wel aan voldeed, maar nog niet getoetst heeft aan de kwaliteitscriteria 3.0 die nu gelden. De dienst moet op 1 april 2026 aan de dan geldende kwaliteitscriteria voldoen. Aan de robuustheidscriteria moet zelfstandig worden voldaan, zoals ook beschreven is in de zelftoets. Dit ter voorbereiding van het opstellen van uw plan van aanpak voor de robuustheid. Dit geldt dus ook voor het voldoen aan de kwaliteitscriteria. In de kwaliteitscriteria 3.0 staat beschreven hoe aan die zelfstandigheid invulling kan worden gegeven. Samenvattend komt dit erop neer dat de omgevingsdienst zelf verantwoordelijk is voor de uitvoering van de betreffende VTH-taken en het voldoen aan de kwaliteitscriteria, ongeacht of de omgevingsdienst dit zelf doet, of door middel van samenwerking. Wanneer samenwerking is toegestaan, kunt u lezen in de kwaliteitscriteria 3.0. Dit is waar de zelfstandigheid zoals geformuleerd in de robuustheidscriteria op ziet. In het geval de aangegane samenwerking voor het voldoen aan de kwaliteitscriteria niet tot het gewenste resultaat leidt, is de omgevingsdienst daarvoor zelf aanspreekbaar. De omgevingsdienst kan zich in het kader van het robuustheidstraject dus niet beroepen op het uitblijven van het gewenste resultaat door de andere partij.

	kpi 3 – Innovatie	
	De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie, hetgeen blijkt uit aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie.	
9	Er is een innovatie-agenda	De omgevingsdienst heeft een innovatieagenda met daarin een visie op innovatie, met daaraan gekoppeld een meerjarig innovatieprogramma (met projecten) dat jaarlijks wordt geëvalueerd en geactualiseerd.
10	Voor de uitvoering van de innovatie-agenda wordt ten minste 1% van de begroting ter beschikking gesteld	Deze kpi richt zich op het borgen van het innovatiebudget om de innovatieagenda uit te voeren. Het innovatiebudget is op de volgende wijze geborgd: • Het innovatiebudget betreft een aparte post in de meerjarenbegroting. • Het budget is structureel (meerjarig) geraamd en vrij te besteden door de dienst. • Het innovatiebudget is bedoeld ter financiering van projecten uit de innovatieagenda. • De projecten kennen een begin- en een einddatum. Het innovatiebudget is niet bedoeld ter dekking van structurele activiteiten of ter dekking van de structurele lasten die voortvloeien uit de innovatie. • Afhankelijk van de aard van de innovatie kan het budget worden ingezet voor eigen personeel, inhuur of de implementatiekosten van investeringen. • De wijze waarop het budget is gefinancierd (deelnemersbijdrage, cofinanciering) is vrij. • De omvang van het budget is voldoende om minimaal de ambities uit de innovatieagenda te realiseren en bedraagt tenminste 1% van de begrotingsomvang.
	Kpi 4 - Continuïteit	
	De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvermogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers en expliciete afspraken over uitname.	
11	Uitbreiding met niet-milieutaken gerelateerde plustaken mogelijk?	Zijn er in verband met het efficiënter kunnen werken (o.a. door robuustere overhead) mogelijkheden voor de uitbreiding met niet-milieugerelateerde plustaken, waarbij de uitgebreide taken voldoen aan de kwaliteitscriteria? Het gaat hierbij niet alleen om de mogelijkheid (deelnemers kunnen meer niet-milieugerelateerde taken afnemen), maar vooral of het aannemelijk is dat deelnemers meer niet- milieugerelateerde taken willen afnemen. Een omgevingsdienst dient daarom inzicht te hebben in de bereidheid tot het afnemen van niet-milieugerelateerde plustaken om te voldoen aan dit criterium. Indien een omgevingsdienst zich heeft ingespannen voor het uitbreiden van niet-milieugerelateerde plustaken en er is geen (extra) uitbreiding wenselijk vanuit de deelnemers, dan wordt enkel voldaan aan dit criterium als ook wordt voldaan aan de omzetnorm. **Let op: dit gaat dus over de niet-milieugerelateerde taken!**

12	Zijn afspraken toereikend in GR van terugnemen (milieu-gerelateerde) plustaken?	Zijn er afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling over het terugnemen van niet-milieugerelateerde taken en zijn deze afspraken toereikend? Deze kpi verlangt dat er inzicht gegeven wordt in de aard van de afspraken. Een afspraak is toereikend als vanwege de afspraak, bij het terugnemen van milieugerelateerde plustaken, de omgevingsdienst nog altijd robuust is.
13	Is de weerstandsratio ≥ 0,8?	De omgevingsdienst dient, conform de voorschriften uit de BBV, bij de begroting en jaarrekening het weerstandsvermogen in beeld te brengen. De hoogte van de weerstandsratio voldoet aan de volgende eisen: • De weerstandsratio van de omgevingsdienst heeft minimaal een waarde van 0,8 en een streefwaarde van 1,0. • Hiervan kan worden afgeweken als expliciet (in de GR of in beleidsregels) is vastgelegd dat (bepaalde) risico's worden opgevangen door deelnemers. • De omgevingsdienst heeft afspraken vastgelegd op welke wijze het weerstandsvermogen wordt aangevuld, als de weerstandsratio in enig jaar lager dan onder het minimumniveau komt. • Er vindt jaarlijks een actualisatie van de bepaling van het weerstandsvermogen plaats, waarbij ook de mogelijke financiële impact van risico's wordt geactualiseerd.
14	Fusie-perspectief	Het kan zijn dat een fusie een oplossing is als het voldoen aan de robuustheidscriteria niet te bereiken is met uitbreiding van taken of opplussen van capaciteit. Daarom is inzicht wenselijk in de mogelijkheden voor fusies. In het rapportageformulier is daarom ruimte om aan te geven of er fusiemogelijkheden zijn, of er al gesprekken gevoerd zijn, op welke termijn een fusie is voorzien en of met de beoogde fusie voldaan gaat worden aan de robuustheidscriteria.
15	Intensieve samenwerking met andere OD's?	In sommige gevallen kan een omgevingsdienst door samenwerking met andere omgevingsdiensten voldoen aan bepaalde robuustheidscriteria. Op het gebied van innovatie wordt bijvoorbeeld vaak samengewerkt, maar ook door te focussen op bepaalde kennisgebieden is het mogelijk via samenwerking om zelfstandig te voldoen aan de kwaliteitscriteria. Daarom is inzicht wenselijk in de aanwezige samenwerking met andere omgevingsdiensten.
	KPI 5 - Sturing	
	De dienst kan de relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatie-gestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in het percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom.	

16	Is er een opleidingsprogramma?	Elke omgevingsdienst heeft een opleidingsprogramma met daarin opgenomen het reguliere onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden én de benodigde investeringen in opleiding en training ten behoeve van nieuwe kennis, kunde en vaardigheden.
17	Besteed de omgevingsdienst ten minste 3% van het loonkostenbudget aan opleidingen?	De opleidingsuitgaven voor het onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden bedraagt tenminste 3% van de het loonkostenbudget. De begroting dekt de benodigde middelen voor de uitvoering van het opleidingsprogramma. De gehanteerde definities voor de opleidingsuitgaven en het loonkostenbudget zijn conform het A&O fonds gemeenten. • Loonkostenbudget: het loonkostenbudget is de totale begrote loonsom (salarislasten + IKB + werkgeverslasten) voor het ambtelijk apparaat zoals opgenomen in de begroting. Om het percentage vast te stellen wordt budget voor inhuur van extern personeel niet tot de begrote salarislasten gerekend. • Opleidingsuitgaven: onder opleidingsuitgaven vallen in beginsel alle begrote kosten die voor rekening van de omgevingsdienst komen, dus inclusief die van studiemateriaal, examens en de salariskosten van ambtenaren die zich uit hoofde van hun functie met scholing bezighouden. Hieronder vallen niet de kosten van doorbetaling van salaris in geval van scholing tijdens het werk. Ook de tijdsinzet van medewerkers voor het volgen van een opleiding valt niet onder opleidingsuitgaven. In de praktijk zien we dat personeel niet alleen wordt opgeleid door het volgen van externe opleidingen, maar ook intern opgeleid wordt. Dit kan zich zowel uiten in verschillende vormen van kennisdeling als in het opzetten van traineeprogramma's. In lijn met de definitie van opleidingsuitgaven is de tijd die de medewerker die geschoold wordt geen onderdeel van de opleidingsuitgaven. De benodigde tijd van de medewerker die de andere medewerker schoolt (en dus niet kan besteden aan het primaire proces), kan wel meegerekend worden tot de opleidingsuitgaven.

18	Is er een Business Intelligence-strategie?	Business Intelligence verwijst naar de strategieën, technologieën en methoden die worden gebruikt om gegevens te verzamelen, verwerken, analyseren en presenteren om beter geïnformeerde beslissingen te nemen. Het omvat het transformeren van gegevens in bruikbare informatie en kennis, waardoor er inzicht ontstaat in trends, prestaties en de impact van acties. Van belang is dat iedere omgevingsdienst in staat is om gegevens te vertalen naar informatie, en dat de diensten over een dashboard beschikken waarmee de organisatie in samenhang kan sturen op productie (pdc), resultaten (naleefgedrag, klachten, tevredenheid), personele inzet (kwaliteitscriteria, formatie, bezetting, productiviteit) en kosten (kengetallen, kostprijs). Deze kpi verlangt dat de omgevingsdienst beschikt over een strategie voor Business Intelligence die het volgende beschrijft: • De nul-situatie: hoe de organisatie gegevens verzamelt, analyseert en benut om beslissingen te nemen. • De ambities, het beoogde resultaat en hoe dat te realiseren. • Een jaarprogramma met financiële onderbouwing. • Actualisatie, minimaal eens in de 4 jaar. Er wordt dus niet gezocht naar het beschrijven van alle middelen die de dienst inzet en die onder BI vallen; echter deze kpi verlangt de aanwezigheid van een BI-strategie zoals hierboven beschreven.
19	Heeft de omgevingsdienst ten minste drie medewerkers (3 fte) in dienst die hun tijd besteden aan Business Intelligence?	Een omgevingsdienst heeft minimaal 3 medewerkers (3 fte) in dienst voor businessintelligence, waaronder een projectleider/programmamanager.
	Kpi 6 - Congruentie	
	De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.	
20	Congruentie en samenhang werkgebied	Is het werkgebied congruent met het karakter van het werkgebied en de maatschappelijke opgaven? In de oorspronkelijke opzet van de omgevingsdiensten was het voornemen om het werkgebied van een omgevingsdienst te laten samenvallen met een veiligheidsregio. De werkgroep robuuste omgevingsdiensten van pijler 1 heeft dit echter losgelaten omdat congruentie met de veiligheidsregio niet bij alle regio's leidt tot het kunnen voldoen aan de normen voor robuustheid. Congruentie is daarom uitsluitend een optie voor een omgevingsdienst om robuust te worden indien ook aan de andere eisen wordt voldaan. Congruentie met de veiligheidsregio wordt in dat kader niet per se als de heilige graal gezien.

OD	kpi/ randvoorwaarde			Criterium	Eindbeoordeling	Toelichting
RUDZ	Randvoorwaarde	n.v.t.	3	Alle gemeenten en provincies nemen deel en alle basistaken zijn overgedragen	Deze randvoorwaarde wordt v.w.b. de provinciale basistaken niet meegewogen in de eindbeoordeling	Uit de eindrapportage en de bijgeleverde onderbouwing (GR RUDZ) blijkt dat alle basistaken zijn overgedragen. Daar waar meerdere omgevingsdiensten in een provincie zijn, is er keuze bij welke dienst(en) de provinciale basistaken worden neergelegd. Het al dan niet voldoen aan dit criterium is daarmee afhankelijk van de keuze van de provincie en minder van de omgevingsdienst.
RUDZ	Randvoorwaarde	n.v.t.	4	De governance is ingericht en er is onafhankelijkheid en de directeur heeft mandaat		Uit de eindrapportage en meegestuurde mandaatbesluiten en diensverleningsovereenkomst blijkt dat de governance is ingericht en de directeur volledig mandaat heeft. Daarmee voldoet RUDZ aan deze randvoorwaarde.
RUDZ	Randvoorwaarde	n.v.t.	5	De OD is v.w.b. de omzet in staat onderscheid te maken tussen taken		Uit de eindrapportage en de aanvullende informatie blijkt dat RUDZ onderscheid kan maken tussen basistaken en milieugerelateerde plustaken. RUDZ voert geen niet-milieugerelateerde plustaken uit. Hiermee voldoet RUDZ aan deze randvoorwaarde.
RUDZ	Omvang	kpi 1	6	Omzet en basistaken incl. milieutaken ≥ € 16,5 mln.		In de aangeleverde informatie laat RUDZ zien hoe de begroting van 2026 is opgebouwd om tot een totale omzet te komen van €22,8 miljoen (Basis- en plustaken RUD Zeeland 2026 en meerjarig). Omdat RUDZ geen niet-milieugerelateerde plustaken uitvoert, is de totale som van basistaken incl. milieutaken ruimschoots meer dan de €16,5 miljoen en voldoet RUDZ aan dit criterium.
RUDZ	Omvang	kpi 1	7	≥ 80% in vaste dienst van het totaal aantal fte		Uit de eindrapportage en het meegeleverde formatieoverzicht blijkt dat RUDZ 89% aan personeel in vaste dienst heeft en 11% inhuur. Daarmee voldoet RUDZ aan dit criterium.
RUDZ	Kwaliteit	kpi 2	8	Voldaan aan de kwaliteitscriteria basis- en plustaken: kritieke massa, procescriteria, competenties	Deze kpi wordt niet meegewogen in de eindbeoordeling	Onderzoeksbureau Liberaux heeft onderzoek gedaan naar deel B en D van de kwaliteitscriteria en concludeert dat "de meting laat zien dat de RUD Zeeland over het algemeen vakbekwaam is aan de landelijke VTH-kwaliteitscriteria." Er is geen onderzoek gedaan naar onderdeel C van de kwaliteitscriteria. In haar rapportageformulier geeft RUD Zeeland aan dat de rapportage van Liberaux laat zien dat de omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitscriteria. De term algemeen vakbekwaam schept geen duidelijkheid in het al dan niet voldoen aan alle kwaliteitscriteria. Gelet op de uiteenlopende wijze van rapporteren over de kwaliteitscriteria is het niet mogelijk gebleken om deze kpi objectief te beoordelen. Daarom wordt deze kpi niet meegewogen in de eindbeoordeling.
RUDZ	Innovatie	kpi 3	9	Komt er een innovatie-agenda?		Bij de eindrapportage heeft RUDZ een innovatiestrategie aangeleverd. Deze strategie is een meerjarenprogramma dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Hiermee voldoet RUDZ aan dit criterium.
RUDZ	Innovatie	kpi 3	10	Innovatiebudget ≥ 1% begroting?		In de eindrapportage benoemt RUDZ dat € 228.500 is opgenomen voor innovatie (op een totale begroting van €22,8 miljoen). In de bijgeleverde begroting 2026 heeft RUDZ het innovatiebudget niet expliciet opgenomen, maar zij laat in de extra toelichting zien hier wel aan te voldoen. In de ontwerpbegroting voor 2027 is het innovatiebudget wel opgenomen. Hiermee voldoet RUDZ aan dit criterium.
RUDZ	Continuïteit	kpi 4	11	Uitbreiding met niet-milieutaken gerelateerde plustaken mogelijk?		RUDZ geeft in de eindrapportage aan te hebben verkend of deelnemers niet-milieugerelateerde plustaken willen onderbrengen, en er zijn geen deelnemers die hiervan gebruik willen maken. Hiermee voldoet RUDZ aan dit criterium.
RUDZ	Continuïteit	kpi 4	12	Afspraken toereikend in GR van terugnemen (milieugerelateerd) plustaken		In de eindrapportage wordt benoemd dat in de GR van 25 maart 2025 afspraken zijn gemaakt over het terugnemen van plustaken en de daarbij behorende frictiekosten. Dit is terug te vinden in de GR in artikel 30 t/m 33. Daarmee voldoet RUDZ aan dit criterium.
RUDZ	Continuïteit	kpi 4	13	Weerstandsratio ≥ 0,8?		Uit de eindrapportage en de jaarstukken van 2025 blijkt dat RUDZ ruim voldoet aan de weerstandsratio > 0,8, met een ratio van 3,35. Hiermee voldoet RUDZ aan dit criterium.
RUDZ	Continuïteit	kpi 5	14	Fusie-perspectief	Deze kpi wordt niet meegewogen in de eindbeoordeling	RUDZ geeft in de eindrapportage aan geen noodzaak te zien om het fusieperspectief te onderzoeken. Een omgevingsdienst kan alleen aan deze kpi voldoen in samenwerking met een of meer andere omgevingsdiensten. Daarom wordt deze kpi niet meegewogen in de eindbeoordeling. Dit criterium is overigens vanaf het begin van het traject niet meegewogen in de beoordeling.
RUDZ	Continuïteit	kpi 5	15	Intensieve samenwerking met andere OD's?	Deze kpi wordt niet meegewogen in de eindbeoordeling	In de eindrapportage wordt aangegeven dat RUDZ een sterke samenwerking heeft met de 6 omgevingsdiensten in Zuidwest Nederland. Een omgevingsdienst kan alleen aan deze kpi voldoen in samenwerking met een of meer andere omgevingsdiensten. Daarom wordt deze kpi niet meegewogen in de eindbeoordeling. Dit criterium is overigens vanaf het begin van het traject niet meegewogen in de beoordeling.
RUDZ	Sturing	kpi 5	16	Opleidingsprogramma		RUDZ heeft het opleidingsplan meegestuurd, waarin zowel bij de inhoud als bij de financiën (Bijlage 1) wordt stilgestaan. Daarmee voldoet RUDZ aan dit criterium.
RUDZ	Sturing	kpi 5	17	Opleidingsbudget ≥ 3% loonsom		In een toelichting op de begroting wordt aangetoond dat het opleidingsbudget voor 2026 is aangepast naar 3% van de totale loonsom, waarmee RUDZ voldoet aan dit criterium.
RUDZ	Sturing	kpi 5	18	Businessintelligence (BI) strategie		Bij de eindrapportage worden een datastrategie, innovatiestratie en I-visie benoemd die samen de BI-strategie vormen. In de meegeleverde I-visie zijn de nulsituatie, ambities en een jaarprogramma (inclusief roadmap) weergegeven. Ook is de mogelijkheid opgenomen om tussentijds de strategie te actualiseren. Uit de aanvullende informatie blijkt dat de BI-strategie bekostigd wordt uit het budget van de innovatie-agenda. Uit hoor- en wederhoor wordt duidelijk hoe het budget besteed wordt.
RUDZ	Sturing	kpi 5	19	Capaciteit BI ≥ 3 fte		Uit de eindrapportage blijkt dat RUDZ 1,89 fte in dienst heeft voor BI, inclusief een informatiemanager. De overige fte worden vervuld vanuit de DVO met de provincie Zeeland. In hoor- en wederhoor toont RUDZ aan dat er 2 fte vanuit de DVO met de provincie Zeeland beschikbaar zijn voor BI. Hiermee voldoet RUDZ aan dit criterium.
RUDZ	Congruentie	kpi 6	20	Congruentie en samenhang werkgebied	Deze kpi wordt niet meegewogen in de eindbeoordeling	RUDZ heeft hetzelfde werkgebied als de GGD, de Veiligheidsregio Zeeland en het Waterschap. Aangezien deze kpi zich niet leent voor een objectieve maatstaf wordt deze niet meegewogen in de eindbeoordeling.

Overleg: AB

Onderwerp: Vervolg na Robuuste RUD

Soort nota: Nota ter informatie

Zaaknummer: Middelburg, 16 nov. 2026

Portefeuillehouder AB: RUD Opsteller : bestuurssecretaris

---

1. Procesbeschrijving

De bijgevoegde nota is verzocht vanuit het DB als verduidelijking over de vervolgstappen nadat een OD als robuust is aangemerkt. Daarnaast is ook verzocht om meer context te geven rondom de niet meegewogen criteriums voor de robuustheid.

2. Gevraagd besluit

- Ter kennisneming van het Algemeen Bestuur.

3. Kernpunten

- Enkele KPI's zijn door het Ministerie van I&W niet meegewogen in de uiteindelijke beoordeling voor robuustheid. Dit doordat deze KPI's volgens het Ministerie niet helder genoeg waren gedefinieerd en niet objectief beoordeeld konden worden.
- Het Ministerie heeft aangekondigd deze KPI's aan te passen voor een volgende robuustheidscontrole.
- Bij huidige robuustheidscontrole heeft de RUD desondanks positieve feedback ontvangen op deze vijf niet meegewogen KPI's. Wij zien daarom vooralsnog geen concreet risico mogen deze KPI's in de toekomst wel (in aangepaste vorm) worden meegewogen.
- Het Ministerie heeft aangegeven om de huidige omzetnorm (16,5 mln. euro – prijspeil 2023) vanaf 1 april 2026 weer te willen indexeren. Voor RUD Zeeland is onze omzet voor 2027 begroot op grofweg 23,5 mln. euro.
- Het is nog niet bekend op basis waarvan en wanneer een volgend controlemoment voor de robuustheid plaats zal vinden.

4. Context / Probleembeschrijving

Niet meegewogen robuustheidscriteria

Op vrijdag 6 november heeft het Ministerie van I&W per brief aan RUD Zeeland medegedeeld dat zij robuust is bevonden. Daarbij is ook medegedeeld hoe RUD Zeeland scoort per KPI (‘*Bijlage 2. Analyse randvoorwaarden kpi s Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland*’).

In dit rapport is te zien dat enkele KPI’s door het Ministerie van I&W niet zijn meegewogen in de eindbeoordeling. Dit wordt door de Staatsecretaris van I&W in de Kamerbrief op 5 nov. 2026 (*Kamerstuk 2026Z24221*) extra toegelicht:

> *“Het blijkt dat de aard van sommige criteria en/of van de aangeleverde onderbouwing maakt dat de beoordeling niet de gewenste objectiviteit op alle onderdelen kan opleveren. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal kpi’s en een deel van een randvoorwaarde niet meegewogen zijn in deze beoordeling.”*

In dezelfde brief geeft de Staatsecretaris aan dat onderdeel van het vervolgtraject is dat deze KPI’s objectief meetbaar worden gemaakt. Als RUD verwachten wij daarom dat bij een volgend controlemoment deze KPI’s zullen zijn aangescherpt.

Desondanks hebben wij als RUD wel een beoordeling ontvangen van deze vijf niet meegewogen KPI’s. Bij alle vijf de indicatoren zien wij de gegeven feedback als positief:

- Criterium 3 ‘*Basistaken’*
- Criterium 8 ‘*Kwaliteitscriteria’*
- Criterium 15 ‘*Samenwerking met OD’s’*
- Criterium 20 ‘*Congruentie met werkgebied’*

Bij het vijfde criterium (Criterium 14 ‘*Fusie-perspectief*’) hebben wij de feedback ontvangen dat wij als RUD geen noodzaak zien om het fusieperspectief te onderzoeken. Ons inziens was het completer geweest wanneer was aangegeven dat wij als RUD dit wel hebben onderzocht (zoals toentertijd is gedaan), maar dat vanuit het Algemeen Bestuur de wens is uitgesproken om dit niet verder te onderzoeken. Desondanks zien wij als RUD de gegeven feedback voor dit criterium niet als negatief of als een risico.

Verder heeft de Staatsecretaris in de Kamerbrief aangekondigd te willen kijken naar een indexatie van criterium 6 (‘*de omzetnorm*’). De huidige norm van 16,5 mln. euro is namelijk sinds het prijspeil van 2023 niet meer geïndexeerd. De Staatsecretaris geeft aan het wenselijk te vinden om na 1 april 2026 weer te gaan indexeren. Voor 2027 is de omzet van RUD Zeeland begroot op grofweg 23,5 mln. euro. Hoe de indexatie en de definitie van ‘omzet’ exact wordt uitgewerkt is onderdeel van

gesprek tussen ODNL, IPO en VNG. Tot die tijd zullen wij als RUD Zeeland de ontwikkelingen nauwlettend volgen.

Vervolg na robuustheid

Tijdens de ALV van ODNL op donderdag 12 november 2026 is kort gesproken over het vervolg voor de omgevingsdiensten na deze robuustheidscontrole. In dit vervolgtraject zal de aandacht met name uitgaan naar de negen omgevingsdiensten die niet robuust zijn bevonden. Daarnaast is – vanwege de aangekondigde aanpassingen van de KPI's door het Ministerie van I&W – nog niet concreet hoe en wanneer een volgend controlemoment plaats zal vinden. Als RUD Zeeland zullen wij daarom doorgaan met onze huidige ontwikkeling in afwachting van een nieuwe aankondiging vanuit ODNL of vanuit het Ministerie.

gemeenteSLUIS

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000

IBAN: NL06BNGH0285101870
BIC code: BNGHNL2G
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

De Gemeenteraad van de gemeente Sluis
Postbus 27
4500 AA Oostburg

ons kenmerk : 26.2820
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : Cluster Juridische zaken
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Advies Commissie Bezwaarschriften RUD Zeeland
bijlage(n) : Een

Oostburg, 20 OKT 2026

Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over de voortgang van de bezwaarschriftprocedure met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling van de RUD Zeeland.

De onafhankelijke Commissie Bezwaarschriften heeft het ingekomen bezwaar van de RUD Zeeland in behandeling genomen en behandeld tijdens de hoorzitting van 30 september 2026. Naar aanleiding hiervan heeft de Commissie haar advies uitgebracht. Dit advies hebben wij recent ontvangen.

<u>Inhoud van het advies</u>
Het volledige advies van de Commissie Bezwaarschriften, inclusief motivering, is als bijlage bij deze brief gevoegd.

<u>Vervolgprocedure</u>
Nu het advies van de Commissie is ontvangen, zal een beslissing op bezwaar moeten worden genomen. Omdat het bezwaar betrekking had op besluiten van de gemeenteraad, zal ook door de gemeenteraad een besluit moeten worden genomen. De benodigde stukken worden momenteel voorbereid, zodat deze kunnen worden aangeboden voor behandeling in de raadscyclus van december 2026. Ten behoeve van een zorgvuldige en juridisch houdbare afweging, winnen wij voorafgaand hieraan een oordeel in bij onze huisadvocaat over de tot dusver gevoerde procedure. Dat houdt in dat behandeling plaatsvindt:

- op 10 november door het college;
- op 1 december 2026 door de Commissie Ruimte A/B;
- op 17 december 2026 door de raad.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, B/a
S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,
mr. M.M.D. Vermue

ADVIES inzake het bezwaarschrift van mevrouw drs. J.G. Smit, voorzitter, namens het Dagelijks Bestuur van RUD Zeeland gericht tegen het besluit van de gemeenteraad van 22 mei 2025 inhoudende dat aan het college van burgemeester en wethouders geen toestemming wordt gegeven om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zeeland vast te stellen en het besluit van de gemeenteraad van 21 mei 2026 inhoudende dat aan het college van burgemeester en wethouders geen toestemming wordt gegeven om alsnog de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zeeland vast te stellen.

Aan de raad van de gemeente Sluis,

1. Procesverloop

Op 22 mei 2025 besluit de gemeenteraad om het college van burgemeester en wethouders geen toestemming te geven om de gewijzigde regeling Omgevingsdienst Zeeland vast te stellen (verder: bestreden besluit 1).

Op 21 mei 2026 besluit de gemeenteraad om het college van burgemeester en wethouders geen toestemming te geven om alsnog de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zeeland vast te stellen (verder: bestreden besluit 2).

Op 2 juli 2026 wordt een bezwaarschrift ingediend door mevrouw drs. J.G. Smit, voorzitter, namens het Dagelijks Bestuur van RUD Zeeland (verder: bezwaarde).

Het bezwaarschrift is behandeld in de vergadering van de commissie bezwaarschriften van 30 september 2026.

Namens bezwaarde zijn mr. [redacted] Vijverberg Advocaten & Adviseurs, mevrouw drs. J.G. Smit (voorzitter) en mevrouw J.M. Nijland (waarnemend directeur) aanwezig. Het college van burgemeester en wethouders (verder: het college) treedt ter zitting op namens de gemeenteraad op grond van artikel 160 lid 1 sub f Gemeentewet. Namens het college zijn mevrouw [redacted] en mevrouw [redacted] aanwezig.

Namens de commissie waren aanwezig:

- de heer mr. [redacted], voorzitter;
- mevrouw mr. [redacted], lid;
- mevrouw [redacted], lid;
- mevrouw [redacted], secretaris;
- mevrouw mr. [redacted], plv. secretaris;
- mevrouw [redacted], medewerker.

2. Inhoud van het bezwaarschrift

Bezwaarde kan zich niet verenigen met de bestreden besluiten en voert daartegen kort samengevat de volgende gronden aan:

De raad heeft tijdens de zienswijzeprocedure een positieve zienswijze uitgebracht over het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. De kanttekening van de raad dat op een later moment de stemverhouding geëvalueerd moet worden is opgenomen in de gewijzigde regeling. Door eerst een positieve zienswijze te geven en later toestemming te onthouden heeft bezwaarde niet de mogelijkheid gehad om de opvattingen van de raad te betrekken bij het opstellen van de definitieve tekst van de gemeenschappelijke regeling.

Op grond van artikel 1 lid 4 Wgr kan de raad alleen toestemming onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Slechts indien sprake is van overwegende bezwaren tegen de gemeenschappelijke regeling kan toestemming worden geweigerd. Van strijd met het recht is geen sprake. Evenmin heeft de raad voldoende gemotiveerd dat de voorgestelde wijziging in strijd zou zijn met het algemeen belang. De raad heeft zijn weigering tijdens de raadsvergadering gebaseerd op de

stemverhoudingen binnen het algemeen bestuur en de wijze waarop de kosten over de deelnemers worden verdeeld.

Bezwaarde voert aan dat de enkele omstandigheid dat een deelnemer minder invloed heeft dan wenselijk wordt geacht, niet de conclusie rechtvaardigt dat de wijziging van de gemeenschappelijke regeling in strijd is met het algemeen belang. Ook wat betreft de betalingsregeling en bijdrage kan niet gezegd worden dat sprake is van strijd met het algemeen belang. Dat de raad de uitkomst van de toepassing van de verdeelsleutel als ongunstig acht voor de eigen gemeente, betekent niet dat de gemeenschappelijke regeling in strijd is met het algemeen belang. De bezwaren van de raad zijn onvoldoende zwaarwegend om te concluderen dat de wijziging van de gemeenschappelijke regeling in strijd is met het algemeen belang als bedoeld in artikel 1 lid 4 Wgr. De raad heeft het begrip 'algemeen belang' beperkt tot het bestuurlijke en financiële belang van de eigen gemeente. Een dergelijke uitleg past niet bij het karakter van de Wgr, die juist beoogt dat de deelnemers samenwerken om bovenlokale belangen na te streven.

De raad heeft de gevraagde toestemming onthouden op oneigenlijke gronden, in strijd met artikel 3:3 Awb. De toestemmingsbevoegdheid uit artikel 1 lid 4 Wgr strekt uitsluitend tot beoordeling van de voorgestelde wijzigingen en biedt geen grondslag om reeds eerder vastgestelde en ongewijzigd gebleven bepalingen opnieuw inhoudelijk te beoordelen. De stemverhouding is veranderd sinds de uittreding van het Waterschap Scheldestromen. Met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling wordt deze stemverhouding definitief vastgesteld. De betalingsregeling vloeit niet voort uit de implementatie van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Pas per begrotingsjaar 2028 gaat er een nieuwe financieringsstructuur gelden. Deze wijziging staat los van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Op grond van artikel 10:30 lid 2 Awb, gelezen in samenhang met artikel 3:46 Awb, moet de raad het besluit om toestemming te onthouden motiveren. Het raadsbesluit ontbeert motivering. Voor zover bij bezwaarde bekend heeft voorafgaand aan het besluit geen overleg als bedoeld in artikel 10:30 Awb plaatsgevonden.

De raad heeft onvoldoende gewicht toegekend aan het belang van bezwaarde om als voldoende robuust te worden gezien. Zonder instemming van de raad loopt de noodzakelijke doorontwikkeling van bezwaarde vast en wordt de gezamenlijke, wettelijke taakuitvoering onnodig bemoeilijkt.

Bezwaarde verzoekt om vergoeding van de proceskosten op grond van artikel 7:15 Awb.

3. Overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Ten aanzien van de ontvankelijkheid overweegt de commissie het volgende.

Ingevolge artikel 6:7 Awb bedraagt de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift zes weken. De termijn vangt ingevolge artikel 6:8 lid 1 Awb aan met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt. Bekendmaking geschiedt ingevolge artikel 10:32 lid 1 jo. artikel 10:31 lid 1 Awb door toezending aan het toestemming vragende college van burgemeester en wethouders, vgl. ECLI:NL:RVS:2018:3965. Publicatie van het raadsbesluit is niet vereist. Bestreden besluit 1 is in de openbare raadsvergadering van 22 mei 2025 genomen. Bezwaarschriften konden op uiterlijk 3 juli 2025 worden ingediend. Het bezwaarschrift is binnengekomen op 2 juli 2026, buiten de gestelde termijn.

Op grond van artikel 6:11 Awb blijft ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend bezwaarschrift niet-ontvankelijkverklaring op grond daarvan achterwege indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de indiener in verzuim is geweest.

Bezwaarde voert aan dat bestreden besluit 1 nooit op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt en geen motivering bevat. Zoals hiervoor aangegeven geschiedt bekendmaking door toezending aan het college. Dat bij de bekendmaking van het besluit niet wordt voldaan aan een bijkomende verplichting zoals uit artikel 3:47 Awb voortvloeit, schort de bezwaartermijn niet op.

Op 1 juli 2025 heeft het college bezwaarde een afschrift van het raadsbesluit toegezonden, waardoor bezwaarde in ieder geval vanaf die datum bekend was met de inhoud van het besluit. Nu bezwaarde op 2 juli 2026 bezwaar heeft ingediend, heeft bezwaarde dit niet zo spoedig mogelijk na kennisneming van het besluit gedaan.

Naar het oordeel van de commissie is de termijnoverschrijding niet verschoonbaar. Gelet hierop adviseert de commissie om bezwaarde niet-ontvankelijk te verklaren in zijn bezwaar voor zover gericht tegen bestreden besluit 1.

Bestreden besluit 2 is in de openbare raadsvergadering van 21 mei 2026 genomen. Bezwaarschriften konden op uiterlijk 2 juli 2026 worden ingediend. Het bezwaarschrift is binnengekomen op 2 juli 2026, binnen de gestelde termijn.

Artikel 7:1 Awb, gelezen in samenhang met artikel 8:1, lid 1 Awb, bepaalt dat alleen een belanghebbende tegen een besluit bezwaar kan maken.

Artikel 1:2 lid 1 Awb verstaat onder een belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. Ingevolge artikel 1:2 lid 2 Awb worden ten aanzien van bestuursorganen de hun toevertrouwde belangen als hun belangen beschouwd.

Ingevolge artikel 51 lid 4 en lid 5 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gaat het college niet over tot het wijzigen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraad. Door het onthouden van toestemming kan het college hieromtrent geen besluit nemen. Het gevolg hiervan is dat de gewijzigde gemeenschappelijke regeling niet wordt vastgesteld.

Het belang van bezwaarde is hierdoor rechtstreeks betrokken bij bestreden besluit 2.

Daar tevens aan de overige eisen uit de Awb wordt voldaan, adviseert de commissie om bezwaarde ontvankelijk te verklaren in zijn bezwaar voor zover gericht tegen bestreden besluit 2.

4. Overwegingen ten aanzien van de hoofdzaak

De commissie gaat uit van de volgende feiten en omstandigheden.

Op 18 april 2024 biedt bezwaarde de ontwerp gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zeeland aan de gemeenteraad aan voor een zienswijze.

Op 4 juli 2024 besluit de gemeenteraad een positieve zienswijze in te dienen, met de kanttekening dat op een later moment een evaluatie van de stemverhouding plaatsvindt.

Op 27 januari 2025 biedt bezwaarde de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zeeland aan het college aan ter vaststelling. Naar aanleiding van de zienswijze van de gemeenteraad is in artikel 37 tweede lid van de regeling opgenomen dat de stemverhouding 2 jaar na inwerkingtreding van deze regeling in opdracht van het algemeen bestuur wordt geëvalueerd.

Op 22 mei 2025 besluit de gemeenteraad om het college van burgemeester en wethouders geen toestemming te geven om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zeeland vast te stellen.

Op 26 maart 2026 verzoekt bezwaarde het college om het wijzigingsvoorstel voor de gemeenschappelijke regeling nogmaals ter goedkeuring aan de gemeenteraad voor te leggen.

Op 21 mei 2026 besluit de gemeenteraad om het college van burgemeester en wethouders geen toestemming te geven om alsnog de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zeeland vast te stellen.

Tegen de twee raadsbesluiten wordt op 2 juli 2026 een bezwaarschrift ingediend door bezwaarde.

De commissie ziet zich voor de vraag gesteld of het bestreden besluit d.d. 21 mei 2026 op juiste gronden tot stand is gekomen.

Ingevolge artikel 51 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gaat een college van burgemeester en wethouders en een burgemeester, onderscheidenlijk een college van gedeputeerde staten en de commissaris van de Koning, niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraad, onderscheidenlijk provinciale staten. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Ingevolge lid 5 wordt onder het treffen van een regeling mede verstaan het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

Ingevolge artikel 3:46 Awb dient een besluit te berusten op een deugdelijke motivering. Ingevolge artikel 3:47 lid 1 Awb wordt de motivering vermeld bij de bekendmaking van het besluit.

Ingevolge artikel 10:32 lid 1 Awb is afdeling 10.2.1 van overeenkomstige toepassing indien voor het nemen van een besluit door een bestuursorgaan de toestemming van een ander bestuursorgaan is vereist.

Ingevolge artikel 10:30 lid 1 Awb vindt gedeeltelijke goedkeuring of onthouding van goedkeuring niet plaats dan nadat aan het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen, gelegenheid tot overleg is geboden. Ingevolge lid 2 verwijst de motivering van het goedkeuringsbesluit naar hetgeen in het overleg aan de orde is gekomen.

Bij besluit van 21 mei 2026 heeft de gemeenteraad besloten het college van burgemeester en wethouders geen toestemming te verlenen om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst vast te stellen. Niet in geschil is dat een motivering in het raadsbesluit ontbreekt.

Het college voert in het verweerschrift aan dat het onthouden van toestemming tot het vaststellen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling gebaseerd is op het algemeen belang. De gemeenteraad vreest ten aanzien van de stemverhoudingen dat te veel zeggenschap verloren gaat. De provincie neemt een te dominante positie in bij een besluit waarvoor twee derde meerderheid is vereist. Met betrekking tot de betalingsregeling stelt de gemeenteraad dat de financiële controle uit handen wordt gegeven en dat de gemeente te veel betaalt in vergelijking met de zeggenschap die de gemeente ervoor terugkrijgt. Vaststaat dat de gemeente al jaren tijdig en volledig de overeengekomen financiële bijdrage betaalt, terwijl bezwaarde structureel in gebreke is gebleven met de levering van de overeengekomen diensten. Nu in de nabije toekomst een nieuwe financieringssystematiek zal worden ingevoerd en de P x Q systematiek wordt afgeschaft, vindt achteraf geen verrekening meer plaats op basis van de werkelijk geleverde diensten. In dit nieuwe model is de gemeente hierdoor financieel kwetsbaar wanneer afspraken niet worden nagekomen. De gemeenteraad voelt zich genoodzaakt gebruik te maken van de mogelijkheid tot het onthouden van toestemming, omdat de stemverhoudingen binnen de gemeenschappelijke regeling scheef liggen. Omdat het stemmen vóór het wijzigen van de financiële bijdragen van de gemeenten en de provincie rechtstreeks zou leiden tot een verhoging van de eigen financiële bijdrage, is de kans verwaarloosbaar dat zij met de gemeente Sluis zullen meestemmen. Nu de gemeente mathematisch nooit tot een meerderheid kan komen en via de reguliere weg buitenspel staat, is het onthouden van toestemming het enige resterende instrument om te worden gehoord en de lokale belangen te beschermen. De lokale belangen die de gemeente nastreeft gelden als het algemeen belang waarvoor de gemeenteraad opkomt.

Uit de Memorie van Toelichting op de Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (*Kamerstukken II* 2019/20, 35513, nr. 3, p. 10) volgt dat onder de weigeringsgrond 'strijd met het algemeen belang' die gevallen vallen waarin de grond voor onthouding van toestemming niet nauwkeuring in de wet kan worden gespecificeerd, waarbij onder meer kan worden gedacht aan de situatie dat de raad meent dat de eigen betrokkenheid bij een gemeenschappelijke regeling onvoldoende is geborgd in de regeling. De gemeenteraad zal bij de beoordeling van de aanvraag om toestemming een zekere terughoudendheid moeten betrachten. Dit impliceert dat de raad alleen tot strijd met het algemeen belang kan oordelen als de bezwaren tegen de samenwerking overwegend zijn (zie punt 6 bij art. 51 Wgr en punt 6b bij art. 1 Wgr Tekst & Commentaar Gemeentewet Provinciewet).

De commissie overweegt dat het onderwerp van de benodigde toestemming van artikel 51 lid 4 Wgr de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zeeland is zoals die op 22 mei 2025 en 21 mei 2026 aan de gemeenteraad is voorgelegd. De commissie stelt vast dat zowel de huidige als de gewijzigde gemeenschappelijke regeling geen bepalingen bevatten die zien op de betalingsregeling of bijdragen per deelnemer. Uit de huidige en gewijzigde gemeenschappelijke regeling volgt dat hiervoor een bijdrageverordening wordt vastgesteld. De bijdrageverordening ligt thans niet voor. Met betrekking tot de financieringssystematiek volgt uit het dossier dat de nieuwe financieringssystematiek per begrotingsjaar 2028 ingaat. De nieuwe financieringssystematiek maakt hiermee evenmin onderdeel uit van de onderhavige gewijzigde gemeenschappelijke regeling. De commissie overweegt dat voor zover de deelnemersbijdrage en financieringssystematiek in strijd met het algemeen belang zouden zijn, dit geen betrekking heeft op de gewijzigde gemeenschappelijke regeling en daarmee niet ten grondslag kan worden gelegd aan het besluit tot het onthouden van toestemming tot het vaststellen van deze regeling.

De commissie stelt vast dat Waterschap Scheldestromen per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regeling is getreden. In artikel 10 lid 5 van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling is de verwijzing naar de stem van het waterschap verwijderd. De stemverdeling is verder ongewijzigd: het lid aangewezen door gedeputeerde staten van de provincie heeft zeven stemmen en de leden aangewezen door de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten hebben ieder één stem.

De commissie overweegt dat de stemverhouding tussen de deelnemers met het uittreden van het waterschap reeds feitelijk is gewijzigd. Het verlenen óf onthouden van toestemming tot het vaststellen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling maakt hierin geen verschil. Zolang de gewijzigde gemeenschappelijke regeling niet wordt vastgesteld blijft de huidige gemeenschappelijke regeling van kracht, waarbij de provincie eveneens zeven stemmen heeft en de gemeenten ieder één stem. Gelet hierop heeft de gemeenteraad naar het oordeel van de commissie onvoldoende gemotiveerd dat sprake is van overwegende bezwaren tegen de gewijzigde gemeenschappelijke regeling die onthouding van toestemming op grond van strijd met het algemeen belang rechtvaardigen.

Naar het oordeel van de commissie heeft de gemeenteraad het bestreden besluit, inbegrepen hetgeen in de bezwaarprocedure alsnog is aangevoerd, onvoldoende gemotiveerd. De commissie adviseert de gemeenteraad om het bestreden besluit wegens strijd met artikel 3:46 Awb te herroepen.

5. Advies

De commissie adviseert:

- Bezwaarde niet-ontvankelijk te verklaren in zijn bezwaar voor zover gericht tegen het besluit van 22 mei 2025;
- Bezwaarde ontvankelijk te verklaren in zijn bezwaar voor zover gericht tegen het besluit van 21 mei 2026;
- Het bestreden besluit d.d. 21 mei 2026 te herroepen;
- Aan de gemachtigde van bezwaarde proceskosten toe te kennen op grond van artikel 7:15 Awb, te weten 1 punt voor het bijwonen van een hoorzitting.

Oostburg, 30 september 2026

DE COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN,

De plv. secretaris,

[redacted]

De voorzitter,

[redacted]

Advies verzonden op: - 7 OKT. 2026

Voorstel AB
Onderwerp: 2e voortgangsrapportage 2026

Zaaknummer: 2026 - 000398
Portefeuillehouder MT: Directie

Middelburg, 07 december 2026
Opsteller: Concerncontroller

Aan het algemeen bestuur van RUD Zeeland,

1. **Gevraagd besluit**
   a. Kennis nemen van de 2e Voortgangsrapportage 2026.
   b. Kennis nemen dat de 2e Voortgangsrapportage 2026 ter informatie toegezonden is aan de deelnemers van RUD Zeeland.

2. **Effect van het besluit**
   Informeren van bestuur en deelnemers van de RUD Zeeland over de stand van zaken van de voortgang van productie en financiën in 2026.

3. **Argumenten of Overwegingen**
   De voortgangsrapportage wordt opgesteld om de deelnemers inzicht te geven in de realisatie van de doelstellingen en activiteiten van de RUD Zeeland gedurende het jaar. Het biedt een actueel overzicht van de productie, de inzet van middelen, en de voortgang ten opzichte van de oorspronkelijke planning. Dit stelt de organisatie en haar stakeholders in staat om bij te sturen en verantwoording af te leggen over de inzet van publieke middelen.

   Voornaamste ontwikkelingen op basis van de 2e voortgangsrapportage 2026
   De voornaamste ontwikkelingen op basis van de 2e voortgangsrapportage 2026 zijn:
   1. Lager dan geraamde productie voor deelnemers € 4,4 miljoen (nadeel).
   Bij de 1e voortgangsrapportage bleek dat de productie 12% achterliep op de begroting. Bij de 2e voortgangsrapportage is zichtbaar dat deze achterblijvende productie 21% is. Achtergrond is dat de in te vullen van vacatures, met name in het kader van Robuuste RUD, in de begroting 2026 opgenomen zijn vanaf januari en dat invulling van de vacatures vanaf augustus 2026 plaatsvindt. Ook het hoger dan verwachte verzuimpercentage veroorzaakt productieverlies. Tot en met augustus 2026 bedraagt de productieachterstand € 4,4 miljoen (nadeel). Prognose is dat de productie over de periode 1 september tot en met 31 december 2026 gerealiseerd wordt.
   Met de ontwikkeling van het team leidinggevenden wordt ingezet op het realiseren van de afspraken met de deelnemers en het realiseren van afgesproken productiviteit.

   Ter dekking van dit nadeel is de gehele begroting doorgelopen. Daarbij zijn een aantal financiële meevallers vastgesteld. Tegenover het productieverlies staat de volgende financiële meevallers:
   2. Lagere personele lasten € 1,15 miljoen (voordeel).
   In de begroting 2026 zijn de vacatures, waaronder die in het kader van de Robuuste RUD, vanaf januari ingerekend. Zoals hiervoor aangegeven zijn deze vacatures met name in de tweede helft van het jaar ingevuld. Een aanzienlijk deel van de nieuwe medewerkers, die zijn geworven in het kader van Robuuste RUD, zijn gestart per 1 augustus 2026 . De latere invulling van vacatures leidt in 2026 tot lagere personeelsgerelateerde lasten en heeft tegelijkertijd invloed gehad op de

beschikbare capaciteit en daarmee op de gerealiseerde productie. In de 1e Voortgangsrapportage 2026 zijn reeds lagere personeelslasten gerapporteerd voor een bedrag van € 0,9 miljoen. Cumulatief verwacht RUD Zeeland dus € 2,1 miljoen lagere personeelslasten in 2026.
3. Aframing onvoorzien met € 0,2 miljoen (voordeel).
Tot op heden is in 2026 onvoorzien nog niet ingezet. In de 1e Voortgangsrapportage 2026 is daarom onvoorzien afgeraamd met € 0,2 miljoen (voordeel). De inschatting is dat dit mogelijk gedurende de rest van het jaar nog maar gedeeltelijk zal plaatsvinden. Om die reden wordt een bedrag van € 0,2 miljoen afgeraamd waarmee het resterende budget afgerond nihil bedraagt.

Per saldo bedraagt het verwachte jaarresultaat 2026 daarmee € 3,1 miljoen (negatief).

Totaaloverzicht ontwikkelingen op basis van de 2e voortgangsrapportage 2026
Het totaaloverzicht van de financiële ontwikkelingen over 2026 op basis van de 2e voortgangsrapportage is als volgt:

(bedragen * € 1.000)	Begroting 2026 na 1e begrotings-wijziging	2e voortgangsrapportage 2026			Prognose jaarresultaat 2026 na 2e voortgangs-rapportage
		Achter-blijvende productie deelnemers	Lagere personele kosten	Aframing onvoorzien	
Lasten					
Programma:					
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	5.589		-450		5.139
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	9.013		-450		8.563
Overig					
Overhead	8.605		-250		8.355
Materieel budget	679				679
Onvoorzien	191			-150	41
Totaal lasten	**24.077**	**0**	**-1.150**	**-150**	**22.777**
Baten					
Algemene bijdrage deelnemers	23.353	-4.380			18.973
Bijdrage Waterschap in schaalnadeel overhead	17				17
Materieel budget bijdrage deelnemers	707				707
Totaal baten	**24.077**	**-4.380**	**0**	**0**	**19.697**
Totaal saldo van baten en lasten	**0**	**-4.380**	**1.150**	**150**	**-3.080**
Mutatie bestemmingsreserves	0				0
Totaal resultaat	**0**	**-4.380**	**1.150**	**150**	**-3.080**

Deze tabel biedt een overzicht van de prognose van het jaarresultaat 2026 na verwerking van de 1e begrotingswijziging 2026[1] en de diverse ontwikkelingen die zich tot 31 augustus 2026 hebben voorgedaan. Hierbij zijn actuele onderwerpen die na 31 augustus 2026 liggen eveneens meegenomen om een zo actueel mogelijk inzicht te bieden.

Voor een toelichting met betrekking tot de verschillende onderdelen wordt verwezen naar de 2e voortgangsrapportage 2026.

[1] De 1e begrotingswijziging 2026 is nog niet vastgesteld, besluitvorming na het doorlopen van de zienswijzeprocedure van 12 weken staat gepland voor het Algemeen Bestuur van 7 december 2026

Geen begrotingswijziging 2026 mogelijk

De uitkomsten van deze 2e voortgangsrapportage 2026 vormen normaliter de basis voor een begrotingswijziging 2026. Een gemeenschappelijke regeling biedt een begrotingswijziging altijd in een zienswijzeprocedure aan de gemeenteraden en provinciale staten van de deelnemers aan. De termijn voor een zienswijzeprocedure is 12 weken. Met deze termijn wordt echter de balansdatum van 31 december 2026 overschreden. Ingevolge de provinciewet[2] kan een algemeen bestuur ná balansdatum geen begrotingswijziging meer vaststellen. Om die reden kan voor de uitkomsten van de 2e voortgangsrapportage geen formele begrotingswijziging aangeboden worden. Om de deelnemers actief te voorzien van actuele informatie wordt de 2e voortgangsrapportage wel ter informatie naar gemeenteraden en staten toegezonden. De gevolgen van deze 2e voortgangsrapportage op de (verwachte) ontwikkeling van de deelnemersbijdragen zijn opgenomen in de volgende paragraaf.

Deelnemersbijdragen

De ontwikkeling van de deelnemersbijdrage naar aanleiding van de 2e voortgangsrapportage is tweeledig enerzijds neemt de verwachte algemene bijdrage van de deelnemers af als gevolg van de achterblijvende productie ad € 4,4 miljoen, anderzijds bedraagt het verwachte negatieve resultaat 2026 € 3,1 miljoen hetgeen naar rato gedragen wordt door de deelnemers. De verwachte ontwikkeling in de bijdrage van de deelnemers als volgt:

(bedragen * € 1.000)	Deelnemers-bijdrage 2026 o.b.v. primitieve begroting 2026	Deelnemers-bijdrage 2026 o.b.v. 1e begrotings-wijziging 2026	Prognose achterblijvende productie	Deelnemers-bijdrage 2026 o.b.v. 2e voortgangs-rapportage 2026	Aandeel in (prognose) negatief resultaat 2026 o.b.v. realisatie	Prognose te verrekenen
Borsele	1.313.400	1.280.900	-271.996	1.008.904	165.481	1.174.385
Goes	1.374.400	1.390.000	-290.993	1.099.007	180.963	1.279.970
Hulst	1.288.300	1.258.200	-277.940	980.260	159.934	1.140.194
Kapelle	641.300	627.600	-83.399	544.201	94.390	638.591
Middelburg	723.100	745.500	-46.043	699.457	124.924	824.381
Noord-Beveland	671.100	659.000	-192.363	466.637	70.076	536.713
Reimerswaal	1.136.000	1.080.100	-264.544	815.556	129.519	945.075
Schouwen-Duiveland	1.595.000	1.575.100	-407.919	1.167.181	183.366	1.350.547
Sluis	1.615.000	1.569.800	-299.662	1.270.138	213.652	1.483.790
Terneuzen	2.221.700	2.230.200	-327.675	1.902.525	328.363	2.230.888
Tholen	946.500	922.000	-143.894	778.106	131.324	909.430
Veere	672.700	675.400	-163.941	511.459	79.717	591.176
Vlissingen	995.400	993.100	-192.470	800.630	128.981	929.611
Provincie Zeeland	7.621.100	9.053.200	-1.417.161	7.636.039	1.089.310	8.725.349
TOTAAL	**22.815.000**	**24.060.100**	**-4.380.000**	**19.680.100**	**3.080.000**	**22.760.100**

Begeleidingscommissie

De 2e voortgangsrapportage is op 15 oktober 2026 besproken met de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie adviseert positief over het voorstel "2e voortgangsrapportage 2026". Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het advies van de begeleidingscommissie, inclusief de reactie van de RUD.

4. Uitvoering en communicatie

a. Aanpak

Over de periode januari tot en met augustus 2026 is een voortgangsrapportage opgesteld.

[2] Artikel 196 Provinciewet (vergelijkbaar met artikel 192 Gemeentewet)

b. Planning
N.v.t.

c. Communicatie
N.v.t.

d. Route en planning verdere besluitvorming: OR, Deelnemersoverleg, begeleidingscommissie, DB, AB
Begeleidingscommissie: 15 oktober 2026
DB: 9 november 2026
AB: 7 december 2026

5. Risico's, kosten, baten en dekking (restant budget)

a. Risico's: (kosten-baten), niet gehonoreerd wat dan + risico's besluit
Niet tijdig informeren van betrokkenen en belanghebbenden over de afspraken jaarplannen en de financiële gevolgen daarvan.

b. Organisatorisch (wat betekent dit voor de organisatie)
N.v.t.

c. Juridisch
N.v.t.

d. Financiën
Zie toelichting onder punt 3.

e. Indicatie urenbesteding
N.v.t.

f. Overige consequenties
N.v.t.

g. Bijlagen:
1. 2e voortgangsrapportage 2026
2. Advies begeleidingscommissie incl. reactie RUD

2e Voortgangsrapportage 2026 RUD Zeeland
januari tot en met augustus 2026

Middelburg, 05 oktober 2026

Inhoud

1 Algemeen 2
2 RUD Breed 3
2.1 Verhuizing en dienstverlening 3
2.2 Ziekteverzuim 3
2.3 Robuuste RUD 3
2.4 Innovatie 3
2.5 Omgevingsdienst Zeeland 4
2.6 Herijking financieringssystematiek en actualisatie kentallen 4
2.7 Kwaliteitscriteria 5
3 Vergunning, toezicht en handhaving 5
3.1 Actualisatie vergunningen 6
3.2 KRW, PFAS en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) 6
3.3 WOO 7
3.4 Optimalisatie Groen 7
3.5 Samenwerking bij complexe VTH-dossiers 8
3.6 Innovatie in de uitvoering 8
3.7 Overige ontwikkelingen in de uitvoering 9
4 Voortgang inzet programma Milieu 9
4.1 Directe inzet 10
4.2 Generieke inzet 11
4.3 Totale inzet 12
5 Middelen 13
5.1 Financieel overzicht tot en met augustus 2026 13
5.2 Toelichting middelen 14
5.2.1 Productie deelnemers 14
5.2.2 Personeelslasten 14
5.2.3 Onvoorzien 14
5.3 Deelnemersbijdragen 14
6 Risicobeheersing en weerstandsvermogen 15

1 Algemeen

Voor u ligt de rapportage van de financiële resultaten en voortgang van onze milieuorganisatie over de eerste acht maanden van 2026. In deze rapportage geven we een overzicht van onze primaire activiteiten en financiële ontwikkelingen, om u als deelnemende gemeenten en provincie een helder inzicht te geven in de voortgang van onze prestaties, de inzet van middelen en ontwikkelingen.

Deze rapportage biedt niet alleen een terugblik op onze activiteiten tot nu toe, maar legt ook de basis voor de verdere groei en ontwikkeling van onze organisatie in de komende maanden en jaren. Samen willen we werken aan een toekomst waarin we effectief kunnen blijven voldoen aan de gestelde milieu- en duurzaamheidsnormen.

Hoofdstuk 2 beschrijft de organisatiebrede ontwikkelingen.

In hoofdstuk 3 richten we ons inhoudelijk op Vergunning, Toezicht en Handhaving. We benoemen de aandachtspunten en uitdagingen binnen het programma en bespreken waar extra inspanningen nodig zijn om de gewenste resultaten te behalen.

In hoofdstuk 4 gaan we in op de voortgang van het programma Milieu. Hieruit blijkt dat de productie op diverse onderdelen achterblijft ten opzichte van de gestelde doelen.

Vervolgens staat in hoofdstuk 5 een overzicht van de financiële middelen. Hierin presenteren we op basis van de begroting (inclusief 1^{e} begrotingswijziging) en de huidige financiële stand van zaken een beeld op hoofdlijnen van de financiën over 2026 en de verwachte ontwikkeling van de deelnemersbijdragen.

Daarna wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de risico’s van de organisatie. Aan de hand van de meest actuele risicoparagraaf wordt ingegaan op de huidige status van de risico’s en de beheersing daarvan.

Met deze rapportage verwachten we u als gemeenten en provincie een helder beeld te geven van de voortgang en de noodzakelijke stappen bij RUD Zeeland om onze doelen te bereiken.

2 RUD Breed

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de belangrijkste organisatiebrede ontwikkelingen, resultaten en aandachtspunten gedurende de eerste acht maanden van 2026. In algemene zin heeft de RUD Zeeland belangrijke stappen gezet en resultaten geboekt, terwijl we tegelijkertijd blijven investeren in verdere professionalisering en verbetering.

2.1 Verhuizing en dienstverlening

Op 1 januari 2026 heeft RUD Zeeland het kantoor in Middelburg betrokken en heeft migratie van data en werkprocessen plaatsgevonden. Het eerste halfjaar 2026 heeft in het teken gestaan om operationeel op vlieghoogte te komen. De migratie en de inrichting van de nieuwe werkomgeving hebben tot op heden echter meer tijd en capaciteit gevraagd dan vooraf voorzien. Hierdoor is tijdelijk meer inzet besteed aan organsiatiebrede en ondersteunende werkzaamheden en minder aan werkzaamheden die rechtstreeks aan deelnemers kunnen worden toegerekend. Dit is terug te zien in de verschuiving van directe naar generieke inzet. De focus ligt op het afronden van de migratie, het verder stabiliseren van de werkomgeving en het optimaliseren van de dienstverlening.
Als gevolg hiervan zijn in de 1e helft van het jaar de oorspronkelijke planning en oplevering van de jaarrekening 2025 en begroting 2027 niet gehaald en verschoven naar latere momenten in het jaar. De jaarrekening 2025 is in juli 2026 vastgesteld door het algemeen bestuur en tijdig ingezonden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De ontwerpbegroting 2027 is opgesteld en ligt voor ter besluitvorming en voor latere inzending aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken is ontheffing ontvangen.

2.2 Ziekteverzuim

Bij de bepaling van de productieve uren over enig jaar is rekening gehouden met een ziekteverzuimpercentage van 5,2. Het gemiddelde maandelijkse ziekteverzuim in de periode januari tot en met augustus 2026 bedraagt echter 9,59%. Dit hoger dan verwachte ziekteverzuim heeft een aanzienlijke impact op de productie. Als onderdeel van de verdere professionalisering van de organisatie wordt daarnaast geïnvesteerd in de ontwikkeling van het leidinggevende team, onder meer in het vroegtijdig herkennen en bespreekbaar maken van signalen rondom inzetbaarheid en verzuim.

2.3 Robuuste RUD

Het plan ‘Naar een Robuuste RUD’ waarbij de randvoorwaarden formeel zijn ingevuld hebben we in 2026 afgerond. Eind april 2026 hebben we de eindrapportage met bijbehorende onderbouwing ingediend bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Op basis van de eigen inventarisatie van de RUD en ambtelijk vooroverleg wordt een positieve reactie van het ministerie verwacht. Het ministerie heeft laten weten het eindoordeel eind oktober 2026 te geven.

Daarmee is een stevige basis gelegd voor verdere ontwikkeling van de dienstverlening en de uitvoering van onze wettelijke taken, omdat daarmee de randvoorwaarden zijn gecreëerd om in de komende jaren onze processen verder te gaan verbeteren. De optimalisatie daarvan moet voor onze stakeholders een verbetering opleveren. Concreet betekent dit dat de formele randvoorwaarden voor robuustheid zijn ingevuld. De komende jaren ligt de nadruk op het verder versterken van de uitvoering, samenwerking en kwaliteit, zodat deze robuustheid ook in de dagelijkse praktijk zichtbaar wordt.

2.4 Innovatie

In april 2026 is een concept Innovatiestrategie RUD Zeeland 2026–2029 opgesteld. De strategie geeft richting aan de wijze waarop RUD Zeeland innovatie de komende jaren structureel wil organiseren en verbinden aan de verdere ontwikkeling van de organisatie. Daarbij ligt het zwaartepunt op het

verbeteren van bestaande VTH-processen door slimmer gebruik van data en technologie en op het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen en samenwerkingsvormen

Voor 2026 ligt de nadruk op het leggen van het fundament. Dit betreft onder andere het vaststellen van de innovatiestrategie, het inrichten van de governance en werkwijze voor innovatie, het inventariseren van ideeën en het aansluiten bij landelijke innovatienetwerken. Ook worden eerste toepassingen verkend op het gebied van risicogestuurd toezicht en procesautomatisering. De verdere experimenten en opschaling zijn voornamelijk voorzien vanaf 2027. In de begroting 2026 zijn hiervoor middelen opgenomen.

2.5 Omgevingsdienst Zeeland

De geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke Regeling is nog niet vastgesteld omdat gemeenteraad van één van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling tot op heden goedkeuring onthoudt aan de formele wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Doordat de geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling nog niet volledig in werking is getreden, kunnen bepaalde organisatorische en bestuurlijke verbeteringen nog niet volledig worden doorgevoerd. In de komende periode worden de organisatorische, bestuurlijke en financiële gevolgen hiervan nader in beeld gebracht en wordt bepaald welke vervolgstappen nodig zijn om tot een werkbare en juridisch houdbare situatie te komen. Vanwege de onzekerheden die hiermee samenhangen, is dit onderwerp tevens opgenomen in de risicoparagraaf in hoofdstuk 6. De huidige situatie heeft geen gevolgen voor de continuïteit van de uitvoering: RUD Zeeland blijft haar taken onverminderd uitvoeren.

2.6 Herijking financieringssystematiek en actualisatie kentallen

De huidige PxQ financierings- en begrotingssystematiek, gebaseerd op productiecijfers (aantallen vergunningen en controles), helpt niet bij het zichtbaar maken van resultaten of op het sturen op regionale opgaven. Het gesprek over het milieu-, veiligheids- en leefbaarheidsbeeld van Zeeland wordt door deze systematiek naar de achtergrond gedrukt. Dit is één van de redenen waarom het algemeen bestuur het besluit heeft genomen om per begrotingsjaar 2028 over te gaan naar een nieuwe financierings- en begrotingssystematiek. Het doel is een stabiele en toekomstgerichte financiering met een meer solide beeld van de resultaten waarbij meer de nadruk wordt gelegd op de effecten dan op de pure productie van de RUD Zeeland.

Vanaf 2025 is een traject ingezet om tot de herijking (spoor 1) en actualisatie (spoor 2) te komen. In spoor 1 heeft een uitwerking plaatsgevonden op basis van de nieuwe indeling: nieuwe locatietypen, vereenvoudigd uurtarief en aangepaste opbouw - nog mét de oude kentallen en gebaseerd op de begroting 2026. In spoor 2 zijn de kentallen (P) en frequenties (Q) geactualiseerd. Deze actualisatie heeft plaatsgevonden op basis van een vergelijking met 11 andere omgevingsdiensten en de realisatiecijfers van RUD Zeeland. Op 7 september 2026 heeft het algemeen bestuur een voorgenomen besluit genomen om deze herijking van de financieringssystematiek, met de bijbehorende wijziging van de bijdrageverordening, vast te stellen. Op 23 september 2026 verzorgde RUD Zeeland een webinar met een technische toelichting op de herijking van de financieringssystematiek.

Het vervolgtraject ziet er als volgt uit:

Met deze besluitvorming wordt een belangrijke stap gezet naar een financieringssystematiek die beter aansluit bij de maatschappelijke opgaven van Zeeland en de ontwikkeling van omgevingsdiensten naar meer risicogerichte, informatiegestuurde en effectgerichte organisatie.

2.7 Kwaliteitscriteria

Het voldoen aan de kwaliteitscriteria is één van de indicatoren die gelden voor een robuuste omgevingsdienst. In Zeeland voldeden we aan de kwaliteitscriteria 2.3. Inmiddels is er een versie 3.0 beschikbaar. De nulmeting op de criteria 3.0 is uitgevoerd. Middels de rapportage van Libereaux (december 2025) laat RUD Zeeland aan haar opdrachtgevers zien dat (blijvend) aan de Kwaliteitscriteria 3.0 Deel B en Deel D wordt voldaan. De meting laat zien dat de RUD over het algemeen vakbekwaam is aan de landelijke VTH-kwaliteitscriteria en beschikt over een solide basis van deskundigheid en een goed functionerend systeem van registratie en monitoring via e-portfolio's en het VTH-dashboard. Er is sprake van een lerende organisatie die de kwaliteitsborging serieus neemt. De afgelopen periode heeft de organisatie door (natuurlijk) verloop de senioriteit wat terug zien lopen. Bij de vervangingsvraag ziet de RUD zich geconfronteerd met een instroom van minder ervaren medewerkers, waardoor (tijdelijk) op onderdeel B (opleiding en werkervaring) is ingeboet. Daarnaast is de RUD in ontwikkeling qua omvang, niet alleen qua medewerkers, maar ook qua expertisegebieden en is ten aanzien van bepaalde kennisvraagstukken nog verdere ontwikkeling gewenst. Op kleine bedrijfsonderdelen spelen hierbij de volumecriteria ook een rol. Op basis van de nulmeting door Libereaux is inzichtelijk gemaakt aan welke opleidingen behoefte is binnen de RUD. Deze opleidingen zouden helpen om medewerkers nog steviger door te ontwikkelen. Dit is geen voorwaarde, maar een advies.

Sinds 17 maart 2026 gelden de Kwaliteitscriteria 3.1. De overgang van versie 3.0 naar 3.1 vraagt daarom niet om een geheel nieuwe aanpak, maar wordt betrokken bij de verdere borging en ontwikkeling van de kwaliteitscriteria binnen RUD Zeeland. De uitkomsten van de nulmeting vormen hiervoor een belangrijke basis. De benodigde ontwikkeling van medewerkers en deskundigheidsgebieden wordt meegenomen in het strategisch personeels- en opleidingsbeleid. Daarmee werken we gericht aan het duurzaam borgen van voldoende deskundigheid, kwaliteit en continuïteit in de uitvoering van onze VTH-taken.

3 Vergunning, toezicht en handhaving

In de eerste acht maanden van 2026 heeft RUD Zeeland naast de reguliere uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de VTH-uitvoering. Daarbij wordt steeds nadrukkelijker de verbinding gelegd tussen vergunningverlening, toezicht, specialistische kennis en samenwerking met deelnemers en ketenpartners.

Deze ontwikkeling past bij de beweging naar een meer risico- en informatiegestuurde uitvoering. Niet alleen de hoeveelheid uitgevoerde werkzaamheden is daarbij van belang, maar ook de vraag waar de grootste risico's voor milieu, veiligheid en gezondheid liggen en waar de inzet van RUD Zeeland de meeste toegevoegde waarde heeft.

Tegelijkertijd bevinden niet alle onderdelen van deze ontwikkeling zich in dezelfde fase. Op sommige terreinen worden duidelijke stappen gezet, terwijl andere opgaven verdere uitwerking, sturing of

capaciteit vragen. In de praktijk wordt deze ontwikkeling zichtbaar in verschillende inhoudelijke opgaven, die hieronder worden toegelicht.

3.1 Actualisatie vergunningen

Een actueel vergunningenbestand vormt een belangrijke basis voor effectieve vergunningverlening, toezicht en handhaving. Verouderde vergunningen kunnen onvoldoende aansluiten bij actuele wet- en regelgeving, gewijzigde bedrijfsactiviteiten en nieuwe inzichten over risico's voor milieu, veiligheid en gezondheid.

Binnen de gezamenlijke Zeeuwse bestuurlijke prioriteiten is afgesproken om toe te werken naar 85% actuele omgevingsvergunningen in 2028. RUD Zeeland onderscheidt daarbij twee sporen.

Het eerste spoor betreft de reguliere actualisatie. Wanneer ontwikkelingen bij een bedrijf, wijzigingen in regelgeving of nieuwe aanvragen daartoe aanleiding geven, wordt beoordeeld welke gevolgen dit heeft voor de bestaande vergunning en vindt waar nodig actualisatie plaats binnen het reguliere vergunningverleningsproces.

Daarnaast bestaat een voorraad vergunningen waarvoor een meer planmatige actualisatie noodzakelijk is, onder andere als gevolg van veranderde wet- en regelgeving en de overgang naar de Omgevingswet. Deze opgave vraagt om een projectmatige aanpak.

De voortgang op deze opgave vraagt nadrukkelijk aandacht. In 2026 wordt daarom verder gewerkt aan het inzichtelijk maken van de omvang van de actualisatieopgave, het bepalen van prioriteiten en de benodigde capaciteit. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar aantallen. De beschikbare capaciteit moet zoveel mogelijk worden ingezet waar actualisatie vanuit risico's voor milieu, veiligheid en gezondheid het meest noodzakelijk is. Door informatie uit vergunningverlening, toezicht en specialistische vakgebieden beter met elkaar te verbinden, kan deze prioritering verder worden versterkt.

Actualisatie is daarmee niet alleen een administratieve opgave. Een actueel vergunningenbestand draagt bij aan duidelijkheid voor bedrijven, betere mogelijkheden voor toezicht en handhaving en een betere bescherming van de leefomgeving.

3.2 KRW, PFAS en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Waterkwaliteit ontwikkelt zich steeds nadrukkelijker tot een integrale VTH-opgave. Stoffen die via directe of indirecte lozingen in het oppervlaktewater terechtkomen, kunnen gevolgen hebben voor natuur, gezondheid, drinkwater, landbouw en economische activiteiten.

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en de aandacht voor PFAS vragen om een samenhangende inzet van vergunningverlening, toezicht en specialistische expertise. RUD Zeeland werkt hierin samen met onder andere Provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen, Rijkswaterstaat en andere betrokken partners.

Binnen de gezamenlijke Zeeuwse bestuurlijke prioriteiten is afgesproken om in 2028 te beschikken over een gezamenlijk beeld van bedrijven met directe en indirecte lozingen. Daarnaast is de ambitie dat 85% van de vergunningen voor lozingen van KRW-stoffen actueel is. Hiervoor worden gegevens over bedrijven en lozingen bij elkaar gebracht en wordt gewerkt aan een gezamenlijke aanpak van relevante stoffen en aandachtspunten voor toezicht.

RUD Zeeland vervult hierin ook een bovenregionale rol. Binnen het landsdeel Zeeland/Zuid-Holland is RUD Zeeland, samen met Omgevingsdienst Haaglanden, aangewezen als kennisvertegenwoordiger voor de thema's Waterkwaliteit en ZZS. Vanuit deze rol worden landelijke ontwikkelingen en kennis actief opgehaald, gedeeld en verbonden met ervaringen uit de uitvoeringspraktijk. Andersom brengt RUD Zeeland de Zeeuwse kennis, ervaringen en vraagstukken in binnen het landelijke netwerk.

Hiermee worden landelijke ontwikkelingen niet alleen gevolgd, maar draagt RUD Zeeland ook bij aan de verdere ontwikkeling en verspreiding van kennis op deze thema's. Nieuwe inzichten kunnen vervolgens weer worden vertaald naar de eigen VTH-uitvoering.

Voor RUD Zeeland ligt een belangrijke opgave bij de indirecte lozingen en bij het verbinden van informatie uit vergunningverlening, toezicht en specialistische advisering. Waterkwaliteit wordt daarmee steeds minder als een afzonderlijk specialistisch onderwerp benaderd. Juist de verbinding tussen informatie, vergunningverlening, toezicht, KRW, ZZS/PFAS en samenwerking in de waterketen moet ervoor zorgen dat steeds gerichter kan worden bepaald waar inzet nodig is.

3.3 WOO

Het aantal WOO-verzoeken is sterk wisselend en niet te sturen. In de eerste 8 maanden van 2026 hebben we 19 WOO-verzoeken ontvangen. Ten opzichte van de 12 die in 2025 over het hele jaar zijn ontvangen, is dit een flinke stijging.

3.4 Optimalisatie Groen

Binnen het toezicht en de handhaving op natuur is Provincie Zeeland bevoegd gezag. De uitvoering van deze taken is gemandateerd aan RUD Zeeland. De Provincie blijft daarbij verantwoordelijk voor een adequate uitvoering en het voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Uit eerdere analyses is gebleken dat het niveau van de groene handhaving versterking vraagt om volledig aan te sluiten bij deze kwaliteitscriteria en bij de gezamenlijke Zeeuwse prioriteiten uit het Uitvoerings- en Handhavingsbeleid Zeeland 2025–2028. Met name het toezicht in het vrije veld en in Natura 2000-gebieden vraagt om versterking. Om die reden is het optimalisatieprogramma Groen gestart, gericht op zowel versterking van de toezichtcapaciteit bij RUD Zeeland als op versterking van de provinciale regierol op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

In 2026 zijn belangrijke stappen gezet in de implementatie van het optimalisatieprogramma. Daarbij is nadrukkelijk geïnvesteerd in het versterken van de samenwerking en communicatie tussen Provincie Zeeland en RUD Zeeland. Tijdens een gezamenlijke werksessie zijn de rollen, verantwoordelijkheden en communicatielijnen tussen beide organisaties opnieuw besproken en aangescherpt. Vanuit de Provincie vervult de regisseur Groen hierin een centrale rol. Binnen RUD Zeeland is de teamleider Buitengebied verantwoordelijk voor de borging van de communicatielijnen.

De gemaakte afspraken zijn inmiddels vertaald naar de dagelijkse werkwijze. Er vindt wekelijks afstemming plaats tussen Provincie en RUD Zeeland, lopende dossiers worden gezamenlijk gevolgd en er zijn duidelijkere afspraken gemaakt over tijdige bestuurlijke informatievoorziening bij relevante dossiers. Hierdoor werken Provincie en RUD Zeeland steeds meer vanuit een gezamenlijk beeld van de opgave, met behoud van ieders eigen rol en verantwoordelijkheid.

Ook de personele versterking uit het optimalisatieprogramma is in gang gezet. RUD Zeeland heeft vacatures opengesteld voor uitbreiding van de inspectiecapaciteit binnen Groen. Provincie Zeeland werft aanvullend een senior regisseur Groen. Daarmee wordt zowel aan de uitvoeringskant als aan de regie- en opdrachtgeverskant gewerkt aan verdere versterking van de groene VTH-keten.

Met deze inzet wordt het natuurtoezicht robuuster georganiseerd en wordt verder toegewerkt naar aansluiting bij de landelijke kwaliteitscriteria en de Zeeuwse handhavingsstrategie. De effecten van deze versterking worden gevolgd en geëvalueerd. Eind 2027 worden de resultaten beoordeeld en wordt bezien of naast deze ingezette maatregelen aanvullende inzet nodig is.

3.5 Samenwerking bij complexe VTH-dossiers

Complexe milieu- en natuurdossiers vragen steeds vaker om intensieve samenwerking tussen RUD Zeeland, bevoegd gezag en andere betrokken partijen. Daarbij gaat het niet alleen om het uitvoeren van afzonderlijke VTH-taken, maar ook om het gezamenlijk duiden van risico's, het verbinden van verschillende deskundigheden en het bepalen van passende maatregelen of interventies.

Een voorbeeld hiervan is het dossier rond de windturbines bij de Kreekraksluizen. Naar aanleiding van incidenten met beschermde vogels is intensief samengewerkt met Provincie Zeeland, betrokken milieu- en natuurorganisaties en de eigenaren van de windturbines. Vanuit ieders eigen rol en verantwoordelijkheid is gewerkt aan het beter begrijpen van de problematiek en aan maatregelen om nieuwe incidenten zoveel mogelijk te voorkomen. Daarbij komen juridische, ecologische, technische en toezichthoudende expertise bij elkaar.

Dit dossier illustreert tevens de ontwikkeling in de samenwerking tussen Provincie Zeeland en RUD Zeeland. Bij complexe en bestuurlijk gevoelige dossiers vindt eerder en intensiever afstemming plaats tussen bevoegd gezag en uitvoering. Tegelijkertijd wordt waar dat meerwaarde heeft actief de verbinding gezocht met maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere betrokken partijen. Hierdoor kunnen verschillende perspectieven en beschikbare kennis eerder worden samengebracht en ontstaat een beter gezamenlijk beeld van de problematiek en mogelijke oplossingsrichtingen.

Deze manier van samenwerken willen we ook bij andere complexe dossiers verder ontwikkelen. Daarmee versterken we niet alleen de aanpak van het individuele dossier, maar ook het vermogen om als overheid samen met betrokken partijen effectief te handelen wanneer milieu-, natuur- of veiligheidsvraagstukken daarom vragen.

3.6 Innovatie in de uitvoering

RUD Zeeland verkent hoe nieuwe technologie kan bijdragen aan een effectievere en veiligere uitvoering van VTH-taken. Een concrete ontwikkeling is de inzet van drones. Binnen RUD Zeeland zijn hiervoor opgeleide dronepiloten beschikbaar en wordt capaciteit ingezet om deze toepassing verder te ontwikkelen.

Deze ontwikkeling vindt nadrukkelijk in samenwerking plaats. Samen met Omgevingsdienst NL en een aantal andere omgevingsdiensten wordt kennis en ervaring opgebouwd over de mogelijkheden, randvoorwaarden en toepasbaarheid van drones binnen het VTH-domein. Hiermee sluit RUD Zeeland aan bij landelijke ontwikkelingen en worden ervaringen tussen omgevingsdiensten actief gedeeld.

De komende periode wordt onderzocht hoe de inzet van drones verder kan worden toegepast binnen de verschillende onderdelen van de organisatie. Daarbij wordt onder andere gekeken naar toepassingsmogelijkheden bij asbest, natuur- en groentoezicht en vergunningverlening. Ook wordt bezien welke organisatorische, juridische en technische randvoorwaarden nodig zijn om deze werkwijze zorgvuldig en structureel in te zetten.

Naast toepassing binnen de eigen VTH-uitvoering wordt verkend of de opgebouwde kennis en dronecapaciteit ook breder kan worden benut voor specifieke vraagstukken van onze deelnemers en ketenpartners. Daarmee kan specialistische kennis gezamenlijk worden ontwikkeld en beschikbaar worden gemaakt en hoeft niet voor ieder afzonderlijk vraagstuk of iedere organisatie opnieuw expertise te worden georganiseerd. De komende periode wordt onderzocht waar hier behoefte aan bestaat en onder welke voorwaarden RUD Zeeland hierin een rol kan vervullen.

Nieuwe technologie is daarbij geen doel op zich. De inzet ervan moet aantoonbaar bijdragen aan de kwaliteit, veiligheid of effectiviteit van de uitvoering. Op basis van de ervaringen uit deze ontwikkelfase wordt bepaald waar verdere toepassing binnen en eventueel buiten de eigen VTH-uitvoering meerwaarde biedt.

3.7 Overige ontwikkelingen in de uitvoering

Naast bovenstaande inhoudelijke ontwikkelingen heeft RUD Zeeland in 2026 uitvoering gegeven aan verschillende bijzondere en nieuwe werkzaamheden.

Zo zijn verdere stappen gezet rondom de Tijdelijk en Uitzonderlijk Gebruik (TUG)-ontheffing voor Midden-Zeeland. Daarnaast wordt op verzoek van 11 van de 13 Zeeuwse gemeenten gewerkt aan het centraal beleggen van de vergunningverlening voor de overbrenging van munitie bij RUD Zeeland. Hiermee kan deze specialistische taak voor Zeeland meer uniform worden uitgevoerd en kan kennis worden gebundeld. Tot en met augustus 2026 zijn 20 aanvragen binnen gekomen. Deze liggen ter ondertekening bij de deelnemers. Aan de twee andere deelnemers hebben we het format beschikbaar gesteld, zodat er uniform gewerkt kan worden.

Ook binnen de reguliere uitvoering blijft sprake van dossiers die vanwege hun maatschappelijke, juridische of bestuurlijke complexiteit extra aandacht en capaciteit vragen. Het vroegtijdig herkennen van dergelijke dossiers, het verbinden van de benodigde deskundigheid en het organiseren van goede afstemming met deelnemers en ketenpartners vormen een belangrijk onderdeel van de verdere professionalisering van de VTH-uitvoering.

4 Voortgang inzet programma Milieu

In dit hoofdstuk wordt de voortgang van het programma Milieu over de periode van januari tot en met augustus 2026 uiteengezet. De voortgang wordt beschreven door middel van een overzicht van de inzet van uren uitgedrukt in de inzet in euro's (overal in dit hoofdstuk waar gesproken wordt over inzet van uren wordt de inzet van uren uitgedrukt in de inzet in euro's bedoeld), waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen directe inzet – die specifiek is toe te wijzen aan milieuactiviteiten – en generieke inzet, die betrekking heeft op bredere, organisatie-overstijgende taken. Het totaal van de directe uren en de generieke inzet is de productie.

Uit de analyse blijkt het volgende.
Bij de 1e voortgangsrapportage bleek dat de productie 12% achterliep op de begroting. Bij de 2e voortgangsrapportage is zichtbaar dat deze achterblijvende productie 21% is. Achtergrond is dat de in te vullen van vacatures, met name in het kader van Robuuste RUD, in de begroting 2026 opgenomen zijn vanaf januari zijn en dat invulling van de vacatures vanaf augustus 2026 plaatsvindt. Ook het hoge verzuimpercentage veroorzaakt productieverlies. Tot en met augustus 2026 bedraagt de productieachterstand € 4,4 miljoen (nadeel). Prognose is dat de productie over de periode 1 september tot en met 31 december 2026 gerealiseerd wordt.
Tevens heeft er een verschuiving plaatsgevonden van directe naar generieke inzet. Dit komt onder andere door de complexe migratie van systemen die aanzienlijk meer tijd heeft gekost dan gedacht en door de instroom van nieuwe medewerkers die nog moeten worden ingewerkt en opleidingen en cursussen volgen waarmee het noodzakelijke kennispeil op niveau wordt gebracht.

In de volgende paragrafen geven de realisatiecijfers inzicht in de inzet van uren ten opzichte van de begroting. We beschrijven in dit hoofdstuk de voornaamste oorzaken van verschuivingen binnen en het verloop van de productie van directe en generieke uren.

4.1 Directe inzet

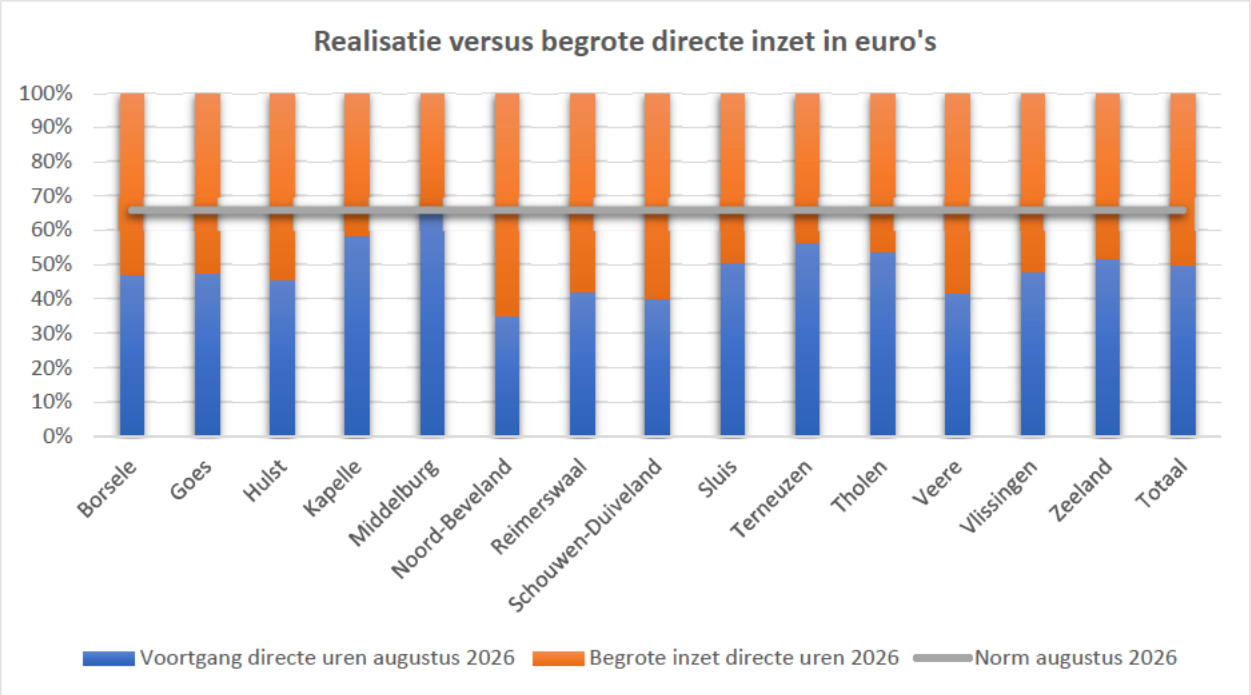

Figuur 1: Realisatie directe inzet ten opzichte van de begrote inzet (conform de jaarplannen 2026) uitgedrukt in euro's in % januari – augustus 2026

Figuur 1 toont een vergelijking tussen de begrote directe inzet 2026 uitgedrukt in euro's en de daadwerkelijk gerealiseerde directe inzet per deelnemer in de periode januari tot en met augustus van 2026. De begrote directe inzet 2026 is gebaseerd op het jaarplan 2026. Uit het figuur blijkt dat de realisatie van de inzet per deelnemer achterblijft ten opzichte van de begroting. Het totaal van de directe inzet tot en met augustus (50%) blijft 16% achter ten opzichte van de begrote omzet tot en met augustus (66%). Reden is het later dan in de begroting gepland invullen van vacatures en het hoger dan verwachte verzuimpercentage (5,2%).

Daarnaast is duidelijk dat de inzet niet gelijkmatig verdeeld is over de deelnemers. Dit is deels te verklaren door extra tijd die RUD Zeeland nodig heeft voor aandachtdossiers bij specifieke deelnemers, evenals de tijd die ingezet wordt voor deelnemers bij het vraaggericht verlenen van vergunningen. Daarnaast is sprake van een wisselende tijdsinzet per branche. De ene branche vraagt op basis van een risicobenadering meer inzet dan een andere branche. De spreiding van de vestigingen van bepaalde branches is niet gelijk in heel Zeeland, dit levert ook een verschil van inzet per deelnemer op. Dit past bij de gerichte inzet op basis van onze risicoanalyse.

Zoals eerder geschetst onder 4. Voortgang inzet programma Milieu heeft er een verschuiving plaatsgevonden van directe naar generieke inzet door de complexe migratie van systemen en door de instroom van nieuwe medewerkers.

4.2 Generieke inzet

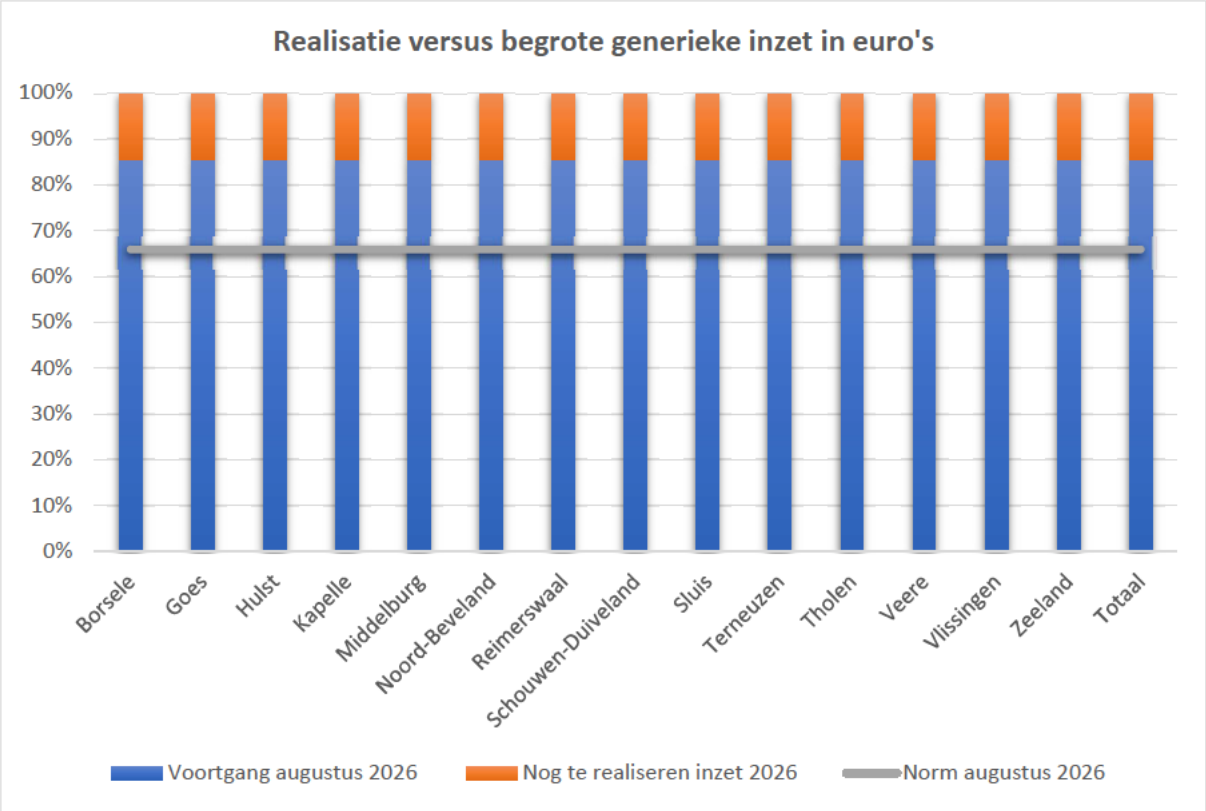

Figuur 2: Realisatie generiek productieve inzet ten opzichte van de begrote inzet, exclusief deel nog in te vullen formatie Robuuste RUD, in euro's januari - augustus 2026

In figuur 2 is een vergelijking gemaakt per deelnemer tussen de begrote generieke inzet en de gerealiseerde generieke inzet tot en met augustus 2026. Het generieke deel van de nog in te vullen formatie ten behoeve van de robuuste RUD is voor de norm in dit overzicht niet meegenomen. Reden hiervan is dat dit geen zuiver beeld geeft van de daadwerkelijke voortgang van de generieke inzet. Figuur 2 laat zien dat de gerealiseerde generieke inzet tot en met augustus (86%) de norm voor de begrote generieke inzet (66%, exclusief nog in te vullen deel ten behoeve van de Robuuste RUD) per eind augustus overschrijdt met 20%.

Zoals eerder geschetst onder 4. Voortgang inzet programma Milieu heeft er een verschuiving plaatsgevonden van directe naar generieke inzet door de complexe migratie van systemen en door de instroom van nieuwe medewerkers.

4.3 Totale inzet

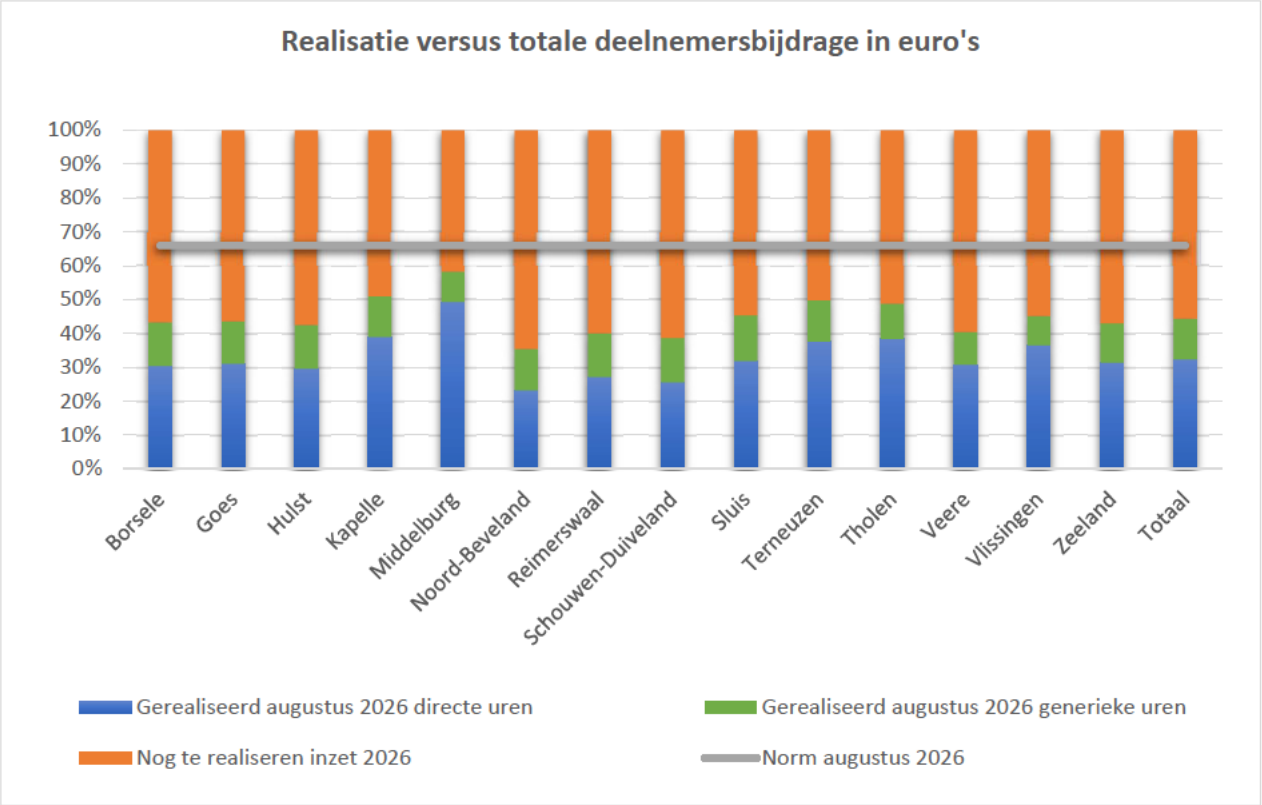

Figuur 3: Realisatie januari – augustus 2026 deelnemersbijdrage ten opzichte van begroting in euro's

In figuur 3 wordt een samenvattend overzicht gegeven van de realisatie over de periode januari tot en met augustus 2026 van de deelnemersbijdragen op basis van de begroting 2026 uitgedrukt in euro's. Hierin wordt de deelnemersbijdrage gevormd door de begrote directe en generieke inzet en het generieke deel van de nog in te vullen formatie ten behoeve van robuuste RUD (in afwijking van de insteek bij 2.2 Generieke inzet). Het totaal van de realisatie van de deelnemersbijdragen over de periode januari tot en met augustus (45%) blijft 21% achter ten opzichte van de begrote realisatie tot en met augustus (66%). In financiële zin betekent dit een onderrealisatie op rechtstreekse inzet voor deelnemers van € 4,4 miljoen.

Dit overzicht geeft enerzijds inzicht in de voortgang van de realisatie ten opzichte van de totale financiële bijdragen van de deelnemers over 2026. Anderzijds legt het de verbinding met hoofdstuk 5 'Middelen', waarin de financiële gevolgen van de achterblijvende productie en de lagere deelnemersbijdrage wordt toegelicht.

Zoals eerder geschetst onder 4. Voortgang inzet programma Milieu heeft er een verschuiving plaatsgevonden van directe naar generieke inzet door de complexe migratie van systemen en door de instroom van nieuwe medewerkers.

Inmiddels is voor 2026 de laatste stap, de 3e tranche, met betrekking tot de realisatie van de volledige uitbreiding op basis van het "ingroeimodel" gezet met het aantrekken van 8 fte voor specifieke functies in de uitvoering en de werving van 10 fte voor een (om)scholings- en trainingstraject naar generieke medewerkers in de processen vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hiermee is de organisatie in formatieve zin op orde en wordt de achterblijvende trend die uit figuur 3 blijkt omgebogen voor de resterende maanden van 2026, waardoor de achterstand niet verder oploopt.

5 Middelen

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gepresenteerd van de financiële middelen van RUD Zeeland voor het jaar 2026. Aan de hand van de primitieve begroting 2026, inclusief de aanvullende vraag uit de jaarplannen 2026 en de huidige financiële stand van zaken, wordt een beeld op hoofdlijnen van de financiële situatie van de organisatie geschetst.

5.1 Financieel overzicht tot en met augustus 2026

(bedragen * € 1.000)	Begroting 2026 na 1e begrotings-wijziging	2e voortgangsrapportage 2026			Prognose jaarresultaat 2026 na 2e voortgangs-rapportage
		Achter-blijvende productie deelnemers	Lagere personele kosten	Aframing onvoorzien	
Lasten					
Programma:					
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	5.589		-450		5.139
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	9.013		-450		8.563
Overig					
Overhead	8.605		-250		8.355
Materieel budget	679				679
Onvoorzien	191			-150	41
Totaal lasten	**24.077**	**0**	**-1.150**	**-150**	**22.777**
Baten					
Algemene bijdrage deelnemers	23.353	-4.380			18.973
Bijdrage Waterschap in schaalnadeel overhead	17				17
Materieel budget bijdrage deelnemers	707				707
Totaal baten	**24.077**	**-4.380**	**0**	**0**	**19.697**
Totaal saldo van baten en lasten	**0**	**-4.380**	**1.150**	**150**	**-3.080**
Mutatie bestemmingsreserves	0				0
Totaal resultaat	**0**	**-4.380**	**1.150**	**150**	**-3.080**

Figuur 4: Prognose jaarresultaat 2026 (na 1e begrotingswijziging 2026) met 2e voortgangsrapportage 2026

Deze tabel biedt een overzicht van de begroting 2026 na verwerking van de 1e begrotingswijziging 2026[1] en de diverse ontwikkelingen die zich tot 31 augustus 2026 hebben voorgedaan. Hierbij zijn actuele onderwerpen die na 31 augustus liggen eveneens meegenomen om een zo actueel mogelijk inzicht te bieden. De uitkomsten van deze 2e voortgangsrapportage 2026 vormen normaliter de basis voor een begrotingswijziging 2026. Een gemeenschappelijke regeling biedt een begrotingswijziging altijd in een zienswijzeprocedure aan de gemeenteraden en provinciale staten van de deelnemers aan. De termijn voor een zienswijzeprocedure is 12 weken. Met deze termijn wordt echter de balansdatum van 31 december 2026 overschreden. Ingevolge de provinciewet[2] kan een algemeen bestuur ná balansdatum geen begrotingswijziging meer vaststellen. Om die reden kan voor de uitkomsten van de 2e voortgangsrapportage geen formele begrotingswijziging aangeboden worden. Om de deelnemers actief te voorzien van actuele informatie wordt de 2e voortgangsrapportage wel ter informatie naar

[1] De 1e begrotingswijziging 2026 is nog niet vastgesteld, besluitvorming na het doorlopen van de zienswijzeprocedure van 12 weken staat gepland voor het Algemeen Bestuur van 7 december 2026

[2] Artikel 196 Provinciewet (vergelijkbaar met artikel 192 Gemeentewet)

gemeenteraden en staten toegezonden. De gevolgen van de deze 2e voortgangsrapportage op de (verwachte) ontwikkeling van de deelnemersbijdragen zijn opgenomen in paragraaf 5.3.

De voornaamste ontwikkelingen op basis van de 2e voortgangsrapportage 2026 zijn:
1. Lager dan geraamde productie voor deelnemers € 4,4 miljoen (nadeel).
Tegenover dit nadeel staan een aantal financiële meevallers:
2. Lagere personele lasten mede vanwege het later invullen van vacatures € 1,15 miljoen (voordeel).
3. Aframing onvoorzien met € 0,2 miljoen (voordeel).

5.2 Toelichting middelen

In dit gedeelte wordt bovenstaande tabel nader toegelicht per onderwerp. Deze uitsplitsing biedt inzicht in de specifieke ontwikkelingen die zich tot en met augustus 2026 hebben voorgedaan. Hierbij zijn actuele onderwerpen die na 31 augustus liggen eveneens meegenomen om een zo actueel mogelijk inzicht te bieden.

5.2.1 Productie deelnemers

Bij de 1e voortgangsrapportage bleek dat de productie 12% achterliep op de begroting. Bij de 2e voortgangsrapportage is zichtbaar dat deze achterblijvende productie 21% is. Achtergrond is dat de in te vullen van vacatures, met name in het kader van Robuuste RUD, in de begroting 2026 opgenomen zijn vanaf januari zijn en dat invulling van de vacatures vanaf augustus 2026 plaatsvindt. Ook het hoger dan verwachte verzuimpercentage veroorzaakt productieverlies. Tot en met augustus 2026 bedraagt de productieachterstand € 4,4 miljoen (nadeel). Prognose is dat de productie over de periode 1 september tot en met 31 december 2026 gerealiseerd wordt.
Met de ontwikkeling van het team leidinggevenden wordt ingezet op het realiseren van de afspraken met de deelnemers en het realiseren van afgesproken productiviteit.

5.2.2 Personeelslasten

In de begroting 2026 zijn de vacatures, waaronder die in het kader van de Robuuste RUD, vanaf januari ingerekend. Zoals hiervoor aangegeven zijn deze vacatures met name in de tweede helft van het jaar ingevuld. Een aanzienlijk deel van de nieuwe medewerkers, die zijn geworven in het kader van Robuuste RUD, zijn gestart per 1 augustus 2026 . De latere invulling van vacatures leidt in 2026 tot lagere personeelsgerelateerde lasten en heeft tegelijkertijd invloed gehad op de beschikbare capaciteit en daarmee op de gerealiseerde productie.
In de 1e Voortgangsrapportage 2026 zijn reeds lagere personeelslasten gerapporteerd voor een bedrag van € 0,9 miljoen. Cumulatief verwacht RUD Zeeland dus € 2,1 miljoen lagere personeelslasten in 2026.

5.2.3 Onvoorzien

Tot op heden is in 2026 onvoorzien nog niet ingezet. In de 1e Voortgangsrapportage 2026 is daarom onvoorzien afgeraamd met € 0,2 miljoen (voordeel). De inschatting is dat dit mogelijk gedurende de rest van het jaar nog maar gedeeltelijk zal plaatsvinden. Om die reden wordt ook nu een bedrag van € 0,2 miljoen afgeraamd waarmee het resterende budget afgerond nihil bedraagt.

5.3 Deelnemersbijdragen

De ontwikkeling van de deelnemersbijdragen naar aanleiding van de 2e voortgangsrapportage is tweeledig enerzijds neemt de verwachte algemene bijdrage van de deelnemers af als gevolg van de achterblijvende productie ad € 4,4 miljoen, anderzijds bedraagt het verwachte negatieve resultaat 2026 € 3,1 miljoen hetgeen naar rato gedragen wordt door de deelnemers.

De verwachte ontwikkeling in de bijdrage van de deelnemers als volgt:

(bedragen * € 1.000)	Deelnemers-bijdrage 2026 o.b.v. primitieve begroting 2026	Deelnemers-bijdrage 2026 o.b.v. 1e begrotings-wijziging 2026	Prognose achterblijvende productie	Deelnemers-bijdrage 2026 o.b.v. 2e voortgangs-rapportage 2026	Aandeel in (prognose) negatief resultaat 2026 o.b.v. realisatie	Prognose te verrekenen
Borsele	1.313.400	1.280.900	-271.996	1.008.904	165.481	1.174.385
Goes	1.374.400	1.390.000	-290.993	1.099.007	180.963	1.279.970
Hulst	1.288.300	1.258.200	-277.940	980.260	159.934	1.140.194
Kapelle	641.300	627.600	-83.399	544.201	94.390	638.591
Middelburg	723.100	745.500	-46.043	699.457	124.924	824.381
Noord-Beveland	671.100	659.000	-192.363	466.637	70.076	536.713
Reimerswaal	1.136.000	1.080.100	-264.544	815.556	129.519	945.075
Schouwen-Duiveland	1.595.000	1.575.100	-407.919	1.167.181	183.366	1.350.547
Sluis	1.615.000	1.569.800	-299.662	1.270.138	213.652	1.483.790
Terneuzen	2.221.700	2.230.200	-327.675	1.902.525	328.363	2.230.888
Tholen	946.500	922.000	-143.894	778.106	131.324	909.430
Veere	672.700	675.400	-163.941	511.459	79.717	591.176
Vlissingen	995.400	993.100	-192.470	800.630	128.981	929.611
Provincie Zeeland	7.621.100	9.053.200	-1.417.161	7.636.039	1.089.310	8.725.349
TOTAAL	**22.815.000**	**24.060.100**	**-4.380.000**	**19.680.100**	**3.080.000**	**22.760.100**

Figuur 5: Overzicht verwachte ontwikkeling deelnemersbijdragen o.b.v. 2e voortgangsrapportage 2026

6 Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Organisaties willen doelen bereiken. Er bestaan altijd risico's die de realisatie van doelstellingen in de weg kunnen staan. RUD Zeeland wil risico's, kansen en onzekerheden tijdig onderkennen en deze risico's optimaal beheersen.

Op organisatieniveau is per risico de gevolgklasse gerelateerd aan de kansklasse. Zo ontstaat de risicoscore. De risicoscore is bepalend voor de aandacht die een specifiek risico krijgt van het management en het bestuur.

De risicoscore (op organisatieniveau) op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie ziet er als volgt uit:

Risicoklasse	Kansklasse		< 10% laag	10 - 30% gemiddeld laag	30 - 50% gemiddeld	50 - 70% gemiddeld hoog	> 70% hoog
5	groter dan 50.000	hoog				1.	
4	tussen 40.000 en 50.000	gemiddeld hoog					
3	tussen 30.000 en 40.000	gemiddeld					
2	tussen 15.000 en 30.000	gemiddeld laag		2.	4.		
1	tussen 5.000 en 15.000	laag	3.				

Figuur 5: Risicoscore per 31 augustus 2026

De geïdentificeerde risico's en de financiële doorrekening op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie ziet er als volgt uit:

Omschrijving risico	Score	2026	2027	2028	2029
1. Implementatie Omgevingswet (incl aanpassing begrotingssystematiek)		311.000	311.000	311.000	311.000
2. Onbalans in taken		17.000	17.000	17.000	17.000
3. Onveilige werkomstandigheden THV uitvoering		10.000	11.000	11.000	12.000
4. Uitstel aanpassing gemeenschappelijke regeling		P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totaal benodigde weerstandscapaciteit		**338.000**	**339.000**	**339.000**	**340.000**

Figuur 6: Geïdentificeerde risico's en doorrekening (bedragen in €) per 31 augustus 2026

De basis voor bovenstaande tabellen is de risicoparagraaf zoals opgenomen in de jaarstukken 2025. Bij de implementatie van de nieuwe financieringssystematiek in de begroting 2028 vindt een integrale actualisatie plaats van de risico's. Ten opzichte van de jaarstukken 2025 is een risico toegevoegd en dat betreft risico 4. Uitstel aanpassing gemeenschappelijke regeling. Het uitstel vormt een risico voor de Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland op extra kosten als gevolg van het niet tijdig invoeren van de naamswijziging en de daarmee verband houdende kosten voor een juridisch valide alternatief voor alle deelnemers. De financiële impact is nog niet inzichtelijk, vandaar is de impact op P.M. gezet.

(in EUR)	2026	2027	2028	2029
Totaal benodigde weerstandscapaciteit:	**338.000**	**339.000**	**339.000**	**340.000**
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit:	**831.000**	**1.143.000**	**1.154.000**	**1.166.000**
Incidenteel beschikbare weerstandscapaciteit:	790.000	790.000	790.000	790.000
Algemene reserve	*577.000*	*577.000*	*577.000*	*577.000*
Bestemmingsreserve	*213.000*	*213.000*	*213.000*	*213.000*
Structureel beschikbare weerstandscapaciteit:	41.000	353.000	364.000	376.000
Onvoorzien	*41.000*	*353.000*	*364.000*	*376.000*
Aanvullende bijdragen deelnemers	*P.M.*	*P.M.*	*P.M.*	*P.M.*
Ratio weerstandscapaciteit:				
- enkelvoudig ultimo jaar	**2,46**	**3,37**	**3,40**	**3,43**
- cumulatief ultimo 2026 tot en met 2029	**1,42**			

Figuur 7: Weerstandscapaciteit van RUD Zeeland (bedragen in €) per 31 augustus 2026

Het weerstandsvermogen, zijnde de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde capaciteit, geeft de mate aan waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

De totale beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt ultimo 2026 naar verwachting € 831.000 (algemene reserves, bestemmingsreserve en onvoorzien) en bedraagt de ratio voor 2026 2,46. Hierbij is uitgegaan van dekking door de deelnemers van het negatieve resultaat over 2025 en het verwachte negatieve resultaat over 2026. Het cumulatieve ratio weerstandscapaciteit over de jaren 2026 tot en met 2029 bedraagt 1,42.

RUD Zeeland heeft als doel een ratio weerstandsvermogen te hebben in de categorie ‘voldoende’ dus tussen 1,0 en 1,4. In deze categorie is er een verantwoorde balans tussen enerzijds de aanwezige risico’s en anderzijds de financiële buffer om deze risico’s op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de organisatiedoelstellingen. De richtlijn van de VZG staat een reservepositie toe van maximaal 5% van de totale baten. Voor 2026 betekent dat een maximale reservepositie van ruim € 1.200.000. De werkelijke reservepositie is € 790.000 en daarmee ruimschoots lager dan het maximum. De gewenste ratio weerstandsvermogen (tussen 1,0 en 1,4) wordt gehaald en valt enkelvoudig en cumulatief hoger uit.

Er van uitgaande dat een negatief jaarrekeningresultaat door de deelnemers gedekt wordt, is het weerstandsvermogen daarom voldoende en valt de reservepositie binnen de VZG-norm.

begeleidingscommissie

datum: 21 oktober 2026
onderwerp: Voorstel 2e voortgangsrapportage 2026

aan het dagelijks bestuur van de RUD Zeeland
Buitenruststraat 6
4337 EH MIDDELBURG

Geacht bestuur,

De begeleidingscommissie heeft op 15 oktober 2026 vergaderd over het voorstel voor de tweede voortgangsrapportage over het jaar 2026.

Inleiding
In deze rapportage geeft de RUD Zeeland inzicht in de inhoudelijke aandachtspunten en ontwikkelingen en financiële voortgang over de periode januari tot en met augustus 2026, inclusief een financiële prognose voor het gehele jaar 2026.

De rapportage is in opzet vergelijkbaar met de eerste voortgangsrapportage over 2026, met daarbij aangevuld een overzicht met de prognose van de te verwachten uiteindelijke deelnemersbijdrage over 2026.

Bevindingen van de begeleidingscommissie
In de vergadering zijn een aantal tekstuele suggesties meegegeven aan de vertegenwoordigers van de RUD Zeeland. Aanvullend brengt de begeleidingscommissie nog de volgende punten onder de aandacht:

- Paragraaf 2.5. Het vaststellen van de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Wij roepen het bestuur en de deelnemers op om zo spoedig te verkennen wat nodig is om tot overeenstemming te komen, om daarmee het risico op extra kosten zo veel mogelijk te beperken, dan wel inzichtelijk te maken. Risico is nu opgenomen in de risicoparagraaf als PM, wat dus impact kan hebben op de reservepositie, dan wel de deelnemersbijdragen.

Reactie RUD Zeeland:
RUD Zeeland herkent zich in de operationele noodzaak dat het algemeen bestuur op korte termijn de nieuwe gemeenschappelijke regeling vaststelt.

- Paragraaf 3.1 en 3.2. De informatiewaarde van de voortgangsrapportage kan toenemen met het concreet vermelden van de stand van zaken in kentallen en/of percentages. Zo kan er ook een relatie gelegd worden met de normen/streefwaarden.

Reactie RUD Zeeland:
RUD Zeeland neemt deze suggestie mee bij een volgende rapportage.

- Hoofdstuk 4. Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken van de gerealiseerde inzet in uren weer over de periode tot en met augustus 2026. Geconstateerd wordt dat de productie achterblijft bij de begroting (inclusief de wijzigingen uit de 1e begrotingswijziging 2026) en worden diverse oorzaken toegelicht. Aangegeven wordt dat de formatie (zoals ook uitgebreid vanuit de middelen voor de Robuuste RUD) per 1 september zijn ingevuld. De RUD verwacht dat over de resterende vier maanden de achterstand niet verder zal oplopen.

  De begeleidingscommissie acht deze verwachting niet realistisch, om de volgende redenen:
  - Het nieuwe personeel dat in de tweede helft van 2026 is gestart, zal nog opgeleid moeten worden, wat tot extra generieke uren zal leiden in de periode september-december.
  - Het ziekteverzuimpercentage is nog aan de hoge kant.
  - Tenslotte zijn nog niet alle extra vacatures voor groen toezicht ingevuld.

Reactie RUD Zeeland:
RUD Zeeland herkent zich in de geschetste uitdagingen en benadrukt dat dit een prognose betreft.

- Hoofdstuk 5 Middelen. In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting, inclusief 1e wijziging 2026. Hiermee wordt een prognose gegeven van het te verwachten rekeningresultaat, inclusief de deelnemersbijdragen.

  De begeleidingscommissie vindt het een positieve ontwikkeling dat dit hoofdstuk inzicht geeft aan de deelnemers van de prognose van de te verwachten deelnemersbijdragen over 2026. Het is aan de deelnemers zelf om hiermee in hun eigen begroting / jaarafsluiting rekening mee te houden.

Reactie RUD Zeeland:
RUD Zeeland neemt de positieve constatering mee voor volgende rapportages dat het inzicht in het gevolg voor de deelnemersbijdragen van toegevoegde informatiewaarde is.

  Daarbij maken we nog de volgende opmerkingen:
  - de lagere personeelskosten worden veroorzaakt door een latere invulling van vacatures. Met deze voortgangsrapportage bedraagt het voordeel hiervan € 1.150.000. Bij de eerste voortgangsrapportage 2026 is al een voordeel van € 913.000 verwerkt.
  - de lagere productie leidt tot lagere deelnemersbijdragen, wat niet goedgemaakt kan worden door lagere lasten en daarmee een verwacht verlies over 2026. Het verwachte verlies is in figuur 5 toegerekend per deelnemer.
  - het is een prognose, dus de definitieve cijfers over 2026 kunnen nog verschillen in totaliteit en per deelnemer en worden bekend bij de jaarstukken van de RUD over 2026.
  - rekening houdend met de opmerkingen van de begeleidingscommissie bij hoofdstuk 4, is het de verwachting van de begeleidingscommissie dat de definitieve cijfers over 2026 zullen afwijken.

Reactie RUD Zeeland:
RUD Zeeland neemt kennis van de gemaakte opmerkingen.

- Bij het voorstel is geen begrotingswijziging bijgevoegd. In het voorstel aan het Algemeen Bestuur is duidelijk uiteengezet waarom dit gezien de hiervoor geldende termijnen niet meer mogelijk is. Wij onderschrijven deze motivatie. Daarnaast zal de lagere bijdrage door een lagere productie worden gecompenseerd door een bijdrage in het verwachte tekort. Daarmee zullen naar verwachting de nu gepresenteerde uiteindelijke deelnemersbijdragen over 2026 niet wezenlijk afwijken van hetgeen was begroot via de primaire begroting 2026 van de RUD Zeeland.

Reactie RUD Zeeland:
RUD Zeeland neemt kennis van de gemaakte opmerkingen.

Conclusie van de begeleidingscommissie
Met inachtneming van de bevindingen bij de voortgangsrapportage die hiervoor genoemd zijn, adviseert de begeleidingscommissie positief over het voorstel voor de 2e voortgangsrapportage 2026.

Reactie RUD Zeeland:
RUD Zeeland heeft geen opmerkingen bij het positieve totaaladvies.

De begeleidingscommissie is graag bereid de inhoud van deze brief nader toe te lichten. Zij verzoekt u dit advies aan de deelnemers en aan het algemeen bestuur beschikbaar te stellen.

Met vriendelijke groet,
namens de begeleidingscommissie,

[redacted], voorzitter

Concept voorstel AB
Onderwerp: Voorstel resultaatbestemming 2025

Zaaknummer: 2026-000042
Portefeuillehouder MT: Directeur

Middelburg, 7 december 2026
Opsteller: Concerncontroller

Aan het algemeen bestuur van RUD Zeeland,

1. **Gevraagde beslissing / besluit**
   1. Kennisnemen van bijgevoegde zienswijzen van de gemeenteraden en Provinciale Staten en de reactie van het dagelijks bestuur van RUD Zeeland.
   2. Instemmen met de verrekening van het negatieve resultaat 2025 met de deelnemers voor een bedrag van € 2.223.076.

2. **Effect van het besluit**
   Door kennis te nemen van de ingediende zienswijzen van de gemeenteraden en Provinciale Staten is het algemeen bestuur op de hoogte van deze zienswijzen. De ingediende zienswijze hebben niet geleid tot aanpassing van het voorstel met betrekking tot de resultaatbestemming 2025. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar het bijgevoegde document 'Zienswijzen deelnemers resultaatbestemming 2025 inclusief reactie RUD Zeeland'. De ingediende zienswijzen geven geen aanleiding om de resultaatbestemming 2025 aan te passen. Het algemeen bestuur stelt daarom de resultaatbestemming 2025 ongewijzigd vast.

   Met dit besluit is de reservepositie circa 4,5% van de totale baten 2025 en daarmee lager dan hetgeen door de VZG als richtlijn is vastgesteld voor de maximale hoogte van de reserves. De reserves blijven met dit besluit wel op niveau ten opzichte van 2024 zodat op basis van de geactualiseerde risico-inschatting een verantwoorde balans blijft bestaan tussen de aanwezige risico's en de financiële buffers. Indien het negatieve resultaat 2025 door de deelnemers gedekt wordt, is het weerstandsvermogen daarom voldoende en valt de reservepositie binnen de VZG-norm.

3. **Argumenten of Overwegingen**
   Vanaf 2026 zal de enkelvoudige weerstandsratio op basis van de geactualiseerde risico-inschatting verder oplopen naar 3,35 als zich geen nieuwe risico's gaan voordoen. Het cumulatieve ratio weerstandscapaciteit over de jaren 2026 tot en met 2029 bedraagt 1,64. De stijging van de weerstandsratio is het gevolg van het feit dat de begroting 2026 is gebaseerd op het plan 'Samen naar een robuuste RUD Zeeland', inclusief het bijbehorende ingroeimodel, zoals dat inhoudelijk door het algemeen bestuur op 9 september 2024 is geaccordeerd. Hierbij is de jaarschijf 2026 uit het ingroeimodel als uitgangspunt genomen. Door dit uitgangspunt te hanteren is er rekening gehouden met de aanvullende middelen over 2024 (geaccordeerd op 9 september 2024), 2025 ((geaccordeerd op 12 mei 2025) en 2026 die nodig zijn om robuust te

worden. Doordat deze aanvullende middelen zijn meegenomen vervalt het risico van de onbalans in taken bijna geheel.
Met een besluit om het negatieve resultaat 2025 te verrekenen met de deelnemers, wordt de doelstelling gehaald die de RUD heeft gesteld namelijk een ratio tussen 1,0 en 1,4. Hiermee ontstaat een verantwoorde balans tussen enerzijds de aanwezige risico's en anderzijds de financiële buffer om deze risico's op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de organisatiedoelstellingen.

Gezien alle onzekerheden die in het kader van het robuust worden nog op de RUD afkomen is het op dit moment niet wenselijk om de algemene reserve in te zetten voor de gedeeltelijk dekking van het nadelige resultaat over 2025. De algemene reserve blijft dan op niveau maar de totale begrote baten nemen in 2026 substantieel toe ten opzichte van 2024 en 2025. Daardoor daalt de procentuele reservepositie.

Gezien het voorgaande wordt voorgesteld om de algemene reserve op het huidige niveau te houden en dat past ruimschoots binnen de VZG-richtlijn van 5%. Na afronding van de transitie rond het robuust worden kan een heroverweging plaatsvinden.

Bovenstaande heeft tot gevolg dat het voorstel is om het volledige negatieve resultaat over 2024 van € 2.223.076 te verreken met de deelnemers. De verdeling van dit bedrag zal conform de vastgestelde bijdrage verordening verrekend worden op basis van de werkelijke relatieve bijdragen over 2025 (excl. materieel budget).

In onderstaande tabel is weergegeven:

- Tabel 1: het verschil tussen de deelnemersbijdragen volgens begroting 2025 na 2e wijziging en de realisatie, inclusief verliesaandeel.

Tabel 1:
Deelnemersbijdrage uren, materieel budget (begroting versus werkelijke kosten) en verliesverrekening

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
	Voorschotten			Realisatie				Voorschot	Aandeel verlies	Saldo te verrekenen
Deelnemer	Materiaal	Uren	totaal	Materiaal	Uren	totaal	% realisatie Uren	(negatief = vooruit ontvangen)	obv % realisatie	teveel vooruit ontvangen
Borsele	4.030	993.773	997.803	3.644	808.709	812.353	5%	-185.449	121.326	-64.124
Goes	3.180	1.090.873	1.094.053	1.471	905.191	906.662	6%	-187.391	135.800	-51.591
Hulst	2.340	968.830	971.170	918	896.565	897.483	6%	-73.687	134.506	60.820
Kapelle	2.340	461.709	464.049	1.861	390.362	392.223	3%	-71.826	58.564	-13.262
Middelburg	2.340	563.573	565.913	4.016	487.102	491.118	3%	-74.795	73.077	-1.718
Noord-Beveland	2.340	483.235	485.575	1.246	331.829	333.075	2%	-152.501	49.782	-102.718
Reimerswaal	3.400	825.685	829.085	4.857	767.427	772.284	5%	-56.801	115.132	58.331
Schouwen-Duiveland	6.500	1.170.817	1.177.317	8.527	878.928	887.455	6%	-289.861	131.860	-158.001
Sluis	2.970	1.249.483	1.252.453	867	1.015.810	1.016.677	7%	-235.776	152.396	-83.380
Terneuzen	3.600	1.776.148	1.779.748	4.830	1.625.766	1.630.596	11%	-149.152	243.904	94.752
Tholen	2.760	704.157	706.917	551	549.458	550.009	4%	-156.908	82.432	-74.476
Veere	630	498.900	499.530	419	378.215	378.634	3%	-120.897	56.741	-64.155
Vlissingen	3.810	794.819	798.629	3.812	585.707	589.519	4%	-209.110	87.870	-121.240
Zeeland	664.725	7.052.691	7.717.416	1.165.990	5.197.064	6.363.054	35%	-1.354.362	779.684	-574.678
Eindtotaal	**704.965**	**18.634.693**	**19.339.658**	**1.203.009**	**14.818.133**	**16.021.142**	**100%**	**-3.318.517**	**2.223.076**	**-1.095.440**

Kolom A betreft de deelnemers van RUD Zeeland
Kolom B, C en D betreffen de betaalde voorschotten per deelnemer
Kolom E,F en G betreffen de realisatie per rubriek en op totaal per deelnemer
Kolom H betreft het percentage gerealiseerde uren per deelnemer ten op zichten van het totaal gerealiseerd aan uren
Kolom I betreft het verschil tussen ontvangen voorschotten en realisatie
Kolom J op basis van het gecalculeerde percentage in kolom H wordt het totaal verlies verdeeld naar de deelnemers

Uit bovenstaande tabel (en bladzijde 42 van de jaarrekening 2025) blijkt dat de deelnemersbijdrage op totaalniveau aanzienlijk lager uitvalt dan de ontvangen voorschotten. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan het achterblijven in productie. Hierbij is de productie 2025 ten opzichte van de jaarplannen 78% voor de directe uren (2024: 73%). De urenbesteding 2025 op de generieke uren is 85% wat voornamelijk veroorzaakt is doordat uren die besteed zijn aan de migratie en de verhuizing, conform afspraken met de deelnemers, als generiek verantwoord zijn. Belangrijke oorzaak van het achterblijven van de productie wordt veroorzaakt doordat de gefaseerde groei van de organisatie, in verband met de implementatie van de robuuste RUD, pas eind 2025 gerealiseerd kon worden omdat een groot deel van de nieuwe vacatures niet ingevuld zijn conform planning. De reden hiervan is dat het implementatietraject in 2025 aanzienlijk meer tijd in beslag heeft genomen dan vooraf was voorzien en hiermee de invulling is gaan schuiven naar het einde van het jaar.

Aan de andere kant is er sprake van een nadelig resultaat van € 2.223.076 met name als gevolg van de incidentele kosten in 2025 van € 1.597.000 inzake PIOFACH.

De uitkomst van de jaarrekening 2025 (€ 2,2 miljoen negatief) is iets minder negatief dan het geprognotiseerde resultaat in de 2e voortgangsrapportage 2025 (€ 2,8 miljoen negatief) waarin was aangegeven dat de lagere deelnemersbijdrage over 2025 als gevolg van de latere invulling van de vacatures rond de robuuste RUD kon worden ingezet ter dekking van de hogere incidentele kosten inzake PIOFACH. Waarbij de lagere deelnemersbijdrage zou lopen via de reguliere exploitatie en de incidentele kosten inzake PIOFACH via het resultaat.

Uit vorenstaande blijkt ook dat alle deelnemers, na verrekening van het negatieve resultaat 2025, nog bijna € 1,1 miljoen terugontvangen.
Per deelnemer kan dit echter anders uitpakken. Hoe hoger de productie die is geleverd, hoe lager het voordeel op de deelnemersbijdrage en dus op het saldo en visa versa.

Begeleidingscommissie
Het voorstel voor de resultaatbestemming over 2025 is gedeeld met de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie adviseert *positief* over het voorstel “resultaatbestemming 2025”. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het advies van de begeleidingscommissie, inclusief de reactie van de RUD.

4. Uitvoering en communicatie

a. Aanpak en planning en route en planning verdere besluitvorming: OR, Deelnemersoverleg, begeleidingscommissie, DB, AB

Datum	Omschrijving
18 mei 2026	Advies Begeleidingscommissie
27 mei 2026	Dagelijks bestuur
28 mei 2026	Verzending concept voor zienswijze
19 oktober 2026	Sluitingsdatum indiening zienswijzen
09 november 2026	Behandeling in het dagelijks bestuur: instemmen met de resultaatbestemming 2025 met inachtneming van daarop ingediende zienswijzen
07 december 2026	Behandeling in algemeen bestuur: vaststellen resultaatbestemming 2025

b. Communicatie
N.v.t.

c. Interne communicatie (deze tekst wordt opgenomen in de terugkoppeling naar de collega’s).
N.v.t.

5. Risico's, kosten, baten en dekking (restant budget)

a. Risico's: (kosten-baten), niet gehonoreerd wat dan + risico's besluit

Gezien alle onzekerheden die in het kader van het robuust worden nog op de RUD afkomen, is het niet wenselijk om de algemene reserve in te zetten voor de gedeeltelijk dekking van het nadelige resultaat over 2025. Daarnaast besloot het Algemeen Bestuur op 24 maart 2025 om de incidentele kosten PIOFACH te dekken uit het negatieve resultaat 2025. Voorgesteld wordt om de reserves op het huidige niveau te houden en dat past binnen de VZG-richtlijn van 5%.
Indien het negatieve resultaat 2025 niet door de deelnemers gedekt wordt, is het weerstandsvermogen negatief en worden de reserves € 1.433.000 negatief.

b. Organisatorisch (wat betekent dit voor de organisatie)

N.v.t.

c. Juridisch

N.v.t.

d. Financiën

Na besluitvorming door het algemeen bestuur op 07 december 2026 worden de deelnemers voor hun aandeel in het totaal te verrekenen bedrag van € 2.223.076 gefactureerd.

e. Indicatie urenbesteding

N.v.t.

f. Overige consequenties

N.v.t.

g. Bijlagen:

1. Advies begeleidingscommissie incl. reactie RUD Zeeland
2. Zienswijzen deelnemers resultaatbestemming 2025 incl. reactie dagelijks bestuur RUD Zeeland

begeleidingscommissie

datum: 18 mei 2026
onderwerp: jaarstukken 2025 en begroting 2027

aan het dagelijks bestuur van de RUD Zeeland p/a
Postbus 35
4530 AA TERNEUZEN

Geacht bestuur,

De begeleidingscommissie heeft op 23 april 2026 vergaderd over de jaarstukken 2025 en op 7 mei 2026 is de begroting 2027 besproken.
Deze brief dient nu als begeleidende brief. De reden is dat vanaf heden de standaard wordt gehanteerd van de samenstellingscommissie opdat er meer eenduidigheid gaat ontstaan tussen de adviezen van de begeleidingscommissies van de diverse GR-en.

Inleiding
De jaarstukken zijn door de twee concerncontrollers van de RUD Zeeland op 23 april 2026 doorgenomen met de begeleidingscommissie. De accountant had op die datum nog geen controlerapport kunnen overleggen. Gezien de strakke planning van de DB- en de AB-vergaderingen, heeft de begeleidingscommissie de volgende procesafspraken gemaakt.
De begeleidingscommissie geeft haar conceptadvies op basis van alleen de jaarstukken 2025.
Zodra de accountantscontrole beschikbaar is, krijgt de commissie hier inzage in.
Indien de controle aanleiding geeft tot het aanpassen van het conceptadvies, volgt een schriftelijke ronde of, indien dat nodig is, een extra vergadering van de begeleidingscommissie.

Adviezen van de begeleidingscommissie
De begeleidingscommissie heeft op 13 mei 2026 het rapport van de accountant mogen inzien. Hieruit is gebleken dat er een goedkeurende verklaring kan worden afgegeven. Een schriftelijke ronde over het rapport van de accountant was daarom niet nodig. Het conceptadvies van 23 april 2026 aan het dagelijks bestuur over de jaarrekening 2025 werd daarom het definitieve advies.

Over het verbeterplan interne beheersing en rechtmatigheid 2026 e.v. merkt de begeleidingscommissie het volgende op.
In het rapport van de accountant staat een aantal opmerkingen. De begeleidingscommissie adviseert het verbeterplan hierop te toetsen in hoeverre alle opmerkingen ook in dit verbeterplan aan de orde komen. Overigens beveelt de accountant aan om de frauderisicoanalyse op te stellen en periodiek op te nemen op de agenda van het algemeen bestuur. De begeleidingscommissie kan zich echter vinden in het standpunt van de RUD Zeeland dat eerst de andere onderwerpen uit het verbeterplan worden opgepakt en daarna

aandacht wordt besteed aan frauderisicoanalyse. De reden is dat het onderwerp frauderisicoanalyse weliswaar van belang is, doch een behoorlijke capaciteitsinvestering vraagt.

De begeleidingscommissie kan instemmen met het voorstel over de resultaatbestemming 2025 en de zienswijzeprocedure die daarvoor wordt gevoerd tussen 27 mei en 10 september 2026.

De begroting 2027 is besproken in de vergadering van 7 mei 2026. Tijdens de vergadering is een aantal vragen gesteld en zijn er opmerkingen geplaatst. Deze zijn alle verwerkt.
De adviezen zijn bij deze brief gevoegd.

De commissie raadt de RUD Zeeland aan de deelnemers goed te informeren over de data voor zienswijzen en AB-vergaderingen.

Conclusie van de begeleidingscommissie:
Met inachtneming van de gemaakte opmerkingen adviseert de begeleidingscommissie positief over zowel de jaarstukken 2025 als ook over de begroting 2027, het verbeterplan interne beheersing en de resultaatbestemming 2025.

De begeleidingscommissie is graag bereid de inhoud van deze brief nader toe te lichten. Zij verzoekt u dit advies aan de deelnemers en aan het algemeen bestuur beschikbaar te stellen.

Met vriendelijke groet,
namens de begeleidingscommissie,

[redacted],
voorzitter

Advies Begeleidingscommissie

Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland

Datum: 18 mei 2026

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2025 3

Begroting 2027 6

Jaarstukken 2025

Onderwerp	**Advies Begeleidingscommissie**
Totaaladvies Begeleidingscommissie vorig jaar	De begeleidingscommissie heeft op 27 maart 2025 onderstaand advies op de conceptjaarstukken 2024: De jaarrekening 2024 en het jaarverslag 2024, die beide als concept door de commissie zijn besproken, zijn op hoofdlijnen akkoord. De begeleidingscommissie geeft daarom een positief advies aan het DB om de jaarstukken conform de voorgestelde planning door te zetten richting het AB.
Resultaat GR	-€ 1.949.146
Speerpunten gerealiseerd: ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee
Analyse resultaat duidelijk: ja of nee? Zie tabel 1 Uitleg rekeningresultaat	☒ Ja ☐ Nee
Rechtmatigheidsverantwoording dagelijks bestuur: staan er fouten, onduidelijkheden, overschrijdingen, ongeautoriseerde reservemutaties en overige afwijkingen in? Ja? Dan uitleggen.	☒ Nee ☐ Ja
Inhoud controleverklaring accountant: - goedkeurend - met beperking - oordeelonthouding - afkeurend Met beperking, oordeelonthouding of afkeurend? Dan uitleggen.	☒ Goedkeurend ☐ Met beperking ☐ Oordeelonthouding ☐ Afkeurend Uitleg:
Wat is de hoogte van de algemene reserve?	€ 577.000
Voldoet aan Zeeuwse richtlijn reservevorming (5% van alle baten van de GR): ja of nee? Ja? Geen zienswijze nodig. Nee? Zienswijze vragen.	☒ Ja. Geen zienswijze nodig. ☐ Nee. Zienswijze vragen.

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Zie tabel 2 Onderbouwing Zeeuwse richtlijn reservevorming	
Bestemming resultaat: toevoeging aan algemene reserve? Ja? Geen zienswijze nodig. Nee? Zienswijze vragen.	☐ Ja. Geen zienswijze nodig. ☒ Nee. Zienswijze vragen.
Jaarstukken aangeboden voor zienswijze of ter kennisname?	☒ Voor zienswijze ☐ Ter kennisname
Totaaladvies Begeleidingscommissie: wel of niet akkoord? Niet akkoord? Dan uitleggen.	☒ Akkoord ☐ Niet akkoord. Uitleg:

Tabel 1 Uitleg rekeningresultaat

Het negatieve resultaat van € 1.949.146 is voornamelijk toe te schrijven aan het achterblijven in productie. Hierbij is de productie 2025 ten opzichte van de jaarplannen 90% voor de directe uren (2024: 73%). De urenbesteding 2025 op de generieke uren is 83% wat voornamelijk veroorzaakt is doordat uren die besteed zijn aan de migratie en de verhuizing, conform afspraken met de deelnemers, als generiek verantwoord zijn.

Omschrijving	Bedrag	Toelichting
voorschotten	€ 19.339.658,00	
realisatie	€ 16.295.072,00	
saldo te verrekenen te veel ontvangen	€ 1.095.440,00	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
Gerealiseerd resultaat	€ 1.949.146,00	

Tabel 2 Onderbouwing Zeeuwse richtlijn reservevorming

Zeeuwse richtlijn reservevorming		
Zeeuwse richtlijn in percentage van de baten		5%
Totale baten jaarrekening	€	17.208.000,00
Maximale reservevorming op basis van Zeeuwse richtlijn	€	860.400,00
Algemene reserve in jaarrekening	€	577.000,00
Algemene reserve in jaarrekening in percentage		**3%**
Bestemmingsreserves	€	213.000,00
Reserve dekking afschrijving	€	-
Totaal bestemmingsreserves	€	213.000,00
Bestemmingsreserves in jaarrekening in percentage		**100%**
Totaal algemene en bestemmingsreserves	€	790.000,00
Totaal reserves in jaarrekening in percentage		**5%**

Begroting 2027

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Totaaladvies Begeleidingscommissie vorig jaar	De begeleidingscommissie gaf op 27 maart 2025 onderstaand advies op de ontwerpbegroting 2026: De RUD Zeeland staat samen met de deelnemers voor de grote uitdaging het plan van aanpak robuuste RUD uit te voeren, de verhuizing in goede banen te leiden en de organisatie gereed te maken opdat de RUD de taken op adequaat niveau kan uitvoeren. Een aantal gemeenten heeft in 2026 aanzienlijke financiële uitdagingen. De bezuinigingsnorm van de VZG is in dat licht te begrijpen. Daar staat echter tegenover dat de deelnemende gemeenten en de provincie ook de plicht hebben de RUD Zeeland te laten voldoen aan de landelijk opgelegde eisen voor omgevingsdiensten. Het voorstel voor de ontwerpbegroting 2026 is met in achtneming van het bovenstaande door de begeleidingscommissie akkoord bevonden. De begeleidingscommissie geeft daarom een positief advies aan het DB om het voorstel, na de tekstuele aanpassing, door te geleiden naar de deelnemers voor de zienswijzeprocedure.
Wat zijn belangrijke beleidsafspraken, ontwikkelingen en/of speerpunten in deze begroting?	Het jaar 2027 staat in het teken van het consolideren van hetgeen in 2026 is ingezet. Dit betekent dat de RUD Zeeland in 2027 werkt aan: - versterking van de operationele taken; - vernieuwing op het gebied van informatie- en risicogericht werken en - het als Omgevingsdienst Zeeland meer en beter zichtbaar zijn in de samenleving.
Bijdrage deelnemers lopende jaar (na wijziging)	€22.815.000
Bijdrage deelnemers voor het jaar waarvoor de begroting voorligt	€23.437.000
Financieel en beleidsmatig onderbouwde meerjarenraming: ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee
Voldoet aan Zeeuwse richtlijn indexering: ja of nee? Zie tabel 1 Zeeuwse richtlijn	☒ Ja ☐ Nee

Onderwerp	**Advies Begeleidingscommissie**
Is de maximale Zeeuwse richtlijn indexering nodig om een sluitende begroting aan te bieden: ja of nee? Nee? Waarom niet?	☒ Ja ☐ Nee. Waarom niet?
Besprak de gemeenschappelijke regeling een eventuele afwijking van de Zeeuwse richtlijn indexering in een kaderstellend gesprek tussen bestuur, directie en de Begeleidingscommissie?	☐ Ja ☒ Nee Er is geen sprake van een afwijking omdat de begroting 2027 *onder* de norm van 3,3% blijft.
Voldoet aan Zeeuwse richtlijn reservevorming (5% van alle baten van de GR): ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee
In geval van afwijking van de Zeeuwse richtlijnen, legt de gemeenschappelijke regeling dit uit: ja of nee? Is die uitleg voldoende: ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee ☒ Ja ☐ Nee
Risicoanalyse aanwezig: ja of nee? Welke risico's vragen volgens de Begeleidingscommissie de meeste aandacht? Benoem eventueel de grootste risico's in omschrijving en bedrag.	☒ Ja ☐ Nee De uitvloeiselen van de omschakeling naar de Omgevingswet zijn nog onvoldoende in beeld. Hierbij moet gedacht worden aan de operationele kant (de uitvoering van de VTH-taken) en ook aan de rol van de RUD Zeeland om ook adviseur te zijn in beleidsontwikkeling bij de deelnemers.
Totaaladvies Begeleidingscommissie: wel of niet akkoord? Niet akkoord? Dan uitleggen.	☒ Akkoord ☐ Niet akkoord. Uitleg:

Tabel 1 Berekening van de deelnemersbijdrage met de toegepaste Zeeuwse richtlijn

Bijdragen deelnemers primaire begroting t-1	€ 22.815.000
Mutatie bijdragen deelnemers door goedgekeurde begrotingswijzigingen (AB)	€ 0
Totaal bijdragen deelnemers waarover VZG-richtlijn wordt toegepast	**€ 22.815.000**
VZG-richtlijn begrotingsjaar	€ 3,3 (%)
Mutatie bijdrage deelnemers op basis van VZG-richtlijn (C x 1 + D) =	€ 23.567.895
Bijdrage deelnemers begrotingsjaar t	**€ 23.511.900**

Tabel 2 Bijdragen deelnemers

Deelnemer	Vorig jaar	Lopende jaar	Jaar waarvoor de begroting voorligt
Borsele	€ 932.315,00	€ 1.313.400,00	€ 1.354.300,00
Goes	€ 984.572,00	€ 1.374.400,00	€ 1.410.700,00
Hulst	€ 916.283,00	€ 1.288.300,00	€ 1.331.800,00
Kapelle	€ 435.929,00	€ 641.300,00	€ 668.800,00
Middelburg	€ 384.773,00	€ 723.100,00	€ 758.000,00
Noord-Beveland	€ 468.238,00	€ 671.100,00	€ 699.100,00
Reimerswaal	€ 804.914,00	€ 1.136.000,00	€ 1.173.400,00
Schouwen-Duiveland	€ 1.121.152,00	€ 1.595.500,00	€ 1.632.300,00
Sluis	€ 1.195.960,00	€ 1.615.000,00	€ 1.666.500,00
Terneuzen	€ 1.591.960,00	€ 2.221.700,00	€ 2.255.100,00
Tholen	€ 579.117,00	€ 946.500,00	€ 981.300,00
Veere	€ 371.555,00	€ 672.700,00	€ 743.700,00
Vlissingen	€ 622.441,00	€ 995.400,00	€ 1.037.800,00
Provincie Zeeland	€ 6.862.314,00	€ 7.621.100,00	€ 7.799.100,00
Waterschap Scheldestromen	€ -	€ -	€ -

Tabel 3 Onderbouwing Zeeuwse richtlijn reservevorming

Zeeuwse richtlijn reservevorming	
Zeeuwse richtlijn in percentage van de baten	5%
Totale baten begroting	€ 23.523.000,00
Maximale reservevorming op basis van Zeeuwse richtlijn	€ 1.176.150,00
Algemene reserve in begroting	€ 577.000,00
Algemene reserve in begroting in percentage	**2,5%**
Bestemmingsreserves	€ 213.000,00
Reserve dekking afschrijving	€ -
Totaal bestemmingsreserves	€ 213.000,00
Bestemmingsreserves in begroting in percentage	**100%**
Totaal algemene en bestemmingsreserves	€ 790.000,00
Totaal reserves in begroting in percentage	**3,4%**

Onderwerp: Ingediende zienswijzen deelnemers RUD Zeeland m.b.t. de resultaatbestemming 2025, inclusief reactie dagelijks bestuur RUD Zeeland

Zaaknummer: 2026 - 000042
Portefeuillehouder MT: Directeur

Middelburg, 9 november 2026
Opsteller: Concerncontroller

Op 27 mei 2026 heeft het dagelijks bestuur van RUD Zeeland ingestemd met de resultaatbestemming 2025. Tevens heeft het dagelijks bestuur ingestemd met het voorleggen van de resultaatbestemming 2025 voor zienswijze aan de deelnemers. De sluitingsdatum voor de indiening van zienswijzen is 19 oktober 2026. Dit document bevat alle binnen de zienswijzetermijn ingekomen zienswijzen van de Zeeuwse gemeenten en de Provinciale Staten, die allen deelnemer zijn van RUD Zeeland, inclusief de reactie op deze zienswijzen door het dagelijks bestuur van RUD Zeeland.

Ingediende zienswijzen

Van alle 14 deelnemers hebben 9 deelnemers een zienswijze ingediend met betrekking tot de resultaatbestemming 2025. Alle ingediende zienswijzen zijn positief of kritisch, al dan niet met opmerkingen.
De volgende 9 gemeenteraden en Provinciale Staten hebben een positieve of kritische zienswijze ingediend, al dan niet met opmerkingen:

- Borsele, Goes, Hulst, Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland, Sluis, Terneuzen, Vlissingen en Provincie Zeeland.

De gemeenten Kapelle, Middelburg, Reimerswaal, Tholen en Veere hebben binnen de zienswijzetermijn geen zienswijze ingediend.

Volgens de vigerende bijdrageverordening worden tekorten bij het opstellen van de jaarrekening met de deelnemers verrekend op basis van hun werkelijke relatieve bijdragen in de uitvoeringsdienst over dat jaar[1].

Een aantal zienswijzen gaan in op soortgelijke onderwerpen. De paragraaf ‘Algemene reactie op de ingediende zienswijzen’ gaat op deze onderwerpen in.
In de daaropvolgende paragraaf ‘Ingediende zienswijzen deelnemers RUD Zeeland’ is per individuele zienswijze een reactie opgenomen.

Algemene reactie op de ingediende zienswijzen

<u>Ontwikkeling naar robuuste omgevingsdienst voor Zeeland</u>
Een aantal deelnemers vraagt aandacht voor het productiepeil en het vermijden van een negatief jaarrekeningresultaat. Wij delen en onderkennen die zorg. De landelijke versterking van het VTH-stelsel (IBP VTH) heeft tot doel om robuuste omgevingsdiensten te creëren. De deelnemers hebben RUD Zeeland vanaf 2026 van voldoende financiële middelen voorzien in het kader van de Robuuste RUD om dit te gaan realiseren. In de tweede helft van 2026 is RUD Zeeland formatief op sterkte om vervolgens in 2027 verder te ontwikkelen. De komende jaren ligt de nadruk daarom op het verder

[1] Artikel 8 lid 2 Bijdrageverordening RUD Zeeland 2021

versterken van de uitvoering, samenwerking en kwaliteit zodat deze robuustheid ook in de dagelijkse praktijk zichtbaar wordt. Onderdeel daarvan is ook de verbetering van informatievoorziening aan de deelnemers. Door de pas recent gestarte ontwikkeling verwacht RUD Zeeland wel dat het productiepeil voor 2026 nog achterblijft en dat sprake zal zijn van een negatief jaarresultaat. In een aantal zienswijzen klinkt door dat de deelnemers de ontwikkellijn herkennen en omarmen en RUD Zeeland aanmoedigen om op deze ingeslagen weg door te ontwikkelen.
RUD Zeeland herkent en onderkent dus de aangedragen aandachtspunten en borgt deze daarom zorgvuldig in de ontwikkellijn in 2027.

Ingediende zienswijzen deelnemers RUD Zeeland

Gemeente Borsele

Positieve zienswijze

De jaarstukken 2025: een positieve zienswijze, met de oproep om maatregelen te treffen om de productie op peil te houden en te voorkomen dat in de toekomst alsnog een bijdrage aan het nadelige resultaat moet worden geleverd.

Reactie RUD Zeeland: Zie de Algemene reactie.

Gemeente Goes

Positieve zienswijze

I Jaarrekening 2025

Regeling	Zienswijze
RUD	Een positieve zienswijze naar voren te brengen: • Over de verrekening van het negatieve resultaat (voor Goes - € 135.800,--); • Over de verrekening van het te veel betaalde voorschot (voor Goes € 187.391,--); • In de zienswijze tevens het advies van de samenstellingscommissie om de productie verder op peil te brengen op te nemen. Dit teneinde te voorkomen dat de deelnemers achteraf geconfronteerd worden met een nadelig resultaat.

Reactie RUD Zeeland: Zie voor de 3e bullit de Algemene reactie.

Gemeente Hulst

Kritische zienswijze (positief)

Zienswijze

De gemeenteraad heeft op 24 september 2026 besloten om een kritische zienswijze in te dienen op de resultaatsbestemming 2025. Hoewel wij begrip hebben voor de uitdagingen waarvoor RUD Zeeland staat, zien wij aanleiding om een zienswijze af te geven op de conceptbegroting 2027. Hieronder lichten wij toe hoe wij tot deze zienswijze komen.

De begeleidingscommissie van RUD Zeeland en de samenstellingscommissie van de VZG brachten advies uit. Mede naar aanleiding daarvan geven wij in deze zienswijze onze kanttekeningen en opmerkingen.

Wij constateren dat het boekjaar 2025 is afgesloten met een negatief resultaat van € 2.223.076, waarvan een aanzienlijk deel wordt veroorzaakt door incidentele PIOFACH-kosten. Wij begrijpen de keuze om het negatieve resultaat, conform eerdere besluitvorming, te verrekenen met de deelnemers zodat de algemene reserve en het weerstandsvermogen op peil blijven.

Tegelijkertijd spreekt de gemeente Hulst haar zorg uit over het feit dat RUD Zeeland al meerdere jaren achterblijft bij de beoogde productie. In 2025 is weliswaar sprake van een lichte verbetering ten opzichte van 2024, maar met een realisatie van 78% van de directe uren en 85% van de generieke uren blijft de productie substantieel achter bij de doelstelling. Hierdoor ontstaat de vraag welke gevolgen dit op de langere termijn heeft voor de kwaliteit van de uitvoering en de fysieke leefomgeving binnen Zeeland.

Daarnaast constateren wij dat voor gemeente Hulst een hoge urenrealisatie is behaald, waardoor onze gemeente conform de bijdrageverordening een aanvullend aandeel in het negatieve resultaat moet dragen. Hoewel dit formeel correct is, vinden wij het moeilijk uitlegbaar dat deelnemers worden geconfronteerd met een aanvullende financiële bijdrage terwijl de totale productie van de organisatie achterblijft bij de gestelde doelen.

Verder ontbreekt voor ons voldoende inzicht in de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden voor de gemeente Hulst. Sinds september 2025 zijn geen deelnemersrapportages meer ontvangen, waardoor onvoldoende kan worden beoordeeld welke activiteiten zijn uitgevoerd, hoeveel uren hieraan zijn besteed en welke resultaten daarmee zijn bereikt. Dit beperkt de mogelijkheden om de uitvoering en kwaliteit van de dienstverlening goed te volgen.

Wij verzoeken RUD Zeeland daarom:

- concrete maatregelen te treffen om de productie structureel te verhogen;
- inzichtelijk te maken welke risico's ontstaan door het langdurig niet behalen van de productieafspraken;
- de transparantie richting deelnemers te verbeteren door tijdige en periodieke deelnemersrapportages te verstrekken;
- duidelijker inzicht te geven in de verrichte werkzaamheden, bestede uren en gerealiseerde resultaten per deelnemer.

Tegelijkertijd erkennen wij dat RUD Zeeland in 2025 belangrijke stappen heeft gezet in de verdere ontwikkeling naar een robuuste omgevingsdienst. Wij spreken onze waardering uit voor de inspanningen die zijn geleverd in het kader van de organisatieontwikkeling en verwachten dat deze investeringen, waaronder de herijking van de financieringssystematiek, in de komende jaren leiden tot een stabielere organisatie, betere sturingsinformatie en een hogere productie. Ook zijn wij positief over het voornemen om deelnemers periodiek te informeren via voortgangsrapportages. Hiermee kan het inzicht in de inzet van uren, de voortgang van werkzaamheden en de behaalde resultaten worden verbeterd.

Met inachtneming van bovenstaande aandachtspunten geeft de gemeente Hulst een kritische zienswijze af op de jaarstukken 2025 en verzoekt zij RUD Zeeland nadrukkelijk om de productie, transparantie en verantwoording richting deelnemers verder te verbeteren.

Reactie RUD Zeeland:
1. Zie voor de opmerkingen inzake de productie en risico's de Algemene reactie.
2. Door omstandigheden zoals vermeld in de jaarrekening is pas in augustus 2026 de deelnemersrapportage over geheel 2025 verstrekt. Dat vinden wij zelf ook te laat. RUD Zeeland heeft daarom alle deelnemers toegezegd weer periodiek te rapporteren vanaf rapportagemaand september 2026.
3. Voor RUD Zeeland zijn de waarderende woorden voor de gezette stappen en de adhesiebetuiging voor de herijking van de financieringssystematiek motiverend, zie ook onze Algemene reactie.

Gemeente Noord-Beveland
Positieve zienswijze

Tevens stemmen wij in met het voorstel resultaatbestemming 2025 en hebben wij kennis genomen van de jaarstukken 2025. Wij dringen er wel op aan om maatregelen te nemen om de productie verder op peil te brengen, nu de formatie van de RUD op volle sterkte is.

Reactie RUD Zeeland: Zie de Algemene reactie.

Gemeente Schouwen-Duiveland
Positieve zienswijze

De gemeenteraad heeft besloten een positieve zienswijze uit brengen op:

- het concept voorstel resultaatbestemming 2025 RUD Zeeland.

Reactie RUD Zeeland: n.v.t.

Gemeente Sluis

Kritische zienswijze (positief)

Jaarrekening 2025 en resultaatbestemming 2025

De gemeenteraad heeft besloten om de jaarrekening 2025 voor kennisgeving aan te nemen.

De jaarrekening laat een groot negatief resultaat zien van € 2.223.076. Voor een deel is dat te wijten aan het achterblijven van de productie ten opzichte van de jaarplannen. De verrekening van het negatieve resultaat gebeurt volgens de Bijdrageverordening van de RUD Zeeland. Gezien de omvang van de inbreng van Sluis dragen wij financieel behoorlijk bij in de verrekening van het verlies.

Conform het advies van de samenstellingscommissie dienen wij een zienswijze in op de resultaatbestemming 2025. Wij verzoeken u dringend om de aangekondigde maatregelen te nemen om de productie verder op peil te brengen. Dit teneinde in de toekomst te voorkomen dat wij achteraf opnieuw geconfronteerd worden met een bijdrage in het nadelig resultaat. In dat opzicht kijken wij uit naar het voorstel voor de nieuwe financieringssystematiek. Wij verwachten dat daarmee de deelnemersbijdrage stabieler wordt, maar ook bijdraagt aan een eerlijke kostenverdeling.

Reactie RUD Zeeland: Zie de Algemene reactie.

Gemeente Terneuzen

Kritische zienswijze (positief)

De resultaatsbestemming 2025 is negatief

De resultaatbestemming 2025 laat een negatief resultaat van € 2.223.076 zien.
De oorzaak hiervan is:

- lagere productie door latere volledige bezetting van de formatie.
- incidentele implementatie kosten van de PIOFAC.

Het totale ontvangen voorschot van deelnemers bedraagt € 3.318 517. Hierdoor is het uiteindelijk te verrekenen negatieve resultaat € 1.095.440. Voor dit bedrag vindt verrekening plaats met de deelnemers.

Door het resultaat te verrekenen met deelnemers blijft de reserve net onder de door de Vereniging Zeeuwse gemeenten (VZG) vastgestelde maximale reserve van 5%.
Op basis van de bijgewerkte risico-inschatting is er een gezonde balans tussen de financiële risico's en de beschikbare reserves. Het weerstandsvermogen is voldoende en voldoet aan de VZG-norm (doelstelling weerstandsratio is tussen 1,0 en 1,4).

Voor de verrekening betaalt Terneuzen € 94.752

De RUD Zeeland realiseerde voor Terneuzen 89% van de geplande werkzaamheden. Dit betekent dat ongeveer 11 % van de begrote deelnemersbijdrage niet is ingezet. Bij de meeste andere gemeenten is dit lager. De heeft tot gevolg dat de verrekening van het negatieve resultaat voor Terneuzen relatief hoger is dan bij de meeste andere deelnemers (meer van het voorschot is verbruikt).

Wij plaatsen de volgende kanttekeningen

1. Wij zien de laatste jaren dat er geen realisatie is van de geplande werkzaamheden. De redenen voor de lagere productie waren onvoldoende personeel voor het uitvoeren van de milieutaken en/of (geplande) organisatieontwikkelingen. Dit blijft gebeuren. De redenen daarvoor zoals krappe arbeidsmarkt en verhuizing, zijn niet altijd exact in te schatten maar wel te voorzien.
2. Het inzicht in uitgevoerde werkzaamheden door de RUD Zeeland is niet meer voldoende. We verwachten dat de deelnemersrapportages weer periodiek worden verzonden. Zo is er inzicht is het maken van juiste/onderbouwde keuzes en prioritering van werkzaamheden beter. We kunnen zo risicogericht werken.
3. De accountant geeft aan dat er problemen zijn in de interne controles. De administratieve processen zijn niet voldoende op orde. Daardoor zijn er risico's voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de automatische verwerking van gegevens. Gegevens zijn niet altijd te herleiden en de aansluiting van uren klopt niet op alle punten. Ook is geen frauderisicoanalyse aanwezig.

Naar aanleiding van de genoemde kanttekeningen verwachten wij:

A. een plan van aanpak waarin u aangeeft hoe u zorgt dat de productie voor 2026 en de daaropvolgende jaren op peil komt en blijft.
B. een verbeterprogramma voor de interne controle en administratieve processen.
C. dat u alsnog een frauderisicoanalyse opstelt.
D. maandelijks deelnemersrapportages zodat we inzicht hebben in wat er wel en niet gebeurt. Alleen zo kunnen we risicogericht werken en prioriteren.
E. dat u realistisch begroot.
F. transparante en tijdige communicatie over zaken die van belang zijn voor de deelnemers.

We vragen u voor de punten A t/m C een tijdpad met stappen op te stellen. Zo weten wij concreet wat we kunnen verwachten en wanneer.

We geven met deze zienswijze kritische kanttekeningen

De raad van de gemeente Terneuzen geeft op de resultaatsbestemming 2025 een zienswijze met bovengenoemde kanttekeningen.
We volgen hiermee het advies van de VZG-samenstellingscommissie.

Wij verwachten dat in het gevraagde plan van aanpak en verbeterprogramma concrete en meetbare doelstellingen worden opgenomen voor in ieder geval productie, kwaliteit, personele bezetting, ziekteverzuim en het inlopen van achterstanden. Wij verwachten uiterlijk vóór 1 juli 2027 een integrale rapportage over de voortgang en bereikte resultaten.
Daarbij verwachten wij tevens inzicht in welke voor Terneuzen geplande werkzaamheden in 2025 niet of niet volledig zijn uitgevoerd en wat daarvan de gevolgen zijn geweest.
Indien blijkt dat onvoldoende voortgang is geboekt, verwachten wij dat het bestuur van RUD Zeeland aanvullende maatregelen treft en de deelnemers hierover tijdig informeert.

De gemeenteraad gaat ervan uit dat er opvolging komt van bovengenoemde kanttekeningen.

We blijven de ontwikkelingen van uw organisatie volgen

Uw organisatie werkt verder aan een robuuste omgevingsdienst. Ook werkt u aan een nieuwe financieringssystematiek. We blijven graag op de hoogte van deze ontwikkelingen.
We verwachten dat deze ontwikkelingen helpen om de genoemde punten bij de kanttekeningen te verbeteren.

Reactie RUD Zeeland:
1. Voor dit onderdeel verwijzen wij naar de Algemene reactie.
2. Door omstandigheden zoals vermeld in de jaarrekening is pas in augustus 2026 de deelnemersrapportage over geheel 2025 verstrekt. Dat vinden wij zelf ook te laat. RUD Zeeland heeft daarom alle deelnemers toegezegd weer periodiek te rapporteren vanaf rapportagemaand september 2026.
3. Voor wat betreft de verbetering van de interne beheersing is een verbeterplan opgesteld waarvan

de zichtbare resultaten in 2027 verwacht worden.

Gemeente Vlissingen
Positieve zienswijze

De raad besluit

1. Een positieve zienswijze in te brengen op het Voorstel resultaatbestemming 2025 van RUD Zeeland.

Reactie RUD Zeeland: n.v.t.

Provincie Zeeland
Positieve zienswijze

Provinciale Staten van Zeeland hebben de volgende zienswijze ten aanzien van de resultaatbestemming 2025:

- Provinciale Staten wensen dat er in het jaarverslag inhoudelijke informatie wordt opgenomen welke taken niet zijn uitgevoerd in relatie tot het percentage van de urenrealisatie. Op deze wijze krijgen Provinciale Staten inzicht in eventuele achterstanden.

Reactie RUD Zeeland:
De jaarstukken bevatten op hoofdlijnen een verantwoording van de geleverde prestaties. De individuele deelnemers en RUD Zeeland bespreken periodiek op basis van het individuele jaarplan de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Voorstel AB
Onderwerp: Ontwerpbegroting 2027

Zaaknummer: 2026 - 000043
Portefeuillehouder MT: Directeur

Middelburg, 7 december 2026
Opsteller: Concerncontroller

Aan het algemeen bestuur van RUD Zeeland,

1. **Gevraagde beslissing / besluit**
   1. Kennisnemen van bijgevoegde zienswijzen van de gemeenteraden en Provinciale Staten en de reactie van het dagelijks bestuur van RUD Zeeland.
   2. Vastellen van de ongewijzigde ontwerpbegroting 2027.

2. **Effect van het besluit**
   Door kennis te nemen van de ingediende zienswijzen van de gemeenteraden en Provinciale Staten is het Algemeen Bestuur op de hoogte van deze zienswijzen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar het bijgevoegde document “Zienswijzen begroting 2027 inclusief reactie dagelijks bestuur RUD Zeeland”. De ingediende zienswijzen geven geen aanleiding om de ontwerpbegroting 2027 aan te passen. Het algemeen bestuur stelt daarom de begroting 2027 ongewijzigd vast.

   <u>Ingediende zienswijzen</u>
   Van alle 14 deelnemers hebben 10 deelnemers een zienswijze ingediend met betrekking tot de ontwerpbegroting 2027.

   De volgende 7 gemeenteraden en Provinciale Staten hebben een positieve of expliciet geen zienswijze ingediend, al dan niet met opmerkingen:
   - Borsele, Goes, Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland, Vlissingen en Provincie Zeeland. Reimerswaal heeft expliciet geen zienswijze ingediend wat in dit kader als positieve zienswijze aangemerkt is.

   De volgende 3 gemeenteraden hebben een negatieve of kritische zienswijze ingediend over de ontwerpbegroting 2027:
   - Sluis en Terneuzen. Hulst heeft een kritische zienswijze ingediend die gezien de inhoud als negatieve zienswijze is aangemerkt.

   De gemeenten Kapelle, Middelburg, Tholen en Veere hebben binnen de zienswijzetermijn geen zienswijze ingediend.

   <u>Procedure en planning</u>
   Op grond van de Wet gemeenschappelijk regelingen en de afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland van de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten (VZG) zendt het dagelijks bestuur van de RUD vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten. Daarnaast stelt het

algemeen bestuur van de RUD voorafgaand aan ieder begrotingsjaar de begroting vast. De begroting 2027 dient in het kader van een wettelijke verplichting vóór 15 september 2026 aan de toezichthouder (Ministerie van Binnenlandse Zaken) te worden aangeboden.

Doordat de digitale verhuizing onder grote tijdsdruk heeft moeten plaatsvinden heeft dit voor onvoorziene omstandigheden in de datatoegankelijkheid geleid. Hierdoor zijn de planning en oplevering van de ontwerpbegroting 2027 in het gedrang gekomen. Omdat de datum van 30 april niet kan worden gehaald en de RUD het van groot belang acht dat het bestuurlijk traject van de deelnemers zorgvuldig kan worden doorlopen heeft er over de gevolgen voor de bestuurlijke jaaragenda voor 2026 in het deelnemersoverleg (DO) en de begeleidingscommissie (BC) van 23 april afstemming plaatsgevonden.

Dit heeft geleid tot een geactualiseerde bestuurlijke jaaragenda voor 2026 waarin de behandeling van de ontwerpbegroting 2027 is gepland in de vergadering van het algemeen bestuur van 7 december 2026.

Aangezien de behandeling in het algemeen bestuur hiermee na de deadline voor de aanlevering aan Ministerie van Binnenlandse Zaken van 15 september ligt heeft er reeds op ambtelijk niveau afstemming plaatsgevonden. De uitkomst hiervan is dat de afspraak is gemaakt dat de RUD Zeeland in de loop van mei/juni een onderbouwd verzoek voor uitstel vraagt. Het verzoek is en dit uitstel tot na 7 december wordt als niet onoverkomelijk gezien.

Tot slot is de ontwerpbegroting 2027 noodzakelijk om de benodigde middelen ter beschikking te stellen voor de uitvoering van de werkzaamheden van RUD Zeeland in 2027.

3. Argumenten of Overwegingen

Deze paragraaf bevat een beknopte samenvatting van de ontwikkelingen en uitgangspunten die zijn opgenomen in de ontwerpbegroting 2027.

Ontwerpbegroting 2027 - algemeen:
De ontwerpbegroting van de RUD is beleidsarm, wat betekent dat we alleen de bestaande afspraken in onze ontwerpbegroting continueren en veranderingen in bestaand beleid en wettelijke wijzigingen meenemen conform de afspraken binnen de VZG. De ontwerpbegroting 2027 borduurt voort op de begroting van 2026.

Ontwerpbegroting 2027 - ontwikkelingen:
In de ontwerpbegroting 2027 is de jaarschijf 2027 uit het ingroeimodel verwerkt, waarbij nog sprake was van 1 fte uitbreiding. Daarnaast zijn in de ontwerpbegroting 2027 de hogere opleidingskosten en hogere kosten voor innovatie op basis van de daadwerkelijk begrote cijfers om te voldoen aan de beide KPI's verwerkt. De opleidingskosten en kosten voor innovatie blijken hoger uit te vallen op basis van de KPI dan oorspronkelijk in het ingroeimodel was voorzien. De oorzaak zit met name in de toegenomen kosten voor de dienstverlening die doorwerken in de procentuele benadering van beide KPI's. Deze hogere kosten leiden er toe dat dit ten koste gaat van de invulling van het aantal fte als er geen sprake is van een bijstelling. Vandaar dat deze kosten nu zijn opgenomen als verhoging op de benodigde middelen om te voldoen aan de robuustheidscriteria.

De benodigde middelen voor de nieuwe dienstverlening en huisvesting zijn opgenomen, gebaseerd op het AB-voorstel 'dienstverlening en huisvesting RUD Zeeland per 1 januari 2026' waar op 24 maart 2025 mee is ingestemd door het Algemeen Bestuur.

In 2026 (en verder) nemen we de besturen, raden en staten mee in de besluitvorming en begrotingswijzigingen over onderwerpen die nu al op de agenda staan en kunnen leiden tot wijzigingen voor de begroting 2026 en verder, zoals:

- In het 2e kwartaal 2026 heeft een nadere prioritering plaatsgevonden. Gezien de overlap tussen deze nadere prioritering en het opstellen van de ontwerpbegroting 2027 is het in de tijd niet mogelijk geweest om deze prioritering door te voeren in de ontwerpbegroting 2027 en zijn deze nog resterende functies in een 'vergaarbak' gezet en in totaliteit opgenomen onder het onderdeel generiek. Op basis van de nadere prioritering die heeft plaatsgevonden zullen deze functies in 2026 begrotingstechnisch worden ondergebracht bij de producten waar ze betrekking op hebben.
  Deze begrotingstechnische exercitie heeft geen gevolgen voor de totale uitkomst van en benodigde middelen met betrekking tot de ontwerpbegroting 2027, maar kan wel effect hebben op de bijdrage per deelnemer. De reden hiervan is dat de verschuivingen naar producten ook een verschuiving op de verdeling over de directe kosten, generieke kosten en overhead tot gevolg kunnen hebben en daarmee, doordat er sprake is van verschillende verdeelsleutels, op de verdeling over de deelnemers. En dus op de uiteindelijke deelnemersbijdrage per deelnemer, maar dus niet op de totale deelnemersbijdrage. De inschatting is dat de gevolgen op de deelnemersbijdrage per deelnemer niet substantieel zullen zijn. Aangezien de verschillende verdeelsleutels redelijk in lijn liggen met elkaar. Inmiddels is op 26 augustus 2026 een 1e begrotingswijziging 2026 en 1e begrotingswijziging 2027 aangebonden waarmee de effecten van de nadere prioritering aangeboden ter zienswijze.
- De gevolgen van invoering Omgevingswet (bijvoorbeeld aanpassing kentallen);
- De gevolgen van de evaluatie van de kentallen;
- De herijking van de financieringssystematiek. Inmiddels is op 09 september 2026 de herijking van de financieringssytematiek en de wijziging van de ibjdrageverordening in een zienswijzeprocedure aangeboden aan de deelnemers.
- Op 21 april 2026 hebben het IPO en de vakbonden FNV, CNV, AVV en CMHF Overheid een onderhandelingsresultaat bereikt voor de Cao Provinciale Sector 2026-2028. De afspraken zetten in op investeren in blijvende inzetbaarheid, passende inkomensontwikkeling en moderne arbeidsvoorwaarden. De sociale partners leggen dit resultaat de komende weken voor aan hun achterban. Als de leden instemmen met het akkoord, gaan de meeste nieuwe afspraken in op 1 juli 2026.

  Een aantal belangrijke punten met financiële impact betreffen:
  - Loonstijging: De salarissen stijgen vanaf 1 juli 2026 stapsgewijs met in totaal 7,2% over twee jaar:
    - 2,5% op 1 juli 2026,
    - 2,5% op 1 januari 2027,
    - 2,2% op 1 januari 2028.
  - Looptijd: De beoogde looptijd is twee jaar van 1 juli 2026 tot 1 juli 2028.
  - Thuiswerken: De totale vergoeding stijgt naar € 3,45 netto per dag.

  Omdat instemming van de leden ten tijde van het aanbieden van de begroting 2027 nog dient plaats te vinden, zijn de extra middelen die hiermee gemoeid zijn nog niet verwerkt in de voorliggende ontwerpbegroting 2027. Dit betekent onder andere een loonstijging van 5% die impact heeft voor de ontwerpbegroting 2027. Dit terwijl in de ontwerpbegroting 2027 rekening is gehouden met een ontwikkeling van 3,3%. Na positieve instemming van de leden is op 26 augustus 2026 een 1e begrotingswijziging over 2026 en een 1e begrotingswijziging over 2027 voorgelegd en zullen de structurele gevolgen worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2028.

Ontwerpbegroting 2027: Financiën

Deelnemersbijdrage

Voor het berekenen van de bijdrage 2027 van de deelnemers is uitgegaan van:

- Het inrichtingenbestand (peildatum 1-4-2025), en
- De kentallen uit het rapport P*Q zoals deze zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 20 maart 2017 en de aanpassing van de kentallen aan de hand van de evaluatie P*Q (AB besluit op 30 november 2020), en
- De Zeeuwse richtlijn 2027:
  Op 16 december 2025 is door het algemeen bestuur van de VZG besloten dat volgens de nieuwe systematiek de Zeeuwse richtlijn voor 2027 wordt vastgesteld op +3,3%. Deze +3,3% is Als uitgangspunt genomen voor de in de ontwerpbegroting 2027 gehanteerde inflatiecorrectie.

De begrote deelnemersbijdrage voor 2027 bedraagt € 23,5 miljoen. Dit is ten opzichte van de begroting 2026 een stijging van circa € 0,7 miljoen. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Omschrijving	Bedrag (x € 1000)
Deelnemersbijdrage 2026	**22.815**
Lagere kosten dienstverlening structureel	-60
Lagere kosten dienstverlening incidenteel	-298
Ingroeimodel robuuste RUD - jaarschijf 2027	126
Actualisatie bedrijvenbestand per 01-04-2025	-36
Hogere opleidingskosten om te voldoen aan KPI van 3% van de loonsom	154
Hogere kosten innovatie om te voldoen aan KPI van 1% van het begrotinl	49
Inflatiecorrectie	762
Deelnemersbijdrage 2027	**23.512**

Begrote bijdrage per deelnemer over 2027 en meerjarig (in €)

Deelnemer	2026	2027	2028	2029	2030
Borsele	1.313.400	1.354.300	1.393.300	1.432.300	1.479.600
Goes	1.374.400	1.410.700	1.451.300	1.491.900	1.541.100
Hulst	1.288.300	1.331.800	1.370.200	1.408.600	1.455.100
Kapelle	641.300	668.800	688.100	707.400	730.700
Middelburg	723.100	758.000	779.800	801.600	828.100
Noord-Beveland	671.100	699.100	719.200	739.300	763.700
Reimerswaal	1.136.000	1.173.400	1.207.200	1.241.000	1.282.000
Schouwen-Duiveland	1.595.000	1.632.300	1.679.300	1.726.300	1.783.300
Sluis	1.615.000	1.666.500	1.714.500	1.762.500	1.820.700
Terneuzen	2.221.700	2.255.100	2.320.100	2.385.100	2.463.800
Tholen	946.500	981.300	1.009.600	1.037.900	1.072.200
Veere	672.700	743.700	765.100	786.500	812.500
Vlissingen	995.400	1.037.800	1.067.700	1.097.600	1.133.800
Waterschap Scheldestromen	0	0	0	0	0
Provincie Zeeland	7.621.100	7.799.100	8.023.800	8.248.500	8.520.700
TOTAAL	**22.815.000**	**23.511.900**	**24.189.200**	**24.866.500**	**25.687.300**

Begeleidingscommissie

De ontwerpbegroting 2027 is op 7 mei 2026 besproken met de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie adviseert *positief* over het voorstel “ontwerpbegroting 2027 RUD Zeeland” Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het advies van de begeleidingscommissie,

inclusief de reactie van de RUD.

4. Uitvoering en communicatie

a. Aanpak en planning en route en planning verdere besluitvorming: OR, Deelnemersoverleg, begeleidingscommissie, DB, AB

Datum	Omschrijving
7 mei	Begeleidingscommissie
27 mei	Dagelijks bestuur
28 mei	Verzending concept voor zienswijze
19 oktober	Sluitingsdatum indiening zienswijzen
9 november	Behandeling in het dagelijks bestuur: instemmen met ontwerpbegroting met inachtneming van daarop ingediende zienswijzen
26 november	Behandeling in het Deelnemersoverleg
7 december	Behandeling in algemeen bestuur: vaststellen ontwerpbegroting
8 december	Verzending aan ministerie van binnenlandse zaken

b. Communicatie

N.v.t.

c. Interne communicatie (deze tekst wordt opgenomen in de terugkoppeling naar de collega's).

N.v.t.

5. Risico's, kosten, baten en dekking (restant budget)

a. Risico's: (kosten-baten), niet gehonoreerd wat dan + risico's besluit

De ontwerpbegroting 2027 is noodzakelijk om de benodigde middelen ter beschikking te stellen voor de uitvoering van de werkzaamheden van de RUD in 2027.

b. Organisatorisch (wat betekent dit voor de organisatie)

N.v.t.

c. Juridisch

N.v.t.

d. Financiën

Zie ontwerpbegroting 2027.

e. Indicatie urenbesteding

N.v.t.

f. Overige consequenties

N.v.t.

g. Bijlagen:

1. Ontwerpbegroting 2027
2. Advies begeleidingscommissie incl. reactie RUD Zeeland
3. Zienswijzen deelnemers incl. reactie dagelijks bestuur RUD Zeeland

BEGROTING

OMGEVINGSDIENST
ZEELAND

2027

Inhoudsopgave

1 In het kort 1

2 Voorwoord 2

3 Managementteam Omgevingsdienst Zeeland 3

4 Ontwikkelingen en uitgangspunten 4

4.1 Ontwikkelingen Organisatie 4

4.2 Ontwikkelingen Programmalijnen Milieu 5

4.3 Ontwikkelingen Financiën 7

4.4 Generieke taken 8

5 Ontwerpbegroting in één oogopslag 10

5.1 Overzicht van lasten (bedragen x € 1 mln.) 10

5.2 Overzicht van baten (bedragen x € 1 mln.) 10

6 Programmaplan Milieu 11

6.1 Overzicht baten en lasten programmaplan 11

6.2 Programma Milieu 11

7 Overzichten 14

8 Paragrafen 16

8.1 Paragraaf bedrijfsvoering 17

8.2 Paragraaf Financiering (Treasury) 19

8.3 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 19

8.4 Openbaarheidsparagraaf 22

9 Financiële ontwerpbegroting 23

10 Door het algemeen bestuur te autoriseren begrotingsbedragen 2027 29

11 Bijlagen 30

1 IN HET KORT

9.320
Bedrijven
153 Bedrijven met een hoog risico

Formatie
144,2 fte

14
DEELNEMERS

Provincie Zeeland
13 Zeeuwse gemeenten

P*Q

De inzet van onze medewerkers verrekenen we op werkelijke inzet met onze deelnemers

Omgevings-dienst Zeeland voldoet aan Kwaliteitscriteria

2.000
Jaarlijks voeren we circa 2.000 periodieke controles uit

Toezicht & Handhaving voor
16
Natura2000 gebieden

1.200
We beoordelen jaarlijks circa 1.200 Asbest-inventarisatierapporten

€ 23,5 miljoen
Voor 2027 heeft de Omgevingsdienst Zeeland een sluitende begroting van € 23,5 miljoen. De kosten van overhead zijn 37% van de totale lasten.

2 VOORWOORD

De begroting 2027 staat in het teken van consolideren van dat wat in 2026 in gang is gezet. Deze eerste begroting na een periode van stapsgewijze groei naar een volwaardige omgevingsdienst is beleidsarm. We zetten voort en bouwen verder aan wat recent in gang is gezet voor een professionele Omgevingsdienst Zeeland.

Met de afsluiting van de bouwfase naar een Robuuste RUD en de daarmee onvermijdelijke meer interne gerichtheid van de organisatie kunnen we nu weer meer aandacht geven aan wat de buitenwereld van ons vraagt. Versterking van onze operationele taken, vernieuwing op het gebied van informatie- en risicogericht werken en het als Omgevingsdienst Zeeland meer en beter zichtbaar zijn in de samenleving zijn daarmee belangrijke onderwerpen voor 2027.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 zijn sommige posities in het in het bestuur van de RUD gewisseld. Deze wisselingen zorgen voor diversiteit en ongetwijfeld ook tot nieuwe inzichten. Dit houdt ons scherp en zet ons aan tot voortdurende verbetering. De ingezette koers om tot een andere, meer op resultaat en effect toegespitste, financieringssystematiek te ontwikkelen blijft onverminderd van kracht. Hieraan wordt dit begrotingsjaar weer doorgewerkt om hiervoor draagvlak te behouden en besluitvorming over te kunnen krijgen in de aanloop naar begrotingsjaar 2028.

Het begrotingsjaar 2027 symboliseert de omslag van de Omgevingsdienst Zeeland naar een volwaardige Omgevingsdienst Zeeland die staat voor een schoon, veilig en leefbaar Zeeland.

Ankie Smit

Voorzitter Dagelijks Bestuur

3 MANAGEMENTTEAM OMGEVINGSDIENST ZEELAND

Het traject Robuuste RUD, waar de afgelopen jaren hard aan gewerkt is, zit er bijna op. 2026 was het eerste jaar waarin de nieuwe organisatiestructuur zich moest bewijzen, het jaar van de verhuizing naar Middelburg en het inrichten van de ondersteunende taken door de Provincie. Vele vacatures zijn ingevuld zoals gepland. We staan nu klaar voor 2027! Met de ambitie om als Omgevingsdienst Zeeland onze deelnemers van maximale dienstverlening te voorzien. Er komt tijd en energie vrij om die dienstverlening te optimaliseren èn de blik naar buiten te richten.

De ‘Blik naar Buiten’ betekent dat we als Zeeuwse Omgevingsdienst in Zeeland zichtbaarder willen zijn. Fysiek zichtbaar in ons landschap, zichtbaarder als adviseur bij deelnemers aan tafel en zichtbaar als betrouwbare partner in de diverse samenwerkingsvormen die er in Zeeland bestaan. De Omgevingsdienst Zeeland wil zo maximaal bijdragen aan het realiseren van de Regionale Beleidscyclus, zoals die vastligt in het beleid dat door alle partners in Zeeland is vastgesteld.

De ‘Blik naar Buiten’ betekent ook dat de Omgevingsdienst Zeeland zich richt op de landelijke ontwikkelingen, die alle Omgevingsdiensten in Nederland aangaan. Daarvoor is het nodig een actieve rol op te pakken binnen onze koepelorganisatie Omgevingsdienst NL, met name in samenwerkingsverbanden tussen de omgevingsdiensten in het zuidwestelijke deel van ons land. We haken op die manier aan bij de actuele landelijke strategische discussies, gaan actief deelnemen aan het netwerk van kennisregisseurs in Nederland en we maken gebruik van opleidings- en ontwikkelprogramma’s die via Omgevingsdienst NL beschikbaar zijn.

Tenslotte nog aandacht voor een onderwerp wat misschien minder zichtbaar maar wel cruciaal is voor de toekomst is: we gaan in 2026 en 2027 een stevige een stap zetten in meer informatie gestuurd, datagedreven werken en slim gebruik maken van de vele informatie die in onze systemen is opgeslagen. Hoe meer we deze informatie ontsluiten en gebruiken in de keuzes die we zowel operationeel, tactisch en strategisch maken, hoe beter we ook in staat zijn onze taken uit te voeren en onze samenwerkingspartners goed te adviseren.

4 ONTWIKKELINGEN EN UITGANGSPUNTEN

4.1 ONTWIKKELINGEN ORGANISATIE

- Algemeen

De ontwerpbegroting van de RUD is beleidsarm, wat betekent dat we alleen de bestaande afspraken in onze ontwerpbegroting continueren en veranderingen in bestaand beleid en wettelijke wijzigingen meenemen conform de afspraken binnen de VZG. De ontwerpbegroting 2027 borduurt voort op de begroting van 2026.

- Omgevingsdienst Zeeland

De Wet gemeenschappelijke regeling is in 2022 gewijzigd. We hadden verwacht dat in de loop van 2026 de geactualiseerde versie van de gemeenschappelijke regeling door alle deelnemers zou zijn vastgesteld. Bijna alle deelnemers hebben de nieuwe gemeenschappelijke regeling vastgesteld. Alleen de gemeente Sluis heeft de nieuwe regeling nog niet vastgesteld. Dit vormt een risico voor de GR Omgevingsdienst Zeeland. Op het gebied van rechtmatigheid; er wordt op dit moment niet voldaan aan de wettelijke eisen van de Wet gemeenschappelijke regelingen, maar ook ten aanzien van het halen van de robuustheidscriteria. Bovendien is er een risico op extra kosten als gevolg van het niet tijdig invoeren van de naamswijziging en de daarmee verband houdende kosten voor een juridisch valide alternatief voor alle deelnemers.

In de nieuwe regeling is ook de naamswijziging naar Omgevingsdienst Zeeland opgenomen. Daarmee sluiten we aan bij de terminologie in de Omgevingswet en niet in de laatste plaats bij de collega omgevingsdiensten.

- Robuuste RUD

Het plan ‘Naar een Robuuste RUD’hebben we in 2026 afgerond. De randvoorwaarden zijn daarmee aanwezig om in 2027 onze processen verder te gaan verbeteren. De optimalisatie daarvan moet voor onze stakeholders een verbetering opleveren. Om de juiste kennis in huis te halen en op niveau te houden, wordt er in 2027 gewerkt meteen goed doordacht welkomstprogramma voor nieuwe medewerkers. Een organisatiebrede strategische personeelsplanning ondersteunt ons in duurzaam investeren in medewerkers. We willen als werkgever medewerkers uitdagen en binden.

De structuur van de organisatie kan niet zonder een goede ondersteuning. Om die op een efficiënte manier vorm te geven kijken we niet alleen naar een eenmalige verandering, maar krijgt de borging ervan meer aandacht. De ingezette verandering vraagt evaluatie, herijking en zonnodig bijstelling. Op die manier sluiten we de PDCA cirkel (Plan, Do, Check, Act).

De veranderingen die op ons blijven afkomen, betreffen vooral de ‘wat-vraag’. In het kader van de robuuste RUD hebben we grote stappen gemaakt om een wendbare organisatie neer te zetten die klaar is voor de bijbehorende ‘hoe-vraag’. Want één ding is zeker, onze organisatie moet meegaan in de veranderingen en zich continue kunnen aanpassen. Dat vraagt ook een passende strategie, die dan weer haarfijn aansluit bij onze visie. We gaan naast de geplande activiteiten van vergunningverlening en toezicht en handhaving een meer projectmatige werkwijze inzetten. Daarmee voorzien we in een behoefte om de standaard processen zo min mogelijk te verstoren. We kunnen dan vernieuwingen en veranderingen efficiënt oppakken om zo een hoger rendement van onze inspanningen te genereren. Ons doel is immers niet het leveren van uren, maar het bijdragen aan een schoon en veilig Zeeland.

De meerjarige financiële effecten over de jaren 2024 tot en met 2027 van het traject om robuust te worden zijn in totaliteit conform het ingroeimodel behorend bij het plan ‘Samen naar een robuuste RUD Zeeland’ in de ontwerpbegroting 2026 opgenomen. In de ontwerpbegroting 2027 is de jaarschijf 2027 uit het ingroeimodel verwerkt, waarbij nog sprake was van 1 fte uitbreiding. Daarnaast zijn in de ontwerpbegroting 2027 de hogere

opleidingskosten en hogere kosten voor innovatie om te voldoen aan de robuustheidscriteria voor een bedrag van respectievelijk € 154.000 en € 49.000 verwerkt. De opleidingskosten en kosten voor innovatie blijken op basis van de daadwerkelijk begrote cijfers hoger uit te vallen op basis van de KPI dan oorspronkelijk in het ingroeimodel was voorzien. De oorzaak zit met name in de toegenomen kosten voor de dienstverlening die doorwerken in de procentuele benadering van beide KPI's. Deze hogere kosten leiden er toe dat dit ten koste gaat van de invulling van het aantal fte als er geen sprake is van een bijstelling. Vandaar dat deze kosten hier nu zijn opgenomen als verhoging op de benodigde middelen om te voldoen aan de robuustheidscriteria.

4.2 Ontwikkelingen Programmalijnen Milieu

De Omgevingsdienst Zeeland heeft een belangrijke taak uit te voeren als het gaat om bescherming van ons milieu. Hierbij moeten we inspelen op de landelijke thema's, zowel voor het beoordelen van vergunningen als het houden van toezicht. De landelijke discussies zijn vaak nog niet in wetgeving of andere kaders vastgelegd. Kaders die we wel nodig hebben om ons werk op een juridisch houdbare wijze uit te voeren. Het alert zijn op deze thema's en de uitwerking daarvan in jurisprudentie is voor ons essentieel. Vaak is het nodig om met de deelnemers (bevoegd gezag) ook in gesprek te zijn op casusniveau, omdat Omgevingsvisie en Omgevingsplannen medebepalend kunnen zijn in vraagstukken. Waar we in elk geval mee aan de slag zijn:

- Stikstof (depositie).

De provincie heeft een crisisteam ingericht op dit thema. Concreet is het (voor alle overheden) lastig en soms onmogelijk om vergunningen te verstrekken voor activiteiten die stikstofdepositie op gevoelige natuur tot gevolg hebben. Het kabinet is al enkele jaren aan de slag om hier landelijk oplossingen voor te formuleren, maar die zijn er (nog) niet. In Zeeland liggen veel natura-2000 gebieden die kwetsbaar zijn, maar is er ook stikstofdepositie vanuit de industriële scheepvaart op de Westerschelde.

Stikstofproblematiek is niet alleen aan de orde bij het verlenen van vergunningen, maar ook bij toezicht op bestaande vergunningen. Recente jurisprudentie heeft tot gevolg dat ook bestaande bedrijfssituaties in de problemen kunnen komen.

Voor de Omgevingsdienst Zeeland is het noodzakelijk om voortdurend in contact te staan met bevoegd gezag over de ontwikkelingen. Ook landelijk zijn leidraden voor overheden beschikbaar op dit onderwerp. De Omgevingsdienst Zeeland voert voor de Provincie ook het toezicht op natuur uit, met onder andere als doel om onze kwetsbare natura-2000 gebieden maximaal te beschermen.

- PFAS.

De laatste jaren is dit onderwerp veel in het nieuws geweest. Wat voor veel burgers misschien een beetje op afstand stond, is dichtbij gekomen: is het nog wel verantwoord om groenten uit je groentetuintje te eten of eieren van je eigen kippen? Het wordt steeds duidelijker dat veel activiteiten leiden tot het uitstoten of lozen van afvalstromen waar PFAS in zit. En het is niet naar één branche toe te leiden. In Zeeland zijn er verschillende bedrijven die overigens met vergunning afval- of spoelwater lozen in open water. En er zijn illegale lozingen, waarbij allerlei stoffen in het oppervlaktewater terecht kunnen komen. De Omgevingsdienst Zeeland zal alert moeten blijven op de ontwikkelingen. Met name illegale lozingen, soms zelfs in combinatie met georganiseerde criminaliteit, vragen dat we voldoende toezicht en ook handhavingscapaciteit inzetten. PFAS heeft een effect op onze waterkwaliteit, een van de Zeeland-brede prioriteiten.

- Energie.

Wereldwijde ontwikkelingen hebben direct invloed op de beschikbaarheid van fossiele brandstoffen op korte en op lange termijn. De ambities van de Nederlandse overheid zijn er dan ook opgericht om de afhankelijkheid daarvan te verminderen. En dat geeft weer acuut problemen in ons elektriciteitsnetwerk, waar de komende jaren hard in

geïnvesteerd wordt. Zowel de bouw van huizen als het uitbreiden of ontwikkelen van bedrijventerreinen zijn hierdoor soms niet mogelijk. Grootverbruikers van energie zijn daarom verplicht om maatregelen te treffen om het energieverbruik te verminderen. De Omgevingsdienst voert eens in de tien jaar bij deze bedrijven controles uit. En bij heel veel controles constateren we dat de verplichte maatregelen niet zijn uitgevoerd of onderzocht. Enkele deelnemende gemeenten hebben gevraagd de intensiteit van de controles naar eens in de vier jaar te brengen. Het overgaan tot deze intensivering zal nog nader bekeken worden, evenals de mate waarin we dit als maatwerk of als collectief zouden moeten aanvliegen. Om die reden zijn de extra middelen die gemoeid zijn met de intensivering niet verwerkt in de voorliggende ontwerpbegroting 2027. Tot slot verwachten we dat het thema energie de komende jaren meer aandacht van de Omgevingsdienst zal vragen.

- Ondermijnende criminaliteit.

In toenemende mate wordt de Omgevingsdienst Zeeland betrokken bij het onderzoeken en bestrijden van (milieu) criminaliteit. Dit kan gaan van illegale lozingen en afvaldumpingen tot het houden van ketentoezicht. Voorbeeld van ketentoezicht is het verwerken van bepaalde afvalstromen. Zo is verwerken van afval (bijvoorbeeld asbest of vervuilde grond) duur en leidt tot een georganiseerde keten van koop en verkoop tussen verschillende bedrijven met als doel afval te doen verdwijnen, soms te mengen met andere afvalstromen, of over de grens te brengen. De Omgevingsdienst Zeeland investeert in handhaving van deze illegale activiteiten, samen met de deelnemers en andere ketenpartners.

- Omgevingswet

De Omgevingswet is ingevoerd op 1 januari 2024. Naar verwachting kunnen we in 2026 een eerste balans opmaken van de impact van de Omgevingswet op onze werkzaamheden.
Dit heeft ook invloed op de data, die we tot op heden in onze begrotingen en jaarverslagen gebruikten. Deze data zullen veranderen. Hierbij is het van belang om actuelere kentallen te krijgen, waarbij de overgang naar de Omgevingswet en het effect van deze overgang wordt meegenomen. De Omgevingswet maakt dat niet de aard van het bedrijf (de inrichting) maar de activiteiten die er uitgevoerd worden centraal staan. Dit gaat tot een andere indeling en categorisering in onze systemen leiden.

In de voorliggende ontwerpbegroting 2027 heeft al wel een verschuiving plaatsgevonden van vergunningplichtig naar meldingsplichtig inrichtingen. Echter is nog niet meegenomen wat de daadwerkelijke gevolgen voor de uitvoering van toezicht zijn. Immers beoogd de Omgevingswet om meer te werken vanuit de tenzij… gedachte, waarbij aan de voorkant sprake is van een verlaging van de administratieve regeldruk met betrekking tot de vergunningverlening, maar in het proces van de uitvoering meer nadruk ligt op het houden van toezicht.

- Samenwerking met GGD en VRZ

De drie ketenpartners GGD, VRZ en Omgevingsdienst Zeeland hebben medio 2023 een gezamenlijke inhoudelijke samenwerkingsagenda vastgesteld. Het doel hiervan is het versterken van de samenwerking op het gebied van gezondheid, milieu en veiligheid bij de uitvoering van de Omgevingswet. In het verlengde hiervan is eind 2025 onderzocht of de RUD in de toekomst kan inwonen in het door de GGD en VRZ nieuw te bouwen kantoorpand in Goes. Vooralsnog heeft het AB besloten een nieuwe financiële verplichting nu niet aan te gaan, maar wel graag de optie open te willen houden om op termijn in te kunnen huizen.

- Natuurtoezicht

Toezicht en handhaving van ‘groene wetten’ is door de provincie gemandateerd aan de Omgevingsdienst en daarin wordt, na positieve besluitvorming, vanaf juli 2026 extra geïnvesteerd door de Provincie. Met name toezicht op natura-2000 gebieden wordt dan versterkt met als doel om te voorkomen dat verboden gebied ook niet betreden wordt, het broedseizoen niet verstoord wordt en voedsel voor bijvoorbeeld vogels beschikbaar blijft. Ook het toezicht op het juist uitvoeren van Soorten Management Plannen behoort dan tot de taken van de Omgevingsdienst, hier gaat het om maatregelen om diersoorten te beschermen bij isolatie- of renovatieprojecten van woningen.

Omdat de besluitvorming nog dient plaats te vinden zijn de extra middelen die hiermee gemoeid zijn nog niet verwerkt in de voorliggende ontwerpbegroting 2027. Na positieve besluitvorming zal via een begrotingswijziging over 2026 en 2027 een aanpassing van de ontwerpbegroting 2026 en 2027 plaatsvinden en zullen de structurele gevolgen worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2028.

4.3 ONTWIKKELINGEN FINANCIËN

- Consolideren begrotingssystematiek, evalueren kentallen en Omgevingswet

De consolidatie van de begrotingssystematiek is door het algemeen bestuur op 8 december 2025 verlengd en zal worden gehanteerd tot en met het begrotingsjaar 2027. De insteek is hierbij om met ingang van de begroting 2028 de herijkte financieringssystematiek in te voeren. Een ander spoor wat in het verlengde hiervan wordt opgepakt betreft de evaluatie van de kentallen. Deze zijn sinds 2019 niet meer herzien. Hierbij is het van belang om actuelere kentallen te krijgen, waarbij eveneens de overgang naar de Omgevingswet en het effect van deze overgang wordt meegenomen. In de voorliggende ontwerpbegroting 2027 heeft al wel een verschuiving plaatsgevonden van vergunningplichtig naar meldingsplichtig inrichtingen. Echter is nog niet meegenomen wat de daadwerkelijke gevolgen voor de uitvoering van toezicht zijn. Immers beoogd de Omgevingswet om meer te werken vanuit de tenzij… gedachte, waarbij aan de voorkant sprake is van een verlaging van de administratieve regeldruk met betrekking tot de vergunningverlening, maar in het proces van de uitvoering meer nadruk ligt op het houden van toezicht. Voor de Producten- en dienstencatalogus (PDC) is de slag al gemaakt naar een versie die aansluit bij de Omgevingswet. Tevens zijn en worden de inrichtingen doorgelicht en op hun milieubelastende activiteiten beoordeeld.

- Financieringssystematiek

Het Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel Vergunningen Toezicht & Handhaving - in het kort IBP-VTH-kende een zestal pijlers. Eén van die pijlers heeft een voorkeursmodel voor de landelijke financieringssystematiek van de omgevingsdiensten in Nederland opgeleverd. Ook wordt vanuit het rapport van TwynstraGudde het voorstel gedaan om te onderzoeken welke financieringssystematiek het beste passend is. In 2025 is de RUD gestart met een traject om te komen tot een herijking van de financieringssytematiek waarbij het landelijke voorkeursmodel als een mogelijke variant wordt verkend. De insteek was om eind 2025 tot een keuze rond de financieringssystematiek te komen, zodat deze systematiek kon worden gebruikt voor het opstellen van de begroting 2027 en de implementatie in 2026 kan plaatsvinden. Echter is door het algemeen bestuur op 8 december 2025 de keuze gemaakt om de invoering van de herijkte financieringssystematiek uit te stellen en te gebruiken voor het opstellen van de begroting 2028. Reden hiervan is onder andere dat de focus in eerst instantie dient te liggen op het robuust worden. Tegelijkertijd is besloten om de voorgestelde uitwerkingsrichting voor de herijking van de financieringssystematiek die is voorgelegd te kiezen, zodat deze uitwerkingsrichting voor de herijking van de financieringssystematiek kan dienen als uitgangspunt voor de te nemen vervolgstappen. De keuze rond de herijkte financieringssystematiek is nu voorzien voor eind 2026. Omdat er nog geen herijkte financieringssystematiek is op dit moment, is de begrotingssystematiek van 2026 gecontinueerd voor de nu voorliggende ontwerpbegroting 2027.

- Dienstverlening en huisvesting

De benodigde middelen voor de nieuwe dienstverlening en huisvesting zijn opgenomen, gebaseerd op het AB-voorstel ‘dienstverlening en huisvesting RUD Zeeland per 1 januari 2026’ waar op 24 maart 2025 mee is ingestemd door het Algemeen Bestuur.

- Cao 1 juli 2026 -tot 1 juli 2028

Op 21 april 2026 hebben het IPO en de vakbonden FNV, CNV, AVV en CMHF Overheid een onderhandelingsresultaat bereikt voor de Cao Provinciale Sector 2026-2028. De afspraken zetten in op investeren in blijvende inzetbaarheid, passende inkomensontwikkeling en moderne arbeidsvoorwaarden. De sociale partners leggen dit resultaat de komende weken voor aan hun achterban. Als de leden instemmen met het akkoord, gaan de meeste nieuwe afspraken in op 1 juli 2026.

Een aantal belangrijke punten met financiële impact betreffen:

- Loonstijging: De salarissen stijgen vanaf 1 juli 2026 stapsgewijs met in totaal 7,2% over twee jaar:
  - 2,5% op 1 juli 2026,
  - 2,5% op 1 januari 2027,
  - 2,2% op 1 januari 2028.
- Looptijd: De beoogde looptijd is twee jaar van 1 juli 2026 tot 1 juli 2028.
- Thuiswerken: De totale vergoeding stijgt naar € 3,45 netto per dag.

Omdat instemming van de leden nog dient plaats te vinden zijn de extra middelen die hiermee gemoeid zijn nog niet verwerkt in de voorliggende ontwerpbegroting 2027. Dit betekent onder andere een loonstijging van 5% die impact heeft voor de ontwerpbegroting 2027. Dit terwijl in de ontwerpbegroting 2027 rekening is gehouden met een ontwikkeling van 3,3%. Na positieve instemming van de leden zal via een begrotingswijziging over 2026 (stijging per 1 juli 2026 van 2,5%), 2027 (stijging van 5%) een aanpassing van de ontwerpbegroting 2027 plaatsvinden en zullen de structurele gevolgen worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2028.

- Ontwikkeling deelnemersbijdrage 2027

De begrote deelnemersbijdrage voor 2027 bedraagt € 23,5 miljoen. Dit is ten opzichte van de begroting 2026 een stijging van circa € 0,7 miljoen. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- De extra middelen op basis van de jaarschijf 2027 zoals die zijn opgenomen in het ingroeimodel behorend bij het plan 'Samen naar een robuuste RUD Zeeland', (in totaliteit € 126.000);
- Hogere opleidingskosten om te voldoen aan de robuustheidscriteria (€ 154.000);
- Hogere kosten voor innovatie om te voldoen aan de robuustheidscriteria (€ 49.000);
- De lagere benodigde middelen voor de nieuwe dienstverlening, gebaseerd op het AB-voorstel 'dienstverlening en huisvesting RUD Zeeland per 1 januari 2026' waar op 24 maart 2025 mee is ingestemd door het Algemeen Bestuur (in totaliteit € 358.000, waarvan een incidenteel deel van € 298.000);
- De lagere kosten als gevolg van de actualisatie van het inrichtingenbestand naar de situatie per 1 april 2025 (€ 36.000);
- De inflatiecorrectie: 3,3% op grond van de Zeeuwse richtlijn voor 2027 (in totaliteit € 762.000 stijging van de kosten).

4.4 GENERIEKE TAKEN

Generieke taken zijn taken die we uitvoeren ten behoeve van alle deelnemers ter ondersteuning van de basis- en plustaken. Hierbij kan gedacht worden aan piket, de milieuklachtenlijn, relatiebeheer, het volgen van landelijke ontwikkelingen, deelname aan werkgroepen/projecten en inzet van de beleidsmedewerkers. De totale raming van de generieke kosten, bedraagt € 7,7 mln. voor 2027. Dit bedrag is onderdeel van de in de ontwerpbegroting geraamde deelnemersbijdrage van € 23,5 mln. De deelnemersbijdrage voor 2027 is dan als volgt opgebouwd:

	Producten	Generieke taken	Materieel budget	Totaal
Deelnemersbijdrage	€ 15.761.200	€ 7.722.000	€ 28.700	€ 23.511.900

De generieke kosten vallen over 2027 iets lager uit dan over 2026. De reden hiervan is dat er enerzijds nog sprake is van 1 fte groei op basis van de jaarschijf 2027 uit het destijds opgestelde ingroeimodel. Anderzijds zijn een aantal functies uit de "vergaarbaak" concreet toegewezen aan producten waardoor deze niet meer onder de generieke kosten vallen.

Onlangs heeft een nadere prioritering plaatsgevonden. Gezien de overlap tussen deze nadere prioritering en het opstellen van de ontwerpbegroting 2027 is het in de tijd niet mogelijk geweest om deze prioritering door te voeren in de ontwerpbegroting 2027 en zijn deze nog resterende functies in een 'vergaarbak' gezet en in totaliteit opgenomen onder het onderdeel generiek. Op basis van de nadere prioritering die heeft plaatsgevonden zullen deze functies in 2026 begrotingstechnisch worden ondergebracht bij de producten waar ze betrekking op hebben.

Deze begrotingstechnische exercitie heeft geen gevolgen voor de totale uitkomst van en benodigde middelen met betrekking tot de ontwerpbegroting 2027, maar kan wel effect hebben op de bijdrage per deelnemer. De reden hiervan is dat de verschuivingen naar producten ook een verschuiving op de verdeling over de directe kosten, generieke kosten en overhead tot gevolg kunnen hebben en daarmee, doordat er sprake is van verschillende verdeelsleutels, op de verdeling over de deelnemers. En dus op de uiteindelijke deelnemersbijdrage per deelnemer, maar dus niet op de totale deelnemersbijdrage. De inschatting is dat de gevolgen op de deelnemersbijdrage per deelnemer niet substantieel zullen zijn. Aangezien de verschillende verdeelsleutels redelijk in lijn liggen met elkaar. In 2026 wordt een begrotingswijziging voorgelegd waarin deze nadere uitwerking is verwerkt.

In 2026 leggen we een plan voor de inzet generieke taken 2027 ter vaststelling voor aan het Algemeen Bestuur.

5 ONTWERPBEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

5.1 OVERZICHT VAN LASTEN (BEDRAGEN X € 1 MLN.)

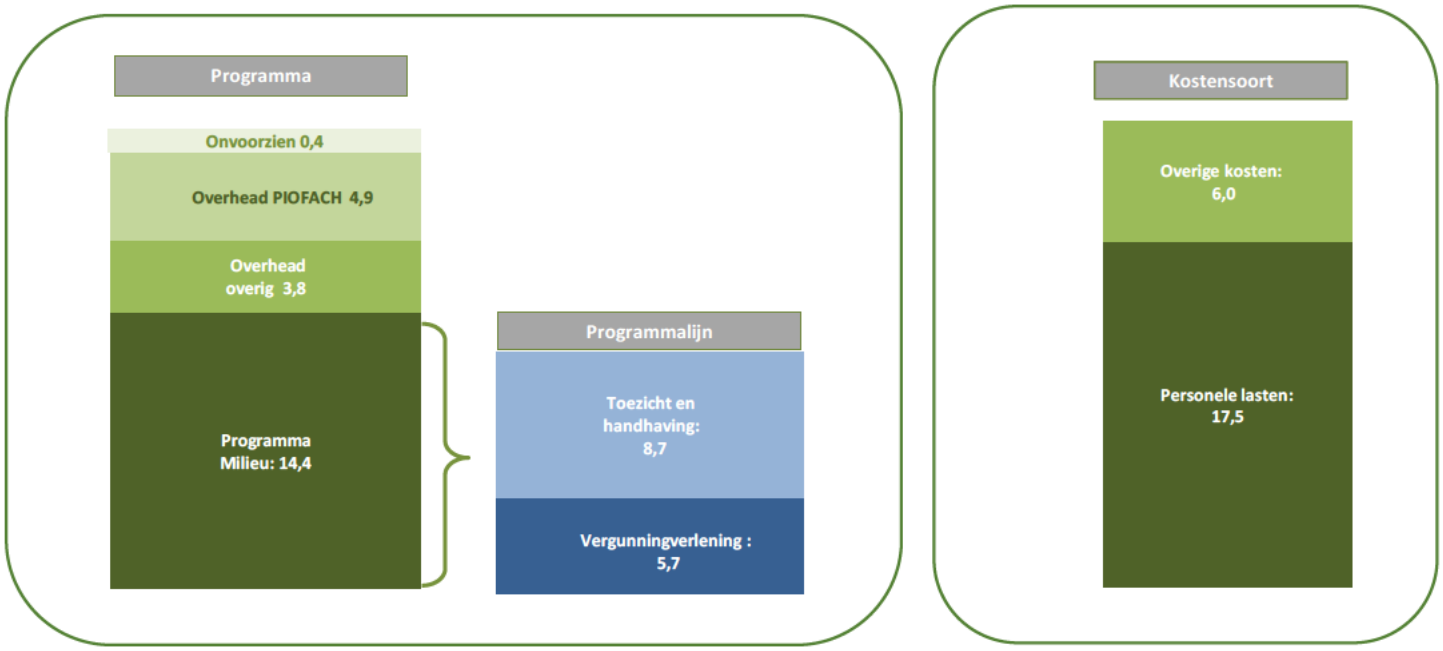

5.2 OVERZICHT VAN BATEN (BEDRAGEN X € 1 MLN.)

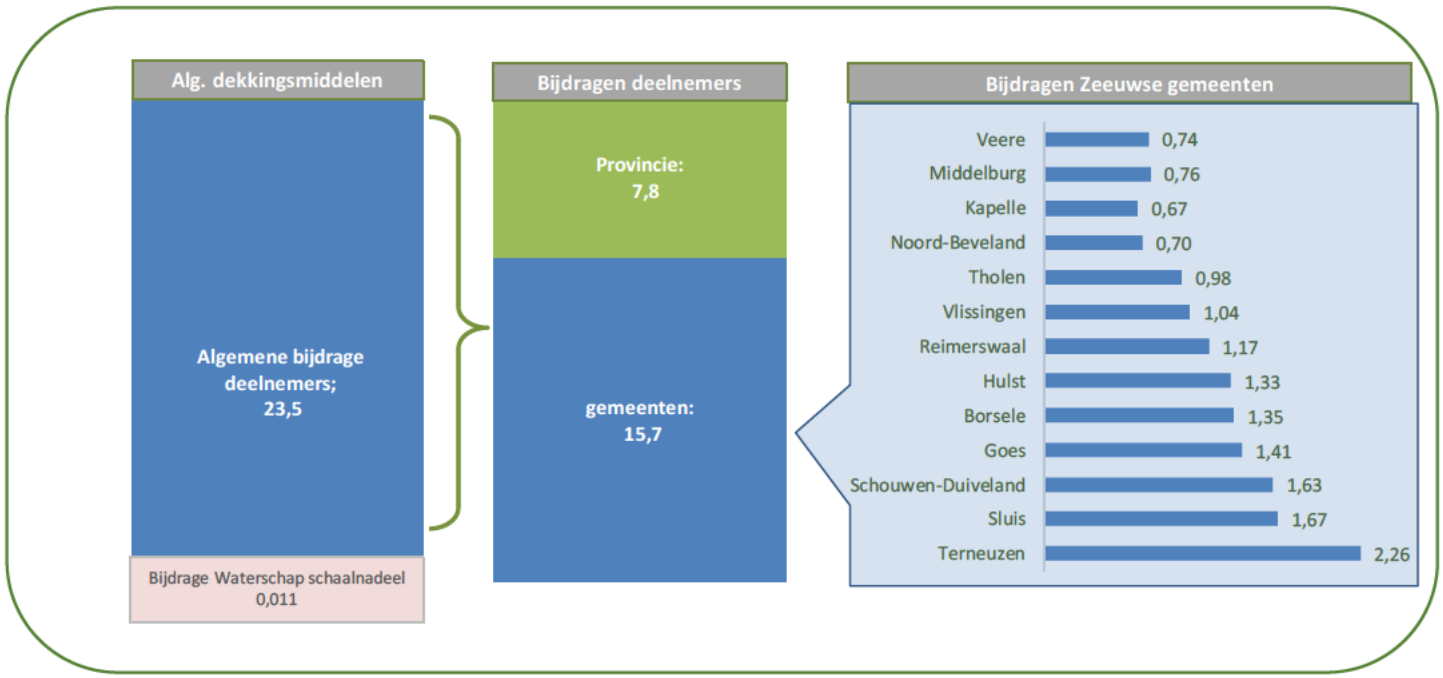

6 Programmaplan Milieu

6.1 Overzicht baten en lasten programmaplan

Het onderstaande overzicht geeft de lasten en baten van het programmaplan weer. Dit betreft de weergaven van de lasten en baten op basis van de indeling van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2026 begroot	2027 begroot	2028 begroot	2029 begroot	2030 begroot
Lasten					
Programma Milieu:					
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	5.623	5.726	5.915	6.110	6.312
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	8.522	8.683	8.970	9.266	9.266
Totaal lasten	14.145	14.409	14.885	15.376	15.578
Baten					
Programma Milieu:					
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	-	-	-	-	-
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	-	-	-	-	-
Totaal baten	-	-	-	-	-

Er zijn geen baten voor het programmaplan.

6.2 Programma Milieu

De missie is *"Omgevingsdienst Zeeland voert namens de gemeenten en de provincie de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en natuur uit. Omgevingsdienst Zeeland werkt daardoor samen met gemeenten, de provincie en het waterschap aan een schone en veilige werk- en leefomgeving. Zij doet dit klantvriendelijk, professioneel, doelmatig en conform vastgelegde kwaliteitseisen en dienstverleningsnormen."*

Omgevingsdienst Zeeland is een uitvoeringsdienst. Het programma is voor 2027 nog grotendeels op de systematiek P*Q gebaseerd. We gaan samen met de partners c.q. deelnemers onderzoeken hoe we binnen de huidige capaciteit meer impact met onze inzet kunnen maken. Samen in een vroeg stadium bepalen wat voor 2027 belangrijke aandachtsgebieden zijn, zodat we goed voorbereid en integraal aan de slag kunnen.

Programma Milieu in cijfers

Inrichtingenbestand

Het inrichtingenbestand (peildatum 1 april 2025) bevat 9.320 bedrijven die onder de werkingssfeer van de Omgevingswet vallen.

Formatie

De formatie berekenen we op basis van geraamde uren mede gebaseerd op de kengetallen voor onze producten en het inrichtingenbestand per 1 april 2025. De grafiek hieronder geeft de begrote aantal fte's (inclusief overhead) weer voor 2027. Voor 2027 is totaal 144,3 fte begroot. Een daling ten opzichte van de begroting 2026 met 0,1 fte.

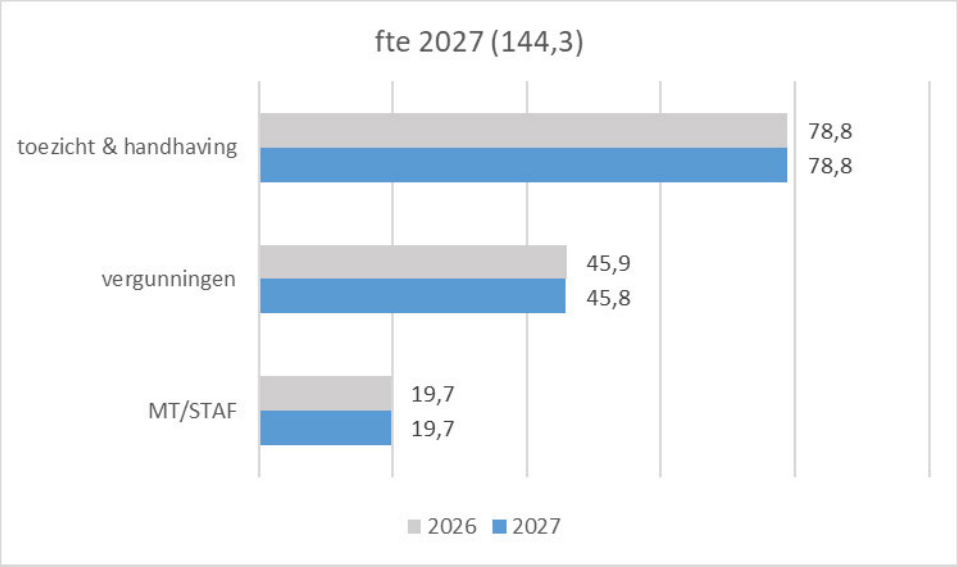

De daling van het aantal fte's ten opzichte van de begroting 2026 is het gevolg van de actualisatie van het inrichtingenbestand van de situatie per 1 april 2024 naar 1 april 2025. In het inrichtingenbestand per 1 april 2025 is deels rekening gehouden met de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet. Concreet betekent dit dat er met name een verschuiving heeft plaatsgevonden van vergunningplichtig naar meldingsplichtig. Hierdoor neemt zowel de benodigde capaciteit voor vergunningverlening als toezicht af, omdat meldingsplichtige inrichtingen voor beide minder inzet vergen op basis van de kengetallen. Hier staat tegvenover dat er sprake is van een ophoging van de capaciteit met 1 fte door de extra middelen op basis van de jaarschijf 2027 zoals die zijn opgenomen in het ingroeimodel behorend bij het plan 'Samen naar een robuuste RUD Zeeland'.

Bealngrijke kanttekening hierbij is dat een deel van de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet hierbij nog niet is meegenomen en dat heeft betrekkibng op de daadwerkelijke gevolgen voor de uitvoering van toezicht. Immers beoogd de Omgevingswet om meer te werken vanuit de tenzij… gedachte, waarbij aan de voorkant sprake is van een verlaging van de administratieve regeldruk met betrekking tot de vergunningverlening, maar in het proces van de uitvoering meer nadruk ligt op het houden van toezicht.

De indeling van de fte's is in de ontwerpbegroting 2027 nog volledig gebaseerd op de van toepassing zijnde P*Q systematiek. De nieuwe organisatiestructuur komt hierbij (nog) niet in beeld. Naar de toekomst zal bekeken worden in hoeverre deze nadere detaillering nodig en wenselijk is. Intern is er uiteraard een nadere onderverdeling van de fte's naar de diverse teams beschikbaar voor de interne sturing.

PROGRAMMALIJN VERGUNNINGVERLENING & TOEZICHT EN HANDHAVING

Vergunningverlening richt zich op verstrekken van milieuvergunningen, het behandelen van meldingen Activiteitenbesluit en beschikkingen in het kader van de Wet Bodembescherming. De medewerkers adviseren ook het bevoegd gezag over melding- of vergunningplicht van bedrijven wanneer zij een bouwaanvraag indienen. Specialisten behandelen meldingen vuurwerk, geven advies over externe veiligheid en geluid, bv. bij bestemmingsplannen. De specialisten Bodem plannen en coördineren daarnaast ook bodemsaneringen.

Toezicht en Handhaving houdt toezicht op de naleving van wet- en regelgeving. Dit toezicht plannen we jaarlijks op basis van de vijfjaren planning, die we baseren op een uitgevoerde risicoanalyse. Daarnaast behandelen we waarnemingen, ontwikkelingen en signalen of klachten van burgers en bedrijven. Waar nodig voeren we naar aanleiding hiervan inspecties uit. Om overtredingen te beëindigen of te bestraffen zetten we handhavende middelen in.

De Omgevingsdienst Zeeland handelt jaarlijks diverse vergunningaanvragen af. En daarnaast is zij verantwoordelijk voor een actueel vergunningenbestand, gebaseerd op de Omgevingswet. Dit betekent dat vergunningen meer dan voorheen gebaseerd zijn op milieubelastende activiteiten. (MBA's). In onze systemen zijn voor de meeste bedrijven de MBA's al vastgelegd, maar dat betekent nog niet dat de vergunningen actueel zijn.

In de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie die door de bevoegde gezagen in Zeeland is vastgesteld liggen zes prioriteiten vast voor de komende jaren. Een actueel vergunningenbestand is een van die prioriteiten. Hier wordt door de Omgevingsdienst op ingezet. Elk jaar wordt bepaald welke vergunningen geactualiseerd moeten worden en dat wordt projectmatig gedaan. Dit is echter geen simpel en kortdurend proces. Bedrijven moeten hieraan medewerking verlenen, soms onderzoeken doen naar milieu-effecten en daarvoor kosten maken. En bedrijfsprocessen zijn soms uitgebreid en complex.

7 OVERZICHTEN

OVERHEAD

In overeenstemming met het BBV geeft de RUD in deze ontwerpbegroting de overheadkosten weer.

Overhead (bedragen * € 1.000)	2026 begroot	2027 begroot	2028 begroot	2029 begroot	2030 begroot
Organisatie kosten incl. salarissen	7.931	8.334	8.261	8.406	8.684
Huur onroerende zaken	377	390	403	416	430
Accountantskosten	27	28	28	29	30
Ondernemingsraad	10	10	10	11	11
Totaal lasten	8.345	8.761	8.702	8.862	9.155

De overheadkosten bevatten alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces. De begrote overheadkosten voor 2027 bedragen met € 8,8 miljoen, 37% van de totale lasten.
In 2027 zijn de overheadkosten ten opzichte van 2026 aan de ene kant gedaald door met name de lagere incidentele kosten voor dienstverlening en huisvesting. Aan de andere kant is er sprake van stijging omdat innovatie expliciet is toegevoegd aan de organisatie kosten en als gevolg van de indexering.

HEFFING VENNOOTSCHAPSBELASTING

Met ingang van 2016 valt Omgevingsdienst Zeeland evenals gemeenten en provincies onder de vennootschapsbelastingplicht (Vpb). In overleg met de belastingdienst is bepaald dat Omgevingsdienst Zeeland onder voorwaarden vrijgesteld is van vennootschapsheffing of vennootschapsplicht.
Voor de jaren 2027 tot en met 2030 wordt dan ook geen Vpb-plicht verwacht.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026 begroot	2027 begroot	2028 begroot	2029 begroot	2030 begroot
Algemene bijdrage deelnemers	22.787	23.483	24.160	24.836	25.656
Materieel budget bijdrage deelnemer*	28	29	30	31	32
Subsidies	-	-	-	-	-
Frictiekostenvergoeding	17	11	6	-	-
Onttrekking algemene reserve	-	-	-	-	-
Totaal dekkingsmiddelen	22.832	23.523	24.195	24.867	25.687

*materieel budget voor indirecte lozingen.

Voor het berekenen van de bijdrage 2027 van de deelnemers gaan we uit van de kentallen uit het rapport P*Q zoals het Algemeen Bestuur vaststelde op 20 maart 2017, evaluatie P*Q, en het inrichtingenbestand per 1 april 2025.

Conform de bijdrageverordening actualiseren we de bijdragen 2027 van de deelnemers op basis van het inrichtingenbestand per 1 april 2026. De uitkomsten daarvan verwerken we in de Jaarplannen voor 2027.
Dit leggen we via een begrotingswijziging aan het Algemeen Bestuur voor.

ONVOORZIEN

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**2026 begroot**	**2027 begroot**	**2028 begroot**	**2029 begroot**	**2030 begroot**
Onvoorziene lasten	341	353	364	376	389
Totaal onvoorziene lasten	341	353	364	376	389

Om te voorkomen dat we eventuele tegenvallers in uitgaven niet kunnen opvangen, nemen we in de ontwerpbegroting een post onvoorzien op. De omvang van deze post bedraagt 1,5% van het begrotingstotaal. De directeur van Omgevingsdienst Zeeland mag beschikken over onvoorzien tot een bedrag van € 25.000 per besluit. Omgevingsdienst Zeeland informeert het Dagelijks en Algemeen Bestuur over besluiten ten laste van onvoorzien, via voortgangsrapportages of indien nodig separaat.

8 PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording staan acht verplichte paragrafen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen:

- Lokale heffingen;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid;
- Financiering;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Openbaarheidsparagraaf.

Deze paragrafen zijn niet allemaal relevant voor Omgevingsdienst Zeeland. In deze ontwerpbegroting staan de volgende paragrafen:

- Bedrijfsvoering;
- Financiering;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Openbaarheidsparagraaf.

8.1 PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

ORGANOGRAM

In 2025 is uitvoering gegeven aan de versterking van de organisatie om te ontwikkelen naar een robuuste omgevingsdienst. Enerzijds door de huidige en toekomstige taken te vertalen naar een formatief plan en anderzijds door de organisatiestructuur aan te passen aan de vereiste uitvoeringskracht. Het traject van besluitvorming is zorgvuldig uitgevoerd in nauwe afstemming met de medezeggenschap. Hieronder is het organogram dat hoort bij de nieuwe organisatiestructuur weergegeven:

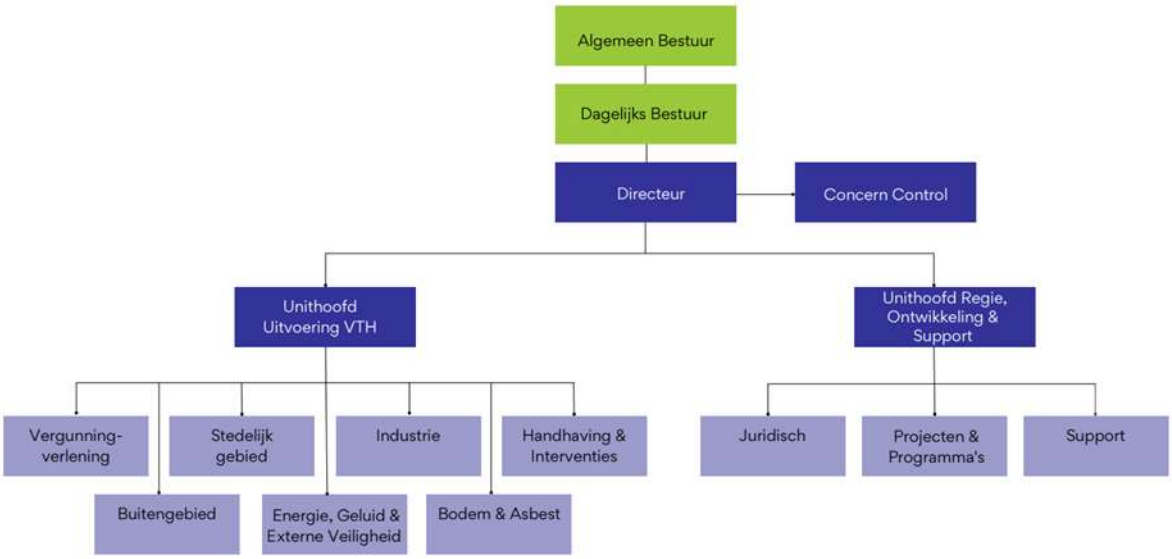

BELEIDSCYCLUS

De uitgangspunten voor de uitvoering is de Big 8.
Daarin komen de strategische en de operationele cyclus bij elkaar in de planning & control producten.
De uitvoering van de uitgangspunten maken we concreet door het opstellen van een jaarlijkse (meerjaren)begroting. Deze bevat de raming van formatie en bestedingen op basis van vastgesteld beleid. We stellen met iedere deelnemer een dienstverleningsovereenkomst (DVO) op met daarin een jaarplan met de overeenkomsten over de levering van diensten en producten met die deelnemer. We rapporteren vervolgens driemaal per jaar over de voortgang van de te leveren prestaties en benoemde speerpunten via twee bestuursrapportages en een eindrapportage (jaarstukken).

Planning en control is de verbindende schakel tussen de beleidsmatige invulling van onze opdracht en de operatie. De meerjarenbegroting is de doorvertaling van het reeds vastgestelde beleid.

Bedrijfsvoering gaat over een veelvoud aan taken die allemaal bijdragen aan een optimale uitvoering van onze opdracht. We kopen een deel van de ondersteunende diensten in bij de PIOFAC dienstverlener. Daar waar gewenst en mogelijk voeren we taken zelf uit. Op steeds meer terreinen van de bedrijfsvoering gelden nieuwe wetten en regels. Om te kunnen blijven voldoen aan die verplichtingen is een groeiende inzet nodig. Evaluatie en actualisatie van interne beleidsdocumenten gaat de komende jaren een nieuwe impuls geven aan de organisatie.

DIENSTVERLENING

Voor de dienstverlening op het gebied van ICT, financiën, personeels- en salarisadministratie en algemene juridische vraagstukken (PIOFAC) is met ingang van 2026 voor een periode van 5 jaar een overeenkomst aangegaan met de Provincie Zeeland. Deze dienstverlening voorziet in een kwalitatief goede dienstverlening die 'up to date' is. Ontwikkelingen en verplichtingen die nu gelden voor overheidsorganisaties zijn meegenomen in het aanbod. Te denken valt aan de huidige wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging, -beheer en -plicht.

HUISVESTING

Er is per 1 december 2025 een nieuw huurcontract aangegaan voor de periode van 5 jaar op de locatie Buitenruststraat 6 te Middelburg. Hiermee is voor de middellange termijn continuïteit gecreëerd qua huisvesting. Op de nieuwe locatie gaan we een stap zetten in het verder professionaliseren en positioneren. Onze zichtbaarheid en bereikbaarheid kunnen we vergroten.

INFORMATIEBEVEILIGING

Informatiebeveiliging is een van de onderdelen van de bedrijfsvoering die we inkopen bij de dienstverlener. De eisen hierop worden steeds strenger. Zo zijn de BIO normen nu ook voor omgevingsdiensten van toepassing. De afstemming hierover op landelijk niveau helpt ons hierin. Voor de uitvoering en naleving van de regels maken we ook met de nieuwe dienstverlening op de PIOFAC afspraken.

KWALITEITSCRITERIA

Het voldoen aan de kwaliteitscriteria is één van de indicatoren die gelden voor een robuuste omgevingsdienst. Ook in 2025 is Omgevingsdienst Zeeland weer getoetst op de landelijke kwaliteitscriteria. Een externe partij ondersteunde Omgevingsdienst Zeeland hierbij. Alle VTH-collega's moeten voldoen aan de kwaliteitscriteria. In 2025 is getoetst op KC3.0. Deze KC3.0 zijn aangepast aan de Omgevingswet, met daarbij ook softskills. Het toetsen houdt in dat men aantoont dat men over een bepaald diploma beschikt, opleiding heeft gevolgd of bijvoorbeeld ruime ervaring heeft in een van de 26 zogeheten deskundigheidsgebieden. Op een groot aantal punten voldoet Omgevingsdienst Zeeland aan KC3.0 en Omgevingsdienst Zeeland pakt de ontwikkelpunten voortvarend op. De verwachting is dat de Omgevingsdienst Zeeland in 2027 op alle punten voldoet aan de kwaliteitscriteria 3.0.

RECHTMATIGHEID

Na enige malen uitstel is met ingang van het boekjaar 2023 de wetswijziging voor verantwoording rechtmatigheid van toepassing. Het Dagelijks Bestuur dient een rechtmatigheidsverantwoording af te geven in de jaarstukken. De commissie BBV stelde hiervoor in januari 2020 een modelverklaring op en heeft deze in de Kadernota Rechtmatigheid over 2025 bijgesteld. Daarin staat dat in de paragraaf bedrijfsvoering het Dagelijks Bestuur een nadere toelichting geeft op zaken die de rechtmatigheid raken en hoe de beheersing is vormgegeven. Hierbij moet het Dagelijks Bestuur in ieder geval nadere toelichting geven op alle vermelde afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording. In de jaarrekening neemt het Dagelijks Bestuur de rechtmatigheidsverklaring op. De toelichting op de geconstateerde fouten en onduidelijkheden wordt opgenomen in het jaarverslag, onderdeel paragraaf Bedrijfsvoering.

RELATIEBEHEER

Voor een goede samenwerking is het investeren in als haar opdrachtgevers vinden relatiebeheer belangrijk. De investering daarin van de afgelopen jaren, zetten we voort in 2027. Elk kwartaal wordt met de deelnemers een gesprek gepland, waarin actuele zaken en algemene voortgang besproken kan worden. En tussendoor is de Omgevingsdienst altijd bereikbaar voor vragen. Relatiebeheer wordt georganiseerd door een ervaren medewerker van de Omgevingsdienst, en ondersteund door het management, dat bij relatiegeprekken aanwezig is.

SAMENWERKING EXTERNE PARTIJEN

Voor de taakuitvoering van Omgevingsdienst Zeeland is samenwerking met andere partijen essentieel om meer effect te bereiken voor een schoner en veiliger Zeeland.
Daarom overleggen we periodiek met een groot aantal publieke en private partijen. Zo overleggen we regelmatig met andere Omgevingsdienst.nl, Veiligheidsregio Zeeland, het Openbaar Ministerie, Politie en de Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging, PORTIZ, ZLTO en Rijkswaterstaat voor verdere verbetering van de uitvoering van de taken van Omgevingsdienst Zeeland.

8.2 PARAGRAAF FINANCIERING (TREASURY)

WET EN REGELGEVING

De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) kent als belangrijkste uitgangspunt het bevorderen van een solide financieringswijze. Met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het beheersen van de renterisico's en het bevorderen van de transparantie en kredietwaardigheid. Het beheersen van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, het afsluiten van geldleningen en het uitzetten van gelden. Daarnaast bestaat de verplichting om een treasurystatuut op te stellen. In 2016 is het treasurystatuut voor Omgevingsdienst Zeeland vastgesteld.

KASGELDLIMIET

Met de kasgeldlimiet is in de Wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop overheidsinstanties de financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mogen financieren. Het doel hiervan is om renterisico's op korte termijn te beperken. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van stortingen in de reserves. Voor 2027 bedraagt de kasgeldlimiet € 2,0 mln.

RENTERISICO

De renterisiconorm heeft als doel om toekomstige renterisico's op lang lopende leningen te beperken. De renterisiconorm "speelt" bij Omgevingsdienst Zeeland niet, omdat Omgevingsdienst Zeeland geen geldleningen heeft.

KOERS- EN VALUTARISICOBEHEER

We gaan geen belangrijke c.q. omvangrijke financiële transacties in vreemde valuta aan en we hebben daar ook geen plannen voor. Daarmee zijn er geen koers- en valutarisico's.

RISICOPROFIEL

Het renterisico bij de RUD is laag. Dit komt door het ontbreken van geldleningen en door het opstellen van een liquiditeitsplanning.

RENTESCHEMA

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het verplicht om een renteschema op te nemen waaruit de rentekosten en de renteverdeling blijkt. Dit is voor Omgevingsdienst Zeeland niet relevant door het ontbreken van rentekosten.

8.3 PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Op 10 juli 2018 stelde het Algemeen Bestuur het beleidskader Weerstandsvermogen en Risicobeheersing vast. Dit beleidskader implementeerden we op 27 februari 2019 en stelden we de resultaten van de eerste risico-inventarisatie vast.

RISICOSCORE 2027

Organisaties willen doelen bereiken. Er bestaan altijd risico's die de realisatie van doelstellingen in de weg kunnen staan. Omgevingsdienst Zeeland wil risico's, kansen en onzekerheden tijdig onderkennen en deze risico's optimaal beheersen.
Op organisatieniveau is per risico de gevolgklasse gerelateerd aan de kansklasse. Zo ontstaat de risicoscore. De risicoscore is bepalend voor de aandacht die een specifiek risico krijgt van het management en het bestuur.

De risicoscore (op organisatieniveau) op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie ziet er als volgt uit:

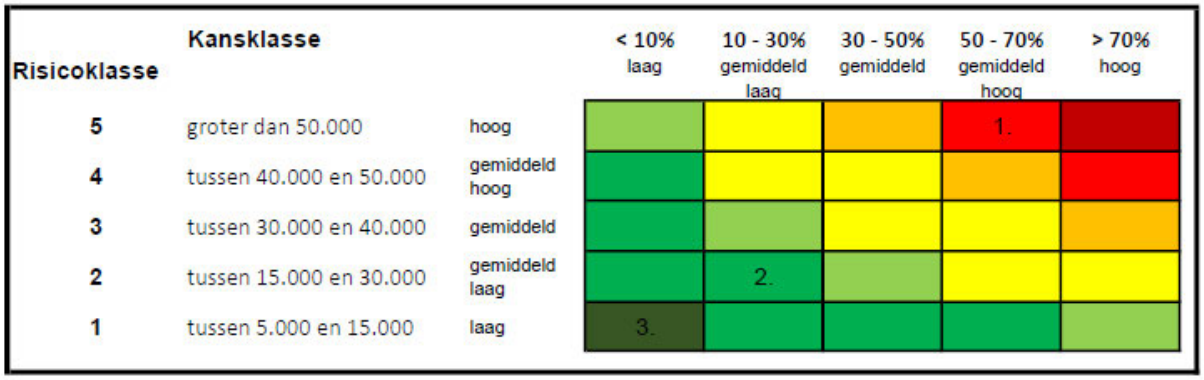

Tabel 8-1

Geïdentificeerde risico's en doorrekening (bedragen in €) per 31-12-2025

Omschrijving risico	Score	2026	2027	2028	2029	2030
1. Implementatie Omgevingswet (incl aanpassing begrotingssystematiek)		311.000	311.000	311.000	311.000	311.000
2. Onbalans in taken		17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
3. Onveilige werkomstandigheden THV uitvoering		10.000	11.000	11.000	12.000	12.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit		**338.000**	**339.000**	**339.000**	**340.000**	**340.000**

Omgevingsdienst Zeeland actualiseerde de bedragen van eerder opgenomen risico's en beoordelen of er sprake is van nieuwe risico's.

Risico met een gemiddeld hoge kans en een groot gevolg (rood):

Risico 1: Implementatie Omgevingswet
De nieuwe Omgevingswet is met ingang van 1 januari 2024 een feit. Via het project Omgevingswet besteden we aandacht aan de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet. De implementatie levert een set aan risico's op:

- Per gemeente ontstaat een lokaal handhavingskader waardoor het risico op niet-juist handhaven toeneemt;
- Bij de implementatie van de Omgevingswet vindt er verschuiving plaats van vergunningverlening, toezicht en handhaving van inrichtingen naar activiteiten (hetgeen niet past niet in de huidige P maal Q systematiek);
- De implementatie c.q. uitvoering van de Omgevingswet vraagt andere (advies-)vaardigheden van medewerkers;
- Lokale systemen dienen aan te sluiten op de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) om informatie uit te wisselen;
- Aanpassing begrotingssystematiek naar Omgevingswet (inrichtingen naar MBA).

Actueel risico (2026 e.v.): € 311.000

Risico's met een lage tot gemiddelde kans en met een laag tot gemiddeld gevolg (groen):

Risico 2: Onbalans in taken:
Tot en met 2023 was de onbalans in taken het grootste risico van Omgevingsdienst Zeeland. In de voorgaande jaren heeft het risico zich dan ook meermalen gemanifesteerd. Daarmee is het risico verschoven van 'gemiddeld hoge kans en hoog gevolg'(rood) naar 'gemiddeld lage kans en gemiddeld lag gevolg' (groen).

In 2024 stelde het Algemeen Bestuur het plan 'Samen naar een robuuste RUD Zeeland', inclusief het bijbehorende ingroeimodel, vast. Hiermee heeft Omgevingsdienst Zeeland in 2026 en verder voldoende financiële middelen ter beschikking om haar taken uit te voeren is het historische risico van de onbalans in taken grotendeels gemitigeerd.

In 2025 vond taakoverdracht plaats van provincie Zeeland naar Omgevingsdienst Zeeland inzake bodem. Met de taakoverdracht zijn ook voldoende middelen overgegaan waardoor er geen onbalans is ontstaan.

Het restrisico bestaat uit de toekenning van de middelen voor de jaarschijf 2027 uit het ingroeimodel zoals deze nu is opgenomen in de ontwerpbegroting 2027. Zodra deze middelen zijn toegekend via de vaststelling van de ontwerpbegroting 2027 vervalt dit restrisico.

Actueel risico (2026 e.v.): € 17.000

Risico 4: Optimalisatie werkomstandigheden toezicht- en handhavingsuitvoering
De Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) heeft een rapport opgeleverd, het plan van aanpak is opgesteld. De focus ligt op het doorlopend optimaliseren van de werkomstandigheden en de RI&E en bijbehorende plan van aanpak is daar een belangrijk middel voor. De acties voortvloeiend uit het plan van aanpak worden uitgevoerd c.q. geïmplementeerd.

Actueel risico (2026 e.v.): € 10.000

Tabel 8-2
Weerstandscapaciteit van Omgevingsdienst Zeeland (bedragen in €) per 31-12-2025

(in EUR, afgerond op duizendtallen)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Totaal benodigde weerstandscapaciteit:	**338.000**	**339.000**	**339.000**	**340.000**	**340.000**
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit:	**1.131.000**	**1.143.000**	**1.154.000**	**1.166.000**	**1.179.000**
Incidenteel beschikbare weerstandscapaciteit:	790.000	790.000	790.000	790.000	790.000
Algemene reserve	*577.000*	*577.000*	*577.000*	*577.000*	*577.000*
Bestemmingsreserve	*213.000*	*213.000*	*213.000*	*213.000*	*213.000*
Structureel beschikbare weerstandscapaciteit:	341.000	353.000	364.000	376.000	389.000
Onvoorzien	*341.000*	*353.000*	*364.000*	*376.000*	*389.000*
Aanvullende bijdragen deelnemers	*P.M.*	*P.M.*	*P.M.*	*P.M.*	*P.M.*
Ratio weerstandscapaciteit:					
- enkelvoudig ultimo jaar	**3,35**	**3,37**	**3,40**	**3,43**	**3,47**
- cumulatief ultimo 2027 tot en met 2030		**1,67**			

Het werkelijke weerstandsvermogen bedraagt dus voor het begrotingsjaar 2027 enkelvoudig 3,37 en cumulatief (voor de jaren 2027 tot en met 2030) 1,67. De ratio ligt boven het niveau van het beleidsdoel (Omgevingsdienst Zeeland heeft als doel een ratio weerstandsvermogen te hebben in de categorie 'voldoende' dus tussen 1,0 en 1,4). In deze categorie is er een verantwoorde balans tussen enerzijds de aanwezige risico's en anderzijds de financiële

buffer om deze risico's op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de organisatiedoelstellingen. De richtlijn van de VZG staat een reservepositie toe van maximaal 5% van de totale baten. De voorziene reservepositie voor 2027 ligt hier onder.

KENGETALLEN

In het BBV staat een voorschrift om een aantal specifieke kengetallen (inzake solvabiliteit, schuldquote, grondexploitatie, belastingcapaciteit en structurele exploitatieruimte) op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing met een beoordeling van deze kengetallen. Omgevingsdienst Zeeland begroot geen rentelasten of aflossingen. Er is ook geen sprake van grond in exploitatie of inkomsten uit belastingheffing. De begrote structurele lasten zijn in evenwicht met de begrote structurele baten. Alleen het kengetal voor solvabiliteit is dus op Omgevingsdienst Zeeland van toepassing.

Omschrijving	Laatst vastgestelde Jaarrekening 2024	Concept Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Solvabiliteit	10%	13%	13%	11%	11%	11%	11%

Solvabiliteit: dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin Omgevingsdienst Zeeland in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal is het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal.

8.4 OPENBAARHEIDSPARAGRAAF

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) van kracht geworden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Woo legt meer nadruk op actieve openbaarheid: overheden zijn voortaan vaker verplicht informatie uit eigen beweging openbaar te maken. De Woo bevat een algemene zorgplicht om documenten in goede, geordende en toegankelijke staat te houden. Het aantal aanvragen op grond van de Woo is niet te beïnvloeden, dit is afhankelijk van hetgeen door bijvoorbeeld door de media of belanghebbenden wordt opgevraagd. In 2025 is geïnventariseerd hoe we deze werkzaamheden beter vorm kunnen geven, optimaliseren en inzichtelijk maken.

Wij zetten met juristen en de werkgroep Woo in op de uitvoering van de Woo. Het beleid van Omgevingsdienst Zeeland is dat wij uiteraard die onderdelen van de wet die zijn ingegaan, uitvoeren. In het plan van aanpak 'Samen naar een robuuste RUD' is voorzien in twee collega's die zich bezig gaan houden met Woo- en BIBOB-verzoeken waarvan reeds 1 fte is ingevuld. Deze uitbreiding is noodzakelijk vanwege het toenemende aantal omvangrijke Woo verzoeken.

Een goed proces hoe zorgvuldig en efficiënt om te gaan met de aanvragen draagt bij aan transparantie. Beleid en het aanwijzen van de wettelijk verplichte contactpersonen zorgen voor een goede inbedding in de organisatie.

9 FINANCIËLE ONTWERPBEGROTING

In onderstaande financiële ontwerpbegroting staan alle lasten en baten naar kostensoort op basis van de ontwerpbegroting 2027 waarbij rekening is gehouden met de ontwikkelingen zoals omschreven in hoofdstuk 4: Ontwikkelingen en uitgangspunten.

1. OVERZICHT LASTEN EN BATEN NAAR KOSTENSOORT

	Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2026 begroot	2027 begroot	2028 begroot	2029 begroot	2030 begroot
1	Lasten					
a	Personele lasten	16.871	17.487	18.064	18.660	19.276
b	Personeel van derden	21	21	22	23	23
c	Overige kosten	5.599	5.662	5.745	5.807	5.999
d	Onvoorzien	341	353	364	376	389
	Totaal lasten	22.832	23.523	24.195	24.867	25.687
2	Baten					
a	Algemene bijdrage deelnemers	22.787	23.483	24.160	24.836	25.656
b	Materieel budget bijdrage deelnemers	28	29	30	31	32
c	BTW-compensatie Waterschap Scheldestromen	-	-	-	-	-
d	Frictiekostenvergoeding Waterschap	17	11	6	-	-
e	Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	-
f	Subsidies	-	-	-	-	-
	Totaal baten	22.832	23.523	24.195	24.867	25.687
	Resultaat	**-0**	**-**	**-**	**-**	**-**

TOELICHTING OP LASTEN NAAR KOSTENSOORT:

1a. Personele lasten

Personele lasten (bedragen * € 1.000)	2026 begroot	2027 begroot	2028 begroot	2029 begroot	2030 begroot
Salarissen en sociale lasten	15.965	16.289	16.827	17.382	17.956
Reis-en verblijfkosten	622	642	663	685	684
Opleidingskosten	226	496	513	529	547
Opleidingskosten (PBDI)	43	44	46	47	49
Incidentele prestatiebeloning	32	33	34	35	37
Terugontvangst kosten	-18	-18	-19	-20	-20
Totaal lasten	16.871	17.487	18.064	18.660	19.252

In 2027 zijn de personele lasten t.o.v. het voorgaande jaar gestegen door de indexering. Daarnaast zijn de extra middelen op basis van de jaarschijf 2027 zoals die zijn opgenomen in het ingroeimodel behorend bij het plan ‘Samen naar een robuuste RUD Zeeland’ opgenomen (in totaliteit 1 fte voor een bedrag van € 126.000). De hogere opleidingskosten om te voldoen aan de robuustheidscriteria voor een bedrag van € 154.000 zijn in bovenstaande tabel eveneens verwerkt. De opleidingskosten blijken hoger uit te vallen op basis van de KPI waarbij sprake dient te zijn van 3% van de loonsom dan oorspronkelijk in het ingroeimodel was voorzien. De oorzaak zit met name in de toegenomen kosten voor de dienstverlening die doorwerken in de procentuele benadering van deze KPI. Deze hogere kosten leiden er toe dat dit ten koste gaat van de invulling van het aantal fte als er geen sprake is van een

bijstelling. Vandaar dat deze kosten hier nu zijn opgenomen als verhoging op de benodigde middelen om te voldoen aan de robuustheidscriteria.

Voor 2026 zijn de opleidingskosten in de tabel een stuk lager dan voor 2027. Dit komt omdat deze voor 2026 eveneens verhoogd dienen te worden als gevolg van hetgeen in de vorige alinea is aangegeven over de opleidingskosten. Deze hogere kosten voor 2026 worden in mindering gebracht op de “vergaarbak 2026” en deze verhoging, die budgettair neutraal zal verlopen over 2026, zal worden meegenomen in de 1e voortgangsrapportage 2026.

1b. Personeel van derden

Voor inhuur voor het programma Milieu is structureel een bedrag begroot; voor 2027 is dit bedrag € 21.000. De overige inhuur die gedurende het jaar dient plaats te vinden wordt gedekt uit de middelen die vrijvallen op basis van de vacatureruimte.

1c. Overige kosten

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**2026** begroot	**2027** begroot	**2028** begroot	**2029** begroot	**2030** begroot
Organisatie kosten	5.010	4.818	4.873	4.907	5.069
Huur onroerende zaken	377	390	403	416	430
Geo-diensten	64	66	68	70	73
Innovatie	-	236	244	252	260
Milieuklachtenlijn	58	59	61	63	66
Overige directe kosten	54	55	57	59	61
Accountantskosten	27	28	28	29	30
Ondernemingsraad	10	10	10	11	11
Totaal overige kosten	5.599	5.662	5.745	5.807	5.999

In 2027 zijn de organisatie kosten ten opzichte van het voorgaande jaar gedaald door met name de lagere structurele (€ 60.000) en incidentele kosten (€ 298.000) voor dienstverlening en huisvesting. Aan de andere kant is er sprake van stijging omdat innovatie expliciet is toegevoegd aan de organisatie kosten en als gevolg van de indexering.

De hogere kosten voor innovatie om te voldoen aan de robuustheidscriteria voor een bedrag van € 49.000 zijn in bovenstaande tabel eveneens verwerkt. De kosten voor innovatie blijken hoger uit te vallen op basis van de KPI waarbij sprake dient te zijn van 1% van het begrotingstotaal dan oorspronkelijk in het ingroeimodel was voorzien. De oorzaak zit met name in de toegenomen kosten voor de dienstverlening die doorwerken in de procentuele benadering van deze KPI. Deze hogere kosten leiden er toe dat dit ten koste gaat van de invulling van het aantal fte als er geen sprake is van een bijstelling. Vandaar dat deze kosten hier nu zijn opgenomen als verhoging op de benodigde middelen om te voldoen aan de robuustheidscriteria.

Voor 2026 zijn de kosten voor innovatie in de tabel niet opgenomen. Deze kosten waren in 2026 niet apart benoemd, maar wel meegenomen onder de organisatiekosten. Deze kosten voor innovatie over 2026 dienen eveneens verhoogd te worden als gevolg van hetgeen in de vorige alinea is aangegeven over de kosten van innovatie. Deze hogere kosten voor 2026 worden in mindering gebracht op de “vergaarbak 2026” en deze verhoging, die budgettair neutraal zal verlopen over 2026, zal worden meegenomen in de 1e voortgangsrapportage 2026.

1d. Onvoorzien

Om te voorkomen dat we eventuele tegenvallers niet kunnen opvangen, nemen we in de ontwerpbegroting een post onvoorzien op. De directeur van Omgevingsdienst Zeeland mag beschikken over onvoorzien tot een bedrag van € 25.000 per besluit. Omgevingsdienst Zeeland informeert het Dagelijks en Algemeen Bestuur over besluiten ten laste van onvoorzien.

TOELICHTING OP 2. BATEN NAAR KOSTENSOORT:

2a. Algemene bijdrage deelnemers en 2b. Materieel budget bijdrage deelnemers

Op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten, bedraagt de begrote deelnemersbijdrage (inclusief materieel budget) voor 2027 € 23,5 miljoen. Het begrote materiële budget zijn de verwachte externe kosten voor de bemonstering van indirecte lozingen.

Onderstaande tabel geeft het verloop van de deelnemersbijdrage 2027 ten opzichte van de begroting 2026 weer:

Omschrijving	Bedrag (x € 1000)
Deelnemersbijdrage 2026	**22.815**
Lagere kosten dienstverlening structureel	-60
Lagere kosten dienstverlening incidenteel	-298
Ingroeimodel robuuste RUD - jaarschijf 2027	126
Actualisatie bedrijvenbestand per 01-04-2025	-36
Hogere opleidingskosten om te voldoen aan KPI van 3% van de loonsom	154
Hogere kosten innovatie om te voldoen aan KPI van 1% van het begrotint	49
Inflatiecorrectie	762
Deelnemersbijdrage 2027	**23.512**

2c. Bijdrage Waterschap in schaalnadeel overhead

Op basis van de Memo: Financieel effect uittreding Waterschap per 1-1-2024 (geagendeerd in het algemeen bestuur van 31 augustus 2023) heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de uittreding van Waterschap Scheldestromen. Het waterschap compenseert het schaalnadeel op overhead dat door de uittreding is ontstaan over een periode van vijf jaar, aflopend op basis van volgend overeengekomen schema:

Jaar	2024	2025	2026	2027	2028
Bedrag	€ 26.000	€ 21.000	€ 17.000	€ 11.000	€ 6.000

JAARREKENING RESULTAAT 2024

Op basis van de VZG ‘Afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland’ nemen we in de ontwerpbegroting een analyse op van de laatst vastgestelde jaarrekening (2024) en het effect hiervan op de ontwerpbegroting. Zo ontstaat er inzicht in de actuele financiële positie.

Saldo jaarrekening

Over het jaar 2024 realiseerden we een negatief resultaat van € 661.000. Dit resultaat is als volgt gespecificeerd:

Tabel 6-5

Exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2024 Begroting voor wijziging	2024 Wijziging	2024 Begroting na wijziging	2024 Gerealiseerd	2024 verschil
Programma Milieu	9.154	3.603	12.757	12.231	526
Overhead	4.063	268	4.331	5.275	-944
Onvoorzien	177	-	177	-	177
	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-13.022	-3.620	-16.642	-15.321	-1.321
Overige inkomsten	-	-220	-220	-981	761
BTW-compensatie Waterschap	31	-31	-0	-	-0
Totaal van baten en lasten	403	0	403	1.205	-801
Mutatie reserves	-403	-	-403	-544	140
Gerealiseerd Resultaat	0	0	-0	661	-661

Exploitatie (x € 1.000)	2024 Begroting voor wijziging	2024 Wijziging	2024 Begroting na wijziging	2024 Gerealiseerd	2024 verschil	V/N
Programma Milieu:						
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	3.910	995	4.905	4.853	52	N
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	5.244	2.608	7.852	7.378	474	V
Overhead	4.063	268	4.331	5.275	-944	N
Onvoorziene lasten	177	-	177	-	177	V
				-	-	
Algemene dekkingsmiddelen en reserves	-13.394	-3.871	-17.265	-16.845	-420	N
Totaal saldo	-	-	-	661	-661	N

Er zijn geen directe aanpassingen in de ontwerpbegroting 2027 als gevolg van (structurele) effecten gepresenteerd in jaarstukken 2024. Oorzaak hiervan is dat de basis grotendeels is gebaseerd op de P*Q-systematiek. Daar waar er in 2026 en voorgaande jaren sprake is geweest van structurele effecten dan zijn deze verwerkt in de verschillende begrotingswijzigingen die in de afgelopen jaren zijn voorgelegd aan het algemeen bestuur. De ontwerpbegroting 2027 borduurt voort op de begroting van 2026, aangevuld met de extra middelen op basis de jaarschijf 2027 zoals die zijn opgenomen in het ingroeimodel behorend bij het plan ‘Samen naar een robuuste RUD Zeeland”. Daarnaast zijn de mutaties in de middelen voor de nieuwe dienstverlening en huisvesting opgenomen, gebaseerd op het AB-voorstel “dienstverlening en huisvesting RUD Zeeland per 1 januari 2026” waar op 24 maart 2025 mee is ingestemd door het algemeen bestuur. Hiermee zijn alle structurele effecten die zich in voorgaande jaren hebben voorgedaan meegenomen in de voorliggende ontwerpbegroting 2027.

OVERZICHT VAN INCIDENTELE LASTEN EN BATEN 2027

Het overzicht incidentele lasten en baten geeft inzicht in de mate waarin er sprake is van ‘materieel evenwicht’. Materieel evenwicht, of een reëel sluitende begroting, is een belangrijk uitgangspunt. De term materieel evenwicht houdt in dat de begroting voldoet aan bepaalde eisen. De belangrijkste daarvan is dat structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. Incidentele lasten mogen worden gedekt door incidentele baten, waaronder onttrekkingen aan de reserves. Voor het begrip ‘incidenteel’ moet gedacht worden aan lasten en baten die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen (art.19 BBV).

In de ontwerpbegroting 2027 is over de jaren 2027 tot en met 2028 sprake van incidentele lasten die samenhangen met de nieuwe dienstverlening door de provincie Zeeland vanaf 1 januari 2026. Deze incidentele lasten worden gedekt door de deelnemersbijdrage die in deze jaren hier tegenover staat. Vanaf 2029 is er geen sprake meer van incidentele lasten en baten. In de ontwerpbegroting 2027 zijn de volgende incidentele lasten of baten geraamd over de jaren 2027 t/m 2028:

Overzicht incidentele lasten en baten

Incidentele lasten (x € 1.000)		Incidentele baten(x € 1.000)	
Dienstverlening provincie Zeeland 2027	296	Dekking incidentele lasten via de deelnemersbijdrage	423
Dienstverlening provincie Zeeland 2028	127		
Saldo	423	Saldo	423

GEPROGNOTISEERDE BALANS

De geprognotiseerde balans geeft inzicht in de verwachte schulden en bezittingen van de RUD over de periode van 2026 tot en met 2030.

Geprognotiseerde balans

Aciva per 31 december (*€ 1.000)	2024 Laatste vastgestelde jaarrekening	2025 concept jaarrekening	2026 begroot	2027 begroot	2028 begroot	2029 begroot	2030 begroot
Activa	0	91	91	91	91	91	91
Voorraden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende vorderingen	7.893	5.968	7.408	7.408	7.408	7.408	7.408
TOTAAL ACTIVA	**7.893**	**6.059**	**7.499**	**7.499**	**7.499**	**7.499**	**7.499**

Passiva per 31 december (*€1.000)	2024 Laatste vastgestelde jaarrekening	2025 concept jaarrekening	2026 begroot	2027 begroot	2028 begroot	2029 begroot	2030 begroot
Eigen Vermogen	771	790	790	790	790	790	790
Gerealiseerd resultaat	-661	-1.949	0	0	0	0	0
Voorzieningen	1.038	367	300	300	300	300	300
Langlopende leningen	0	0	0	0	0	0	0
kortlopende schulden	6.745	6.851	6.409	6.409	6.409	6.409	6.409
TOTAAL PASSIVA	**7.893**	**6.059**	**7.499**	**7.499**	**7.499**	**7.499**	**7.499**

EMU saldo	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

10 DOOR HET ALGEMEEN BESTUUR TE AUTORISEREN BEGROTINGSBEDRAGEN 2027

Het algemeen bestuur stelt de bij de programma's opgenomen budgetten vast. Onderstaande tabel geeft een overzicht van baten en lasten 2027.

	Begroting 2027 (bedragen * € 1.000)		
	lasten	baten	saldo
Programma:			
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	5.726		5.726
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	8.683		8.683
Overzichten:			
Overhead	8.761		8.761
Vpb	-		-
Onvoorzien	353		353
Algemene bijdrage deelnemers		23.483	-23.483
Bijdrage Waterschap in schaalnadeel overhead		11	-11
Materieel budget bijdrage deelnemers		29	-29
Saldo van baten en lasten	**23.523**	**23.523**	**0**
Mutaties reserves:			
Algemene reserve	0	0	0
Resultaat	**23.523**	**23.523**	**0**

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zeeland op 7 december 2026.

De secretaris,

De heer W.A.J. Jochems

De voorzitter,

Mevrouw drs. J.G. Smit

11 BIJLAGEN

Bijlage 1 Baten en lasten per taakveld

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2027 Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	8.761		8.761
0.8 Overige baten en lasten	353		353
7.4 Milieubeheer	14.409	23.523	-9.114
Totaal	23.523	23.523	0

Bijlage 2 meerjarig overzicht en berekening van de bijdrage per deelnemer

Bijdrage per deelnemer

(Afgerond bedragen in euro's inclusief materieel budget)

Deelnemer	2026	2027	2028	2029	2030
Borsele	1.313.400	1.354.300	1.393.300	1.432.300	1.479.600
Goes	1.374.400	1.410.700	1.451.300	1.491.900	1.541.100
Hulst	1.288.300	1.331.800	1.370.200	1.408.600	1.455.100
Kapelle	641.300	668.800	688.100	707.400	730.700
Middelburg	723.100	758.000	779.800	801.600	828.100
Noord-Beveland	671.100	699.100	719.200	739.300	763.700
Reimerswaal	1.136.000	1.173.400	1.207.200	1.241.000	1.282.000
Schouwen-Duiveland	1.595.000	1.632.300	1.679.300	1.726.300	1.783.300
Sluis	1.615.000	1.666.500	1.714.500	1.762.500	1.820.700
Terneuzen	2.221.700	2.255.100	2.320.100	2.385.100	2.463.800
Tholen	946.500	981.300	1.009.600	1.037.900	1.072.200
Veere	672.700	743.700	765.100	786.500	812.500
Vlissingen	995.400	1.037.800	1.067.700	1.097.600	1.133.800
Waterschap Scheldestromen	0	0	0	0	0
Provincie Zeeland	7.621.100	7.799.100	8.023.800	8.248.500	8.520.700
TOTAAL	**22.815.000**	**23.511.900**	**24.189.200**	**24.866.500**	**25.687.300**

Conform de bijdrageverordening actualiseren we de bijdrage 2027 van de deelnemers op basis van het inrichtingenbestand per 1 april 2026. Ook maken we samen met de deelnemer werkafspraken voor 2027.

Beide mutaties verwerken we in het Jaarplan voor 2027. De uitkomsten van de actualisatie en werkafspraken kunnen leiden tot aanpassingen in de deelnemersbijdrage voor 2027. De begrotingswijziging die daaruit voortvloeit leggen we voor aan het Algemeen Bestuur.

Bijlage 3 Overzicht gehanteerde indexering en bezuinigingsrichtlijn 2027

In de ontwerpbegroting van de RUD wordt de VZG-richtlijn toegepast. Tot en met de begroting 2025 hanteerde de RUD de afzonderlijke indexen voor het loongevoelige deel en het prijsgevoelige deel in de verhouding 3/4 : 1/4, omdat de verhouding tussen de loongevoelige en prijsgevoelige kosten bij de RUD afweken van de door de VZG gehanteerde verhouding van 2/3 : 1/3. In de begroting 2026 is ervoor gekozen om gemotiveerd, in afwijking van de VZG-richtlijn 2026, toch indexering toe te passen.

Op 16 december 2025 is door het algemeen bestuur van de VZG het volgende besloten:

1. De in het rapport "Afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland" opgenomen Zeeuwse richtlijn indexering en Zeeuwse richtlijn bezuiniging worden gecombineerd tot één nieuwe Zeeuwse richtlijn.
2. De Zeeuwse richtlijn op basis van de Septembercirculaire wordt gebaseerd op de gemiddelde ontwikkeling van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds voor de Zeeuwse gemeenten ten opzichte van het voorafgaande begrotingsjaar.

   Dat betekent dat de Zeeuwse richtlijn voor het jaar 2027 (t+2) is vastgesteld aan de hand van de cijfers uit de septembercirculaire 2025 (t), op basis koornon een vergelijking heeft plaatsgevonden tussen de berekende gemiddelde Zeeuwse percentages 2026 (t+1) ten opzichte van 2027 (t+2).

3. De op die wijze bepaalde Zeeuwse richtlijn vormt de basis voor het kaderstellende gesprek tussen GR-bestuur, GR-directie en de Begeleidingscommissie.
4. Volgens deze nieuwe systematiek wordt de Zeeuwse richtlijn voor 2027 vastgesteld op +3,3%.
5. De systematiek om op basis van de Septembercirculaire 2026 te bezien of aanpassing van de Zeeuwse richtlijn 2027 aan de orde is, laten vervallen.
6. Genoemde afspraken, onder de punten 1 tot en met 5 worden verwerkt in het rapport "Afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland".

In de ontwerpbegroting 2027 is de indexering als volgt verwerkt:

	Samengestelde index
Zeeuwse richtlijn 2027	3,3%
Omgevingsdienst Zeeland	3,3%

begeleidingscommissie

datum: 18 mei 2026
onderwerp: jaarstukken 2025 en begroting 2027

aan het dagelijks bestuur van de RUD Zeeland p/a
Postbus 35
4530 AA TERNEUZEN

Geacht bestuur,

De begeleidingscommissie heeft op 23 april 2026 vergaderd over de jaarstukken 2025 en op 7 mei 2026 is de begroting 2027 besproken.
Deze brief dient nu als begeleidende brief. De reden is dat vanaf heden de standaard wordt gehanteerd van de samenstellingscommissie opdat er meer eenduidigheid gaat ontstaan tussen de adviezen van de begeleidingscommissies van de diverse GR-en.

Inleiding
De jaarstukken zijn door de twee concerncontrollers van de RUD Zeeland op 23 april 2026 doorgenomen met de begeleidingscommissie. De accountant had op die datum nog geen controlerapport kunnen overleggen. Gezien de strakke planning van de DB- en de AB-vergaderingen, heeft de begeleidingscommissie de volgende procesafspraken gemaakt.
De begeleidingscommissie geeft haar conceptadvies op basis van alleen de jaarstukken 2025.
Zodra de accountantscontrole beschikbaar is, krijgt de commissie hier inzage in.
Indien de controle aanleiding geeft tot het aanpassen van het conceptadvies, volgt een schriftelijke ronde of, indien dat nodig is, een extra vergadering van de begeleidingscommissie.

Adviezen van de begeleidingscommissie
De begeleidingscommissie heeft op 13 mei 2026 het rapport van de accountant mogen inzien. Hieruit is gebleken dat er een goedkeurende verklaring kan worden afgegeven. Een schriftelijke ronde over het rapport van de accountant was daarom niet nodig. Het conceptadvies van 23 april 2026 aan het dagelijks bestuur over de jaarrekening 2025 werd daarom het definitieve advies.

Over het verbeterplan interne beheersing en rechtmatigheid 2026 e.v. merkt de begeleidingscommissie het volgende op.
In het rapport van de accountant staat een aantal opmerkingen. De begeleidingscommissie adviseert het verbeterplan hierop te toetsen in hoeverre alle opmerkingen ook in dit verbeterplan aan de orde komen. Overigens beveelt de accountant aan om de frauderisicoanalyse op te stellen en periodiek op te nemen op de agenda van het algemeen bestuur. De begeleidingscommissie kan zich echter vinden in het standpunt van de RUD Zeeland dat eerst de andere onderwerpen uit het verbeterplan worden opgepakt en daarna

aandacht wordt besteed aan frauderisicoanalyse. De reden is dat het onderwerp frauderisicoanalyse weliswaar van belang is, doch een behoorlijke capaciteitsinvestering vraagt.

De begeleidingscommissie kan instemmen met het voorstel over de resultaatbestemming 2025 en de zienswijzeprocedure die daarvoor wordt gevoerd tussen 27 mei en 10 september 2026.

De begroting 2027 is besproken in de vergadering van 7 mei 2026. Tijdens de vergadering is een aantal vragen gesteld en zijn er opmerkingen geplaatst. Deze zijn alle verwerkt.
De adviezen zijn bij deze brief gevoegd.

De commissie raadt de RUD Zeeland aan de deelnemers goed te informeren over de data voor zienswijzen en AB-vergaderingen.

Conclusie van de begeleidingscommissie:
Met inachtneming van de gemaakte opmerkingen adviseert de begeleidingscommissie positief over zowel de jaarstukken 2025 als ook over de begroting 2027, het verbeterplan interne beheersing en de resultaatbestemming 2025.

De begeleidingscommissie is graag bereid de inhoud van deze brief nader toe te lichten. Zij verzoekt u dit advies aan de deelnemers en aan het algemeen bestuur beschikbaar te stellen.

Met vriendelijke groet,
namens de begeleidingscommissie,

[redacted],
voorzitter

Advies Begeleidingscommissie

Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland

Datum: 18 mei 2026

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2025 3

Begroting 2027 6

Jaarstukken 2025

Onderwerp	**Advies Begeleidingscommissie**
Totaaladvies Begeleidingscommissie vorig jaar	De begeleidingscommissie heeft op 27 maart 2025 onderstaand advies op de conceptjaarstukken 2024: De jaarrekening 2024 en het jaarverslag 2024, die beide als concept door de commissie zijn besproken, zijn op hoofdlijnen akkoord. De begeleidingscommissie geeft daarom een positief advies aan het DB om de jaarstukken conform de voorgestelde planning door te zetten richting het AB.
Resultaat GR	-€ 1.949.146
Speerpunten gerealiseerd: ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee
Analyse resultaat duidelijk: ja of nee? Zie tabel 1 Uitleg rekeningresultaat	☒ Ja ☐ Nee
Rechtmatigheidsverantwoording dagelijks bestuur: staan er fouten, onduidelijkheden, overschrijdingen, ongeautoriseerde reservemutaties en overige afwijkingen in? Ja? Dan uitleggen.	☒ Nee ☐ Ja
Inhoud controleverklaring accountant: - goedkeurend - met beperking - oordeelonthouding - afkeurend Met beperking, oordeelonthouding of afkeurend? Dan uitleggen.	☒ Goedkeurend ☐ Met beperking ☐ Oordeelonthouding ☐ Afkeurend Uitleg:
Wat is de hoogte van de algemene reserve?	€ 577.000
Voldoet aan Zeeuwse richtlijn reservevorming (5% van alle baten van de GR): ja of nee? Ja? Geen zienswijze nodig. Nee? Zienswijze vragen.	☒ Ja. Geen zienswijze nodig. ☐ Nee. Zienswijze vragen.

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Zie tabel 2 Onderbouwing Zeeuwse richtlijn reservevorming	
Bestemming resultaat: toevoeging aan algemene reserve? Ja? Geen zienswijze nodig. Nee? Zienswijze vragen.	☐ Ja. Geen zienswijze nodig. ☒ Nee. Zienswijze vragen.
Jaarstukken aangeboden voor zienswijze of ter kennisname?	☒ Voor zienswijze ☐ Ter kennisname
Totaaladvies Begeleidingscommissie: wel of niet akkoord? Niet akkoord? Dan uitleggen.	☒ Akkoord ☐ Niet akkoord. Uitleg:

Tabel 1 Uitleg rekeningresultaat

Het negatieve resultaat van € 1.949.146 is voornamelijk toe te schrijven aan het achterblijven in productie. Hierbij is de productie 2025 ten opzichte van de jaarplannen 90% voor de directe uren (2024: 73%). De urenbesteding 2025 op de generieke uren is 83% wat voornamelijk veroorzaakt is doordat uren die besteed zijn aan de migratie en de verhuizing, conform afspraken met de deelnemers, als generiek verantwoord zijn.

Omschrijving	Bedrag	Toelichting
voorschotten	€ 19.339.658,00	
realisatie	€ 16.295.072,00	
saldo te verrekenen te veel ontvangen	€ 1.095.440,00	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
Gerealiseerd resultaat	€ 1.949.146,00	

Tabel 2 Onderbouwing Zeeuwse richtlijn reservevorming

Zeeuwse richtlijn reservevorming		
Zeeuwse richtlijn in percentage van de baten		5%
Totale baten jaarrekening	€	17.208.000,00
Maximale reservevorming op basis van Zeeuwse richtlijn	€	860.400,00
Algemene reserve in jaarrekening	€	577.000,00
Algemene reserve in jaarrekening in percentage		**3%**
Bestemmingsreserves	€	213.000,00
Reserve dekking afschrijving	€	-
Totaal bestemmingsreserves	€	213.000,00
Bestemmingsreserves in jaarrekening in percentage		**100%**
Totaal algemene en bestemmingsreserves	€	790.000,00
Totaal reserves in jaarrekening in percentage		**5%**

Begroting 2027

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Totaaladvies Begeleidingscommissie vorig jaar	De begeleidingscommissie gaf op 27 maart 2025 onderstaand advies op de ontwerpbegroting 2026: De RUD Zeeland staat samen met de deelnemers voor de grote uitdaging het plan van aanpak robuuste RUD uit te voeren, de verhuizing in goede banen te leiden en de organisatie gereed te maken opdat de RUD de taken op adequaat niveau kan uitvoeren. Een aantal gemeenten heeft in 2026 aanzienlijke financiële uitdagingen. De bezuinigingsnorm van de VZG is in dat licht te begrijpen. Daar staat echter tegenover dat de deelnemende gemeenten en de provincie ook de plicht hebben de RUD Zeeland te laten voldoen aan de landelijk opgelegde eisen voor omgevingsdiensten. Het voorstel voor de ontwerpbegroting 2026 is met in achtneming van het bovenstaande door de begeleidingscommissie akkoord bevonden. De begeleidingscommissie geeft daarom een positief advies aan het DB om het voorstel, na de tekstuele aanpassing, door te geleiden naar de deelnemers voor de zienswijzeprocedure.
Wat zijn belangrijke beleidsafspraken, ontwikkelingen en/of speerpunten in deze begroting?	Het jaar 2027 staat in het teken van het consolideren van hetgeen in 2026 is ingezet. Dit betekent dat de RUD Zeeland in 2027 werkt aan: - versterking van de operationele taken; - vernieuwing op het gebied van informatie- en risicogericht werken en - het als Omgevingsdienst Zeeland meer en beter zichtbaar zijn in de samenleving.
Bijdrage deelnemers lopende jaar (na wijziging)	€22.815.000
Bijdrage deelnemers voor het jaar waarvoor de begroting voorligt	€23.437.000
Financieel en beleidsmatig onderbouwde meerjarenraming: ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee
Voldoet aan Zeeuwse richtlijn indexering: ja of nee? Zie tabel 1 Zeeuwse richtlijn	☒ Ja ☐ Nee

Onderwerp	**Advies Begeleidingscommissie**
Is de maximale Zeeuwse richtlijn indexering nodig om een sluitende begroting aan te bieden: ja of nee? Nee? Waarom niet?	☒ Ja ☐ Nee. Waarom niet?
Besprak de gemeenschappelijke regeling een eventuele afwijking van de Zeeuwse richtlijn indexering in een kaderstellend gesprek tussen bestuur, directie en de Begeleidingscommissie?	☐ Ja ☒ Nee Er is geen sprake van een afwijking omdat de begroting 2027 *onder* de norm van 3,3% blijft.
Voldoet aan Zeeuwse richtlijn reservevorming (5% van alle baten van de GR): ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee
In geval van afwijking van de Zeeuwse richtlijnen, legt de gemeenschappelijke regeling dit uit: ja of nee? Is die uitleg voldoende: ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee ☒ Ja ☐ Nee
Risicoanalyse aanwezig: ja of nee? Welke risico's vragen volgens de Begeleidingscommissie de meeste aandacht? Benoem eventueel de grootste risico's in omschrijving en bedrag.	☒ Ja ☐ Nee De uitvloeiselen van de omschakeling naar de Omgevingswet zijn nog onvoldoende in beeld. Hierbij moet gedacht worden aan de operationele kant (de uitvoering van de VTH-taken) en ook aan de rol van de RUD Zeeland om ook adviseur te zijn in beleidsontwikkeling bij de deelnemers.
Totaaladvies Begeleidingscommissie: wel of niet akkoord? Niet akkoord? Dan uitleggen.	☒ Akkoord ☐ Niet akkoord. Uitleg:

Tabel 1 Berekening van de deelnemersbijdrage met de toegepaste Zeeuwse richtlijn

Bijdragen deelnemers primaire begroting t-1	€ 22.815.000
Mutatie bijdragen deelnemers door goedgekeurde begrotingswijzigingen (AB)	€ 0
Totaal bijdragen deelnemers waarover VZG-richtlijn wordt toegepast	**€ 22.815.000**
VZG-richtlijn begrotingsjaar	€ 3,3 (%)
Mutatie bijdrage deelnemers op basis van VZG-richtlijn (C x 1 + D) =	€ 23.567.895
Bijdrage deelnemers begrotingsjaar t	**€ 23.511.900**

Tabel 2 Bijdragen deelnemers

Deelnemer	Vorig jaar	Lopende jaar	Jaar waarvoor de begroting voorligt
Borsele	€ 932.315,00	€ 1.313.400,00	€ 1.354.300,00
Goes	€ 984.572,00	€ 1.374.400,00	€ 1.410.700,00
Hulst	€ 916.283,00	€ 1.288.300,00	€ 1.331.800,00
Kapelle	€ 435.929,00	€ 641.300,00	€ 668.800,00
Middelburg	€ 384.773,00	€ 723.100,00	€ 758.000,00
Noord-Beveland	€ 468.238,00	€ 671.100,00	€ 699.100,00
Reimerswaal	€ 804.914,00	€ 1.136.000,00	€ 1.173.400,00
Schouwen-Duiveland	€ 1.121.152,00	€ 1.595.500,00	€ 1.632.300,00
Sluis	€ 1.195.960,00	€ 1.615.000,00	€ 1.666.500,00
Terneuzen	€ 1.591.960,00	€ 2.221.700,00	€ 2.255.100,00
Tholen	€ 579.117,00	€ 946.500,00	€ 981.300,00
Veere	€ 371.555,00	€ 672.700,00	€ 743.700,00
Vlissingen	€ 622.441,00	€ 995.400,00	€ 1.037.800,00
Provincie Zeeland	€ 6.862.314,00	€ 7.621.100,00	€ 7.799.100,00
Waterschap Scheldestromen	€ -	€ -	€ -

Tabel 3 Onderbouwing Zeeuwse richtlijn reservevorming

Zeeuwse richtlijn reservevorming	
Zeeuwse richtlijn in percentage van de baten	5%
Totale baten begroting	€ 23.523.000,00
Maximale reservevorming op basis van Zeeuwse richtlijn	€ 1.176.150,00
Algemene reserve in begroting	€ 577.000,00
Algemene reserve in begroting in percentage	**2,5%**
Bestemmingsreserves	€ 213.000,00
Reserve dekking afschrijving	€ -
Totaal bestemmingsreserves	€ 213.000,00
Bestemmingsreserves in begroting in percentage	**100%**
Totaal algemene en bestemmingsreserves	€ 790.000,00
Totaal reserves in begroting in percentage	**3,4%**

Onderwerp: Ingediende zienswijzen deelnemers RUD Zeeland m.b.t. de ontwerpbegroting 2027, inclusief reactie dagelijks bestuur RUD Zeeland

Zaaknummer: 2026 - 000043
Portefeuillehouder MT: Directeur

Middelburg, 9 november 2026
Opsteller: Concerncontroller

Op 27 mei 2026 heeft het dagelijks bestuur van RUD Zeeland ingestemd met de ontwerpbegroting 2027. Tevens heeft het dagelijks bestuur ingestemd met het voorleggen van de ontwerpbegroting 2026 voor zienswijze aan de deelnemers. De sluitingsdatum voor de indiening van zienswijzen is 19 oktober 2026. Dit document bevat alle binnen de zienswijzetermijn ingekomen zienswijzen van de Zeeuwse gemeenten en de Provinciale Staten, die allen deelnemer zijn van RUD Zeeland, inclusief de reactie op deze zienswijzen door het dagelijks bestuur van RUD Zeeland.

Ingediende zienswijzen

Van alle 14 deelnemers hebben 10 deelnemers hebben een zienswijze ingediend met betrekking tot de ontwerpbegroting 2027.

De volgende 7 gemeenteraden en Provinciale Staten hebben een positieve of expliciet geen zienswijze ingediend, al dan niet met opmerkingen:

- Borsele, Goes, Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland, Vlissingen en Provincie Zeeland. Reimerswaal heeft expliciet geen zienswijze ingediend wat in dit kader als positieve zienswijze aangemerkt is.

De volgende 3 gemeenteraden hebben een negatieve of kritische zienswijze ingediend over de ontwerpbegroting 2026:

- Sluis en Terneuzen. Hulst heeft een kritische zienswijze ingediend die gezien de inhoud als negatieve zienswijze is aangemerkt.

De gemeenten Kapelle, Middelburg, Tholen en Veere hebben binnen de zienswijzetermijn geen zienswijze ingediend.

Een aantal zienswijzen gaan in op soortgelijke onderwerpen. De paragraaf ‘Algemene reactie op de ingediende zienswijzen’ gaat op deze onderwerpen in.
In de daaropvolgende paragraaf ‘Ingediende zienswijzen deelnemers RUD Zeeland’ is per individuele zienswijze een reactie opgenomen.

Algemene reactie op de ingediende zienswijzen

<u>Ontwikkeling naar robuuste omgevingsdienst voor Zeeland</u>

Een aantal deelnemers vraagt aandacht voor het productiepeil en het realiseren van afspraken. Wij delen en onderkennen die zorg. De landelijke versterking van het VTH-stelsel (IBP VTH) heeft tot doel om robuuste omgevingsdiensten te creëren. De deelnemers hebben RUD Zeeland vanaf 2026 van voldoende financiële middelen voorzien in het kader van de Robuuste RUD om dit te gaan realiseren. In de tweede helft van 2026 is RUD Zeeland formatief op sterkte om vervolgens in 2027 verder te ontwikkelen. De komende jaren ligt de nadruk daarom op het verder versterken van de uitvoering,

samenwerking en kwaliteit zodat deze robuustheid ook in de dagelijkse praktijk zichtbaar wordt. Onderdeel daarvan is ook de verbetering van informatievoorziening aan de deelnemers. Door de pas recent gestarte ontwikkeling verwacht RUD Zeeland wel dat het productiepeil voor 2026 nog achterblijft en dat sprake zal zijn van een negatief jaarresultaat. In een aantal zienswijzen klinkt door dat de deelnemers de ontwikkellijn herkennen en omarmen en RUD Zeeland aanmoedigen om op deze ingeslagen weg door te ontwikkelen.
RUD Zeeland herkent en onderkent dus de aangedragen aandachtspunten en borgt deze daarom zorgvuldig in de ontwikkellijn in 2027.

Advisering Samenstellingscommissie
In een aantal zienswijzen wordt gerefereerd aan advisering van de Samenstellingscommissie en opgemerkt dat de loonkostenontwikkeling volgens de nieuwe CAO Provinciale Sector 2026 – 2028 niet opgenomen is in de begroting 2027.
Ter toelichting het volgende. De begroting van RUD Zeeland is beleidsarm. Ook verwerkt RUD Zeeland in de begroting de loonkosteninflatie volgens de Zeeuwse richtlijn, voor zover de werkelijke looninflatie daarvan niet afwijkt. Zoals de VZG in 2022 al constateert[1], is bij RUD Zeeland het loonaandeel standaard hoger dan in de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt aangenomen. Daarom kan RUD Zeeland afwijken van de indexatierichtlijn. Bij RUD Zeeland is overigens de provinciale CAO van toepassing in plaats van de gemeentelijke. Dat gebeurt nu voor 2026 en 2027.
RUD Zeeland heeft in de begroting 2027 uitvoerig toegelicht hoe de (toen nog niet vastgestelde) CAO 2026 – 2028 verwerkt gaat worden in de begroting. Op 26 augustus 2026 hebben alle deelnemers daartoe ook de 1e begrotingswijziging 2026 en de 1e begrotingswijziging 2027 ontvangen. Met deze wijze van verwerking is RUD Zeeland consistent en transparant. De Begeleidingscommissie heeft dit ook vastgesteld.
De Samenstellingscommissie gaat hieraan voorbij en adviseert vervolgens de deelnemers om vanwege dit punt een negatieve zienswijze af te geven bij de begroting. Ook vindt RUD Zeeland dat dit punt onvoldoende basis is voor een advies om een negatieve zienswijze in te dienen.

Ook vindt de Samenstellingscommissie dat RUD Zeeland binnen de eigen begroting dekking had moeten zoeken voor de loonkosten die de Zeeuwse richtlijn te boven gaan. De Ontwerpbegroting 2027 lag voor in een zienswijzeprocedure. Deze begroting sluit op nihil waaruit blijkt dat er geen financiële ruimte is om extra personeelslasten op te vangen. Hierbij gaat de Samenstellingscommissie ook voorbij aan het feit dat de financiële omvang van de begroting 2027 afgestemd is op een robuuste omgevingsdienst. Onduidelijk is of de Samenstellingscommissie nu impliciet voorstelt om niet toe te groeien naar een robuuste omgevingsdienst. Ook zijn op voorhand geen ongeoormerkte begrotingsposten in de begroting opgenomen. De motivering voor de volgordelijkheid van de besluitvorming en van de hoogte van de 1e begrotingswijziging 2027 is hiervoor vermeld en is eenvoudig en eenduidig: in juni 2026 is een nieuwe CAO afgesloten en de niet-beïnvloedbare kosten van de deze CAO-verhoging liggen hoger dan de indexatierichtlijn.

De Begeleidingscommissie is bij alle planning- en controldocumenten en relevante ontwikkelingen bij RUD Zeeland betrokken en deze commissie heeft frequent overleg met RUD Zeeland. Daardoor is de Begeleidingscommissie veel beter dan de Samenstellingscommissie in staat om de adviesrol adequaat in te vullen. Bovenstaande inhoudelijke toelichtingen onderstrepen dat. Daarom hecht het dagelijks bestuur van RUD Zeeland groot belang aan het advies van de begeleidingscommissie.

[1] Brief VZG van 5 september 2022 over Nieuwe afspraken en VZG-richtlijnen voor gemeenschappelijke regelingen

Ingediende zienswijzen deelnemers RUD Zeland

Gemeente Borsele
Positieve zienswijze

De begroting 2027: een positieve zienswijze, met de oproep aandacht te vestigen op het risico dat de gevolgen van de overgang naar de Omgevingswet nog onvoldoende in beeld zijn, en het verzoek om hierover in 2027 meer inzicht te geven.

Reactie RUD Zeland: In de nieuwe financieringssystematiek zijn de kengetallen herijkt. Na vaststelling van deze systematiek, en daarmee de herijkte kengetallen, is het risico geëlimineerd.

Gemeente Goes
Positieve zienswijze

II Ontwerpbegroting 2027

Regeling	Zienswijze
RUD	Een positieve zienswijze naar voren brengen.

Reactie RUD Zeland: n.v.t.

Gemeente Hulst
Kritische zienswijze

Zienswijze
De gemeenteraad heeft op 24 september 2026 besloten om een kritische zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2027. Hoewel wij begrip hebben voor de uitdagingen waarvoor RUD Zeland staat, zien wij aanleiding om een zienswijze af te geven op de conceptbegroting 2027. Hieronder lichten wij toe hoe wij tot deze zienswijze komen.

De begeleidingscommissie van RUD Zeeland en de samenstellingscommissie van de VZG brachten advies uit. Mede naar aanleiding daarvan geven wij in deze zienswijze onze kanttekeningen en opmerkingen.

1. **Geen verwerking van bekende loonkostenontwikkelingen**

In de conceptbegroting is geen rekening gehouden met de loonontwikkelingen voortvloeiend uit de CAO Provinciale sector 2026-2028. Als reden wordt aangegeven dat hierover nog besluitvorming moet plaatsvinden. Tegelijkertijd wordt reeds aangekondigd dat hiervoor een eerste begrotingswijziging zal worden voorbereid. Hierdoor wordt feitelijk al voor vaststelling van de begroting aangekondigd dat deze onvolledig is. Wij

achten dit onwenselijk, omdat hierdoor geen reëel beeld wordt gegeven van de daadwerkelijk te verwachten kostenontwikkeling in 2027.

Daarnaast sluit de gehanteerde indexering van 3,3% niet aan op de verwachte loonontwikkeling. De samenstellingscommissie van de VZG heeft aangegeven dat van RUD Zeeland mag worden verwacht dat eerst wordt onderzocht op welke wijze hogere loonkostenstijgingen binnen de eigen begroting kunnen worden opgevangen, alvorens deze volledig bij de deelnemers neer te leggen. Wij onderschrijven genoemd punt van de samenstellingscommissie.

2. <u>Prioritering nog niet verwerkt</u>

De recent uitgevoerde nadere prioritering is niet verwerkt in de conceptbegroting. Hierdoor zijn resterende functies nog niet toegedeeld aan de juiste producten. Dit zal naar verwachting leiden tot verschuivingen in de verdeling van directe kosten, generieke kosten en overheid tussen de deelnemers. Hoewel RUD Zeeland aangeeft dat dit geen gevolgen heeft voor het totaal van de deelnemersbijdragen, kan dit wel gevolgen hebben voor de bijdrage per individuele deelnemer. Hierdoor bestaat op dit moment nog onvoldoende inzicht in de uiteindelijke financiële effecten voor de gemeente Hulst.

3. <u>Onvolledig beeld van de financiële ontwikkeling</u>

Naast het ingroeimodel, waarin nog wordt uitgegaan van een uitbreiding van 1fte, zijn in de begroting ook hogere opleidingskosten en innovatiekosten opgenomen om te kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria en KPI's. Deze aanvullende lasten zijn een stuk hoger dan de oorspronkelijke middelen conform het ingroeimodel.
Hoewel wij het belang van een robuuste organisatie onderschrijven, constateren wij de dat de begroting tegelijkertijd geen volledig beeld geeft van andere reeds bekende ontwikkelingen, doordat deze beleidsarm wordt opgesteld. Hierdoor ontstaat geen integraal en realistisch financieel beeld.

Tegelijkertijd constateren wij dat RUD Zeeland op verschillende onderdelen stappen vooruitzet. De herijking van de financieringssystematiek draagt bij aan een transparantere en beter uitlegbare verdeling van kosten tussen deelnemers. Daarnaast waarderen wij het voornemen om ons (opnieuw) periodiek te informeren via voortgangsrapportages. Dit draagt bij aan een betere sturing, tijdige signalering van ontwikkelingen en versterking van de financiële transparantie. Wij spreken de verwachting uit dat deze ontwikkelingen bijdragen aan een verdere professionalisering van de organisatie.

Met inachtneming van het bovenstaande brengt de gemeente Hulst een kritische zienswijze met kanttekeningen uit op de conceptbegroting 2027 van RUD Zeeland.

Reactie RUD Zeeland:
1. Zie voor dit onderdeel de Algemene reactie.
2. RUD Zeeland geeft aan dat de prioritering nog niet afgerond is. Ook geven wij aan dat de

inschatting is dat de gevolgen op de deelnemersbijdrage per deelnemer niet substantieel zullen zijn. Achtergrond is dat de verschillende verdeelsleutels redelijk in lijn liggen met elkaar. Op 26 augustus 2026 is een begrotingswijziging voor zienswijze voorgelegd waarin deze nadere uitwerking is verwerkt. Voor gemeente Hulst betekent dit een lagere deelnemersbijdrage 2027 van € 2.600.
3. RUD Zeeland herkent de opmerking over de Zeeuwse afspraak dat een begroting beleidsarm opgesteld wordt. Het standpunt van de gemeente Hulst om van deze Zeeuwse afspraak af te wijken is duidelijk en wij zullen dit standpunt meenemen bij het opstellen van de begroting over 2028.
Voor RUD Zeeland zijn de waarderende woorden en de adhesiebetuiging voor de herijking van de financieringssystematiek motiverend, zie ook onze Algemene reactie.

Gemeente Noord-Beveland
Positieve zienswijze

Wij hebben in onze vergadering van 17 september jl. besloten een positieve zienswijze in te dienen. Ondanks dat de ontwerp-begroting niet geheel volledig is qua kostenraming, hebben wij begrip voor de omstandigheden waaronder deze tot stand is gekomen en de oplossingen die u aanreikt om deze alsnog te wijzigen in de loop van 2027. Wij stemmen derhalve in met

de aangeboden ontwerp-begroting 2027.

Reactie RUD Zeeland: RUD Zeeland begrijpt de gemaakte opmerkingen en verwijst voor de verwerking van de CAO-aanpassingen naar de Algemene reactie. RUD Zeeland begrijpt de afweging dat de gemaakte opmerkingen een positieve zienswijze niet in de weg staan.

Gemeente Reimerswaal
Geen zienswijze

Naar aanleiding van de door u toegezonden ontwerp-begroting 2027 berichten wij u dat wij geen gebruik maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Reactie RUD Zeeland: RUD Zeeland beschouwt het besluit van de gemeenteraad als positief.

Gemeente Schouwen-Duiveland
Positieve zienswijze

De gemeenteraad heeft besloten een positieve zienswijze uit brengen op:
- de ontwerpbegroting 2027 RUD Zeeland;

Reactie RUD Zeeland: n.v.t.

Gemeente Sluis
Negatieve zienswijze

Algemeen

Ten aanzien van de financiële stukken hebben zowel de begeleidingscommissie van de RUD Zeeland als de Zeeuwse samenstellingscommissie advies uitgebracht. Wij hebben geconstateerd dat de adviezen van de commissies verschillen als het gaat om de begroting 2027. Wij hebben besloten om bijgevoegd advies van de samenstellingscommissie te volgen.

Begroting 2027

De gemeenteraad heeft conform het advies van de samenstellingscommissie besloten een negatieve zienswijze in te dienen op de begroting 2027.

In het voorstel van het algemeen bestuur is een groot aantal ontwikkelingen benoemd die nog niet in de begroting zijn verwerkt. We vragen u een realistische begroting op te stellen met daarin voldoende budget voor de verwachte kosten voor zaken. Een begroting neerleggen die nu al niet voldoet vinden wij niet wenselijk. Daarmee hebben wij geen goed beeld bij wat ons te wachten staat.

Een van de genoemde ontwikkelingen is dat er nog geen rekening is gehouden met de loonkostenontwikkelingen op basis van de concept CAO. Verwacht mag worden dat u eerst beziet op welke wijze u een hogere loonkostenstijging dan de VZG-indexeringsrichtlijn binnen de begroting kan opvangen.

Op pagina 26 van de Programmabegroting 2027 is (ter vergelijking?) een overzicht opgenomen van het jaarrekeningresultaat 2024. Het had meer voor de hand gelegen om hier de concept jaarrekeningcijfers 2025 te vermelden.

Reactie RUD Zeeland:
1. Voor wat betreft de eerste alinea's verwijzen wij naar de Algemene reactie. Op 26 augustus 2026 is een begrotingswijziging voor zienswijze voorgelegd waarmee gemeente Sluis een goed beeld heeft van de verwachte deelnemersbijdrage over 2027.
2. In de ontwerpbegroting 2027 zijn de meest recente vastgestelde jaarrekeningcijfers vermeld. Op 28 mei 2026 is de ontwerpbegroting 2027 aangeboden voor zienswijze. Op dit datum waren de jaarstukken 2025 nog niet vastgesteld door het algemeen bestuur. Uiteraard staat het deelnemers vrij om conceptcijfers 2025 te betrekken in de besluitvorming over een zienswijze bij de begroting 2027. Naar onze mening leidt het betrekken van conceptcijfers 2025 inhoudelijk niet tot een andere zienswijze inzake de ontwerpbegroting 2027.

Gemeente Terneuzen
Negatieve zienswijze

De begrote totale deelnemersbijdrage in 2027 is € 23,5 miljoen
De begroting is beleidsarm. Er is voortzetting van bestaand beleid. Nieuwe plannen of beleidswijzigingen worden niet opgenomen. In deze begroting zijn verwerkt het ingroeimodel robuuste RUD verwerkt (1fte) hogere opleidingskosten, hogere kosten innovatie, PIOFAC nieuw en huisvesting.
De deelnemersbijdragen stijgen € 700.000 ten opzichte van 2026. Voor Terneuzen is de bijdrage € 2.255.100 in 2027. Dit is € 33.400 hoger dan in 2026.

De begeleidingscommissie van de RUD en de samenstellingscommissie van de VZG (Vereniging Zeeuwse Gemeenten) brachten ook advies uit op de ontwerpbegroting 2027.

Kanttekeningen ontwerpbegroting 2027 van niet verwerkte aantal zaken en risico's
Niet verwerkte zaken:
1. *Loonsverhogingen volgens cao*

U verwacht 3 keer een loonsverhoging. Bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2027 waren de akkoorden hiervoor nog niet definitief. Deze konden daarom niet worden meegenomen in de ontwerpbegroting 2027. Op 1 juli 2026 is het akkoord bereikt voor de loonsverhogingen. Dit betekent voor 2026, 2027 en ook 2028 dat dit moet worden opgenomen in de begroting en invloed heeft op de uiteindelijke deelnemersbijdrage.

2. *Verschuiving van generieke producten naar specifieke producten kan de individuele deelnemersbijdrage veranderen*

Nieuwe functies in het kader van de ontwikkeling naar een robuuste omgevingsdienst stonden in de vergaarbak van generieke producten. Deze worden nu toebedeeld aan het product waar zij over gaan. Dit heeft geen invloed op de totale begroting. Maar dit kan wel invloed hebben op de deelnemersbijdrage van een individuele deelnemer (zowel negatief als positief).
Doordat dit nog gebeurt na het opstellen van de begroting 2027 is niet duidelijk welke impact dit heeft op de individuele deelnemersbijdrage.

3. *Gevolgen van invoering Omgevingswet en evaluatie kentallen*

Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. In 2026 komt er duidelijkheid over de impact van deze wet op de werkzaamheden. De basis voor de capaciteit die nodig is voor werkzaamheden zijn kentallen. Doordat de Omgevingswet kentallen toekent aan de soort activiteit en niet zoals eerder aan het soort bedrijf kunnen kentallen wijzigen. Verschuiving in de benodigde capaciteit is daardoor mogelijk. Dit kan van invloed zijn op de benodigde uren en daarmee samenhangende deelnemersbijdrage.

Risico's:

4. *Uit het jaarresultaat 2025 blijkt dat er hoog ziekteverzuim is en de geplande productie in 2025 niet is gehaald*

De ervaring leert ons dat de jaarlijks afgesproken uitvoering van milieutaken niet haalbaar is. Dit is niet goed voor onze leefomgeving. De redenen hiervoor zoals ziekteverzuim, krappe arbeidsmarkt en verhuizing, zijn niet exact schatten maar wel te voorzien. Dit leidt tot een negatief (of minder positief) jaarresultaat. De kosten hiervoor legt u bij de deelnemers.

5. *De administratieve processen zijn niet op orde*

Uit de accountantscontrole van de jaarstukken 2025 bleek dat er problemen zijn in de interne controles. De administratieve processen zijn niet voldoende op orde. Daardoor zijn er risico's voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de automatische verwerking van gegevens. Gegevens zijn niet altijd te herleiden en de aansluiting van uren klopt niet op alle punten. Ook is geen frauderisicoanalyse aanwezig. We vragen hier aandacht voor. Dit is nodig om reëel te begroten.

De bij de punten 1 tot en met 5 genoemde zaken en risico's geven een onzeker en geen goed beeld van wat de deelnemers financieel te wachten staat. U geeft in de ontwerpbegroting 2027 aan dat er naar aanleiding van de genoemde zaken bij 1 tot en met 3 begrotingswijzigingen komen. Hiermee erkent u dat de begroting 2027 nu al niet voldoet. Dit is geen realistische begroting.

We verwachten dat u naar aanleiding van genoemde risico's (punten 4 en 5):

A. maatregelen neemt om het ziekteverzuim te verminderen.
B. een plan van aanpak opstelt waarin u aangeeft hoe u productie de komende jaren op peil brengt.
C. een verbeterprogramma voor de interne controle en administratieve processen en een frauderisicoanalyse opstelt.
D. transparant en op tijd communiceert over zaken die van belang zijn voor de deelnemers.

We geven met deze zienswijze kritische kanttekeningen

De raad van de gemeente Terneuzen is negatief over de ontwerpbegroting 2027 en geeft bovengenoemde kanttekeningen. We volgen hiermee het advies van de VZG-samenstellingscommissie.

Wij verwachten dat aan het gevraagde plan van aanpak concrete en meetbare doelstellingen worden verbonden voor in ieder geval productie, kwaliteit, personele bezetting en ziekteverzuim. Wij verwachten uiterlijk vóór 1 juli 2027 een integrale rapportage waarin inzicht wordt gegeven in de voortgang, de gerealiseerde productie en prestaties, eventuele achterstanden en de financiële gevolgen daarvan. Indien uit deze rapportage blijkt dat de afgesproken resultaten onvoldoende worden gerealiseerd, verwachten wij dat het bestuur van RUD Zeeland aanvullende maatregelen treft en de deelnemers hierover tijdig informeert.

De gemeenteraad gaat ervan uit dat er opvolging komt van bovengenoemde kanttekeningen.

We blijven de ontwikkelingen van uw organisatie volgen

Uw organisatie werkt verder aan een robuuste omgevingsdienst. Ook werkt u aan een nieuwe financieringssystematiek. We blijven graag op de hoogte van deze ontwikkelingen. We verwachten dat deze ontwikkelingen helpen om de genoemde punten bij de kanttekeningen te verbeteren.

Reactie RUD Zeeland:

1. Voor dit onderdeel verwijzen wij naar de Algemene reactie. Op 26 augustus 2026 is een begrotingswijziging voor zienswijze voorgelegd waarmee gemeente Terneuzen een goed beeld heeft van de verwachte deelnemersbijdrage over 2027.

2. Op 26 augustus 2026 is een begrotingswijziging voor zienswijze voorgelegd waarin deze nadere uitwerking is verwerkt. Voor gemeente Terneuzen betekent dit een hogere deelnemersbijdrage 2027

van € 700.
3. Zoals aangegeven is in de nieuwe financieringssystematiek de kengetallen herijkt. Na vaststelling van deze systematiek, en daarmee de herijkte kengetallen, is het risico geëlimineerd.
4. / 5. RUD Zeeland neemt kennis van de gemaakte opmerkingen en verwijst naar de algemene reactie. De doorontwikkeling naar een robuuste omgevingsdienst is ondermeer vervat in het plan 'Samen naar een robuuste RUD Zeeland'. De plannen en de uitvoering daarvan geven het dagelijks bestuur voldoende vertrouwen dat de verwachte resultaten gerealiseerd worden.

Gemeente Vlissingen
Positieve zienswijze

De raad besluit

1. Een positieve zienswijze in te brengen op het voorstel over de ontwerpbegroting 2027 RUD Zeeland.

Reactie RUD Zeeland: n.v.t.

Provincie Zeeland
Positieve zienswijze

Provinciale Staten van Zeeland hebben de volgende zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2027:

- Provinciale Staten (PS) zijn akkoord met de basisbegroting.
- PS benadrukken dat het wenselijk is om voorzienbare extra uitgaven als gevolg van Cao-afspraken en de uitbreiding voor groen toezicht op te nemen in de ontwerpbegroting 2027.
- PS zijn van mening dat de kwaliteit van de begrotingsstukken omhoog moet, hierbij moet de begroting duidelijke informatie bevatten over 'wat gaan we ervoor doen'.
- In 2027 verwachten PS dat de organisatie op orde is, denk daarbij aan de invulling van vacatures en het terugdringen van het hoge ziekteverzuim.
- PS hebben reeds de mening uitgesproken dat de P*Q systematiek herzien dient te worden en verwachten dat dit in 2028 gerealiseerd is, maar liefst nog eerder.
- In 2027 verwachten PS dat de achterstanden van de taken voor de Provincie volledig zijn ingehaald en er tijdig aan de Provincie wordt gerapporteerd indien dit niet wordt gerealiseerd.

Reactie RUD Zeeland:
1. Voor wat betreft de opmerking over de stijging van personeelslasten als gevolg van CAO-aanpassingen verwijzen wij naar de Algemene reactie.
2. De uitbreiding voor groen toezicht is opgenomen in een begroting(swijziging) op het moment dat provinciale staten daartoe eerst intern besloten heeft. Op het moment van het voorleggen van de ontwerpbegroting voor de zienswijzeprocedure was daarvan nog geen sprake. Op 26 augustus 2026 is een begrotingswijziging voorgelegd voor zienswijze waarin deze uitbreiding van groen toezicht is opgenomen.
3. RUD Zeeland neemt kennis van de opmerkingen inzake de kwaliteit van de begrotingsstukken, invulling van de vacatures en ziekteverzuim en neemt deze mee in de uitvoering.
4. Voor RUD Zeeland is de adhesiebetuiging voor de herijking van de financieringssystematiek motiverend. De nieuwe financieringssystematiek kan op z'n vroegst toegepast worden vanaf begrotingsjaar 2028, indien het algemeen bestuur in december 2026 deze nieuwe systematiek vaststelt. Eerdere invoering van de nieuwe financieringssystematiek (dan vanaf begrotingsjaar 2028) is dus uitgesloten.
5. Voor wat betreft de ontwikkeling van de organisatie en het realiseren van afspraken wordt verwezen naar de Algemene reactie.

Voorstel AB

Onderwerp: Controleprotocol 2026 en normenkader 2026 t.b.v. externe accountantscontrole jaarrekening 2026 en rechtmatigheidsverantwoording RUD Zeeland

Zaaknummer: 2026 - 000397 | Middelburg, 07 december 2026
Portefeuillehouder MT: Directie | Opsteller: Concerncontroller

---

Aan het algemeen bestuur van RUD Zeeland,

1. **Gevraagde beslissing / besluit**
   a. Vaststellen dat het Controleprotocol RUD Zeeland 2025, zoals door het algemeen bestuur d.d. 08 december 2025 vastgesteld en dat in bijlage 1 is opgenomen, geen aanpassing behoeft voor verslagjaar 2026.
   b. Het normenkader 2026 rechtmatigheid, zoals dat in deze nota is opgenomen, vast te stellen.

2. **Effect van het besluit**
   a. Actueel controleprotocol ten behoeve van de externe accountantscontrole over het boekjaar 2026.
   b. Actueel normenkader ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording over het boekjaar 2026 door het dagelijks bestuur.

3. **Argumenten of Overwegingen**
   Ten behoeve van de uitvoering van de accountantscontrole èn het verstrekken van de rechtmatigheidsverantwoording dienen een controleprotocol en een normenkader vastgesteld te zijn door het algemeen bestuur. Deze twee documenten vormen een samenhangend geheel. Het controleprotocol en het normenkader worden jaarlijks vastgesteld en hierbij in één voorstel ter vaststelling aangeboden.
   De toelichting op deze twee documenten is als volgt:

   a. Controleprotocol 2025
   Vanaf het verslagjaar 2023 is het dagelijks bestuur verplicht om een financiële rechtmatigheidsverklaring op te nemen in de jaarrekening. Hierbij legt het dagelijks bestuur verantwoording af aan het algemeen bestuur over de naleving van de regels die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen bij de RUD Zeeland.

   Om het mogelijk maken dat het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverklaring kan afgeven is in de vergadering van het algemeen bestuur van 1 maart 2021 de nota rechtmatigheid 2021 vastgesteld. In die nota wordt uiteengezet wat het afgeven van een

rechtmatigheidsverantwoording inhoudt en welke verantwoordings- en rapportagegrenzen gehanteerd moeten worden.
Naar aanleiding van diverse wijzigingen in wet- en regelgeving is in 2025 het controleprotocol geactualiseerd en op 08 december 2025 door het algemeen bestuur vastgesteld. Nadien zijn er geen relevante ontwikkelingen die moeten leiden tot aanpassing van het controleprotocol. Het Controleprotocol 2025 is dus ook voor verslagjaar 2026 het actuele en vigerende kader.

b. Normenkader 2026
Het normenkader omvat relevante regelgeving van hogere overheden en van de RUD Zeeland en dient jaarlijks opnieuw te worden vastgesteld. Ten opzichte van het normenkader 2025 is er één mutatie opgenomen in het normenkader 2026, namelijk de aanpassing van CAO Provinciale Sector. Onderstaand de relevante inventarisatie van regelgeving van hogere overheden en van de RUD Zeeland in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording (normenkader 2026):

Normenkader 2026 rechtmatigheid

Naleving van wet- en regelgeving hogere overheden:

Bestuurlijke organisatie
- Wet gemeenschappelijke regelingen;
- Gemeenschappelijke regeling RUD Zeeland;
- Provinciewet;
- Algemene wet bestuursrecht.

Financieel beheer
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;
- Fiscale wetgeving;
- Wet financiering decentrale overheden;
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden;
- SISA-protocol;
- Europese aanbestedingsregels;
- Aanbestedingswet 2012;
- Controleprotocol voor de accountantscontrole op de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT);
- Kadernota rechtmatigheid.

Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid
- Ambtenarenwet;
- Fiscale wetgeving;
- Sociale verzekeringswetten;
- Arbeidsomstandighedenwet;
- CAO Provinciale Sector 2025 – 2026 en CAO Provinciale Sector 2026 - 2028

Naleving interne regelgeving:
Regelingen en kaders van het algemeen bestuur
- Delegatiebesluit RUD Zeeland 2013;
- Gemeenschappelijke Regeling Regionale uitvoeringsdienst Zeeland;
- Dienstverleningshandvest 2018;
- Bijdrageverordening RUD Zeeland 2021;
- Financiële verordening RUD Zeeland 2015;

- Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing RUD Zeeland 2018;
- Treasurystatuut 2016 RUD Zeeland;
- Controleprotocol RUD Zeeland 2025.

Begeleidingscommissie
Op 15 oktober 2026 is dit voorstel besproken met de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie adviseert positief over het voorstel "Controleprotocol 2026 en normenkader 2026 etc.". Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het advies van de begeleidingscommissie, inclusief de reactie van de RUD.

verwezen naar het advies van de begeleidingscommissie, inclusief de reactie van de RUD.

4. Uitvoering en communicatie

a. Aanpak
Het algemeen bestuur voorstellen om het normenkader 2026 rechtmatigheid vast te stellen.

b. Planning
N.v.t.

c. Communicatie
N.v.t.

d. Route en planning verdere besluitvorming: OR, Deelnemersoverleg, begeleidingscommissie, DB, AB
Begeleidingscommissie: 15 oktober 2026
Dagelijks Bestuur: 9 november 2026
Algemeen Bestuur: 7 december 2026

5. Risico's, kosten, baten en dekking (restant budget)

a. Risico's: (kosten-baten), niet gehonoreerd wat dan + risico's besluit
Zie juridisch

b. Organisatorisch (wat betekent dit voor de organisatie)
N.v.t.

c. Juridisch
Het niet vaststellen van een (actueel) controleprotocol en / of een normenkader betekent dat niet voldaan wordt aan de wettelijke eisen met betrekking tot de accountantscontrole en / of de rechtmatigheidsverantwoording. Het niet vaststellen van het intern controleplan betekent dat het dagelijks bestuur geen uitvoering geeft aan de wettelijke eis om voor 2026 een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen.

d. Financiën
N.v.t.

e. Indicatie urenbesteding
N.v.t.

f. Overige consequenties
N.v.t.

g. Bijlagen:
1. Controleprotocol RUD Zeeland 2025
2. Advies Begeleidingscommissie inclusief reactie RUD Zeeland

Controleprotocol RUD Zeeland 2025

1. Inleiding

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole en de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur moet het algemeen bestuur van de RUD Zeeland een aantal zaken nader regelen, hetgeen op hoofdlijnen plaatsvindt in dit controleprotocol. Het controleprotocol is gebaseerd op het VNG model.

In dit controleprotocol worden de wijzigingen verwerkt van het Besluit accountantscontrole decentrale Overheden (BADO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in verband met het verder uitwerken van de rechtmatigheidsverantwoording zoals besloten d.d. 21 maart 2025 (Staatsblad 2025-99) te weten:

a. Het algemeen bestuur stelt de verantwoordingsgrens vast op ten hoogste 2% van de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan de reserves.
b. Voor de uitvoering van de accountantscontrole vervalt het onderscheid tussen fouten en onzekerheden en bedraagt de goedkeuringstolerantie 2% van de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan de reserves.

In dit controleprotocol is ook aangegeven wanneer begrotingsonrechtmatigheden als gevolg van overschrijding van lasten als acceptabel worden beschouwd. De Kadernota 2024 van de Commissie BBV geeft aan dit begrip expliciet in te vullen.

Dit controleprotocol treedt in werking vanaf het verantwoordingsjaar 2025.

Het controleprotocol wordt aangepast indien externe of interne ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Object van controle is de jaarrekening van de RUD Zeeland en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het dagelijks bestuur van de RUD Zeeland.

1.1 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan:
1. het dagelijks bestuur over de te hanteren rapporterings- en verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording en de daarvoor geldende normstellingen;
2. de accountant over de te hanteren goedkeuringstolerantie, rapporterings- en verantwoordingsgrens voor de controle van de jaarrekening en de daarvoor geldende normstellingen.

Het algemeen bestuur kan het dagelijks bestuur en / of de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimumeisen.

1.2 Wettelijk kader

Artikel 217 Provinciewet schrijft voor dat het algemeen bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 201 Provinciewet bedoelde jaarrekening. Daarnaast is bepaald dat het dagelijks bestuur vanaf verslagjaar 2023 verantwoording aflegt over de financiële rechtmatigheid.

Verder kunnen er nadere regels van toepassing zijn die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 217 Provinciewet en bepalend zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden. Zoals bijvoorbeeld: Besluit accountantscontrole decentrale overheden, de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV evenals de Handleiding Regelgeving Accountancy (HRA).

Met dit controleprotocol stelt het algemeen bestuur nadere aanwijzingen vast voor:

- de controle van de jaarrekening door de accountant die specifiek van toepassing zijn voor de controlejaren vanaf 2025;
- de rechtmatigheidsverklaring door het dagelijks bestuur die specifiek van toepassing zijn voor de controlejaren vanaf 2025.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle door accountant

Zoals in artikel 217 Provinciewet is voorgeschreven geeft de accountantsverklaring op grond van de controle, uitgevoerd door de accountant welke benoemd is door het algemeen bestuur, aan of:
a. de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en de samenstelling van het vermogen;
b. de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet rechtmatig tot stand zijn gekomen;
c.de jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 190 Provinciewet en
d. het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

3. Algemene uitgangspunten voor de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur.

Onder rechtmatigheid wordt verstaan dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder verordeningen”.

In het normenkader worden de van toepassing zijnde wettelijke regelingen en verordeningen opgenomen. Dit actuele normenkader wordt jaarlijks door het algemeen bestuur vastgesteld.

4. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties door accountant

Goedkeuringstoleranties

De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties. In een nadere regeling (Bado) zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. `

De accountant gebruikt ten behoeve van de controle van de jaarrekening van de provincie, bedoeld in artikel 217, derde lid, van de Provinciewet, een goedkeuringstolerantie van 2% van de omvangsbasis. Deze goedkeuringstolerantie geldt voor de gehele jaarrekening, inclusief de bijlagen.

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstoleranties opgenomen zoals vast te stellen voor de te controleren jaren:

Materialiteit	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding/ Afkeurende verklaring
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle	≤ 2%	>2% – ≤ 4%	> 4%

De goedkeuringstolerantie is de som van de afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven accountantsverklaring. Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, verstrekt de accountant in beginsel een goedkeurende accountantsverklaring. Als de goedkeuringstolerantie wordt overschreden verstrekt de accountant geen goedkeurende accountantsverklaring, maar één van de andere hiervoor aangegeven verklaringen.

De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves.

Rapportering tolerantie

Naast de goedkeuringstolerantie is er ook een rapportagetolerantie. De rapportagetolerantie is de grens waarboven afwijkingen aan het algemeen bestuur gemeld moeten worden. De accountant neemt de afwijkingen op in zijn rapportage aan het algemeen bestuur. Voor de rapportagetolerantie stelt het algemeen bestuur als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid groter of gelijk aan € 25.000 rapporteert.

5. Te hanteren verantwoordingsgrens en rapporteringstoleranties door dagelijks bestuur inzake rechtmatigheid.

Verantwoordingsgrens

De verantwoordingsgrens is door de wet voorgeschreven en geeft aan met welke diepgang de controlewerkzaamheden worden uitgevoerd. De verantwoordingsgrens is een totaalbedrag voor rechtmatigheidsfouten én onduidelijkheden in het kader van de financiële rechtmatigheid.
Het algemeen bestuur stelt de verantwoordingsgrens vast op ten hoogste 2% van de totale lasten, exclusief de toevoeging aan de reserves. Voor zover het totaalbedrag aan rechtmatigheidsfouten én onduidelijkheden in het kader van de financiële rechtmatigheid hoger is dan de verantwoordingsgrens, is wettelijk vastgelegd dat deze in het kader van de financiële rechtmatigheid opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Rapportagetolerantie

Naast de verantwoordingsgrens is er ook een rapportagetolerantie. De rapportagetolerantie is de grens waarboven afwijkingen aan het algemeen bestuur gemeld moeten worden. De accountant neemt de afwijkingen op in zijn rapportage aan het algemeen bestuur. Voor de rapportagetolerantie stelt het algemeen bestuur als maatstaf dat het dagelijks bestuur elke fout of onduidelijkheid op gebied van financiële rechtmatigheid groter of gelijk aan € 25.000 rapporteert in de paragraaf bedrijfsvoering bij de jaarrekening.

6. Reikwijdte van rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur en de accountantscontrole bij de rechtmatigheidstoetsing

De rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur en de controle daarop door de accountant maken gebruik van de een normenkader welke jaarlijks separaat door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.

Het normenkader omvat een limitatieve opsomming van relevante regelgeving van hogere overheden en van de RUD Zeeland met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur en de controle daarop van de accountant.

7. Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

Voor meer informatie over het begrip rechtmatigheid in relatie tot de accountantscontrole bij gemeenschappelijke regelingen wordt verwezen naar de NBA en VNG (website) publicaties inzake rechtmatigheid in relatie tot accountantscontrole en de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur.

Het begrip ‘financiële rechtmatigheid’ bestaat uit negen deelaspecten of deelcriteria.
Zes criteria hebben betrekking op het zogenaamde ‘getrouwe beeld’. Het begrip ‘getrouw beeld’ omvat de vraag of de jaarrekening een waarheidsgetrouw beeld weergeeft. Deze zes criteria maken onderdeel uit van de reguliere jaarrekeningcontrole door de externe accountant.
Drie criteria hebben betrekking op het aspect ‘financiële rechtmatigheid’. Deze criteria omvatten de vraag of voldaan is aan wet- en regelgeving.

De negen deelcriteria van financiële rechtmatigheid zijn vermeld in bijlage 1.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt aandacht besteed aan de meeste van deze criteria.
Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer wordt aandacht besteed aan de rechtmatigheidscriteria:
1. Het begrotingscriterium;
2. Het voorwaardencriterium;
3. Misbruik en Oneigenlijk gebruikscriterium (M en O criterium).

In de Kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) van oktober 2023 is een wijziging opgenomen omtrent het begrip begrotingsrechtmatigheid. De wijziging in het begrip begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op de onderschrijdingen van lasten en mutaties in baten die niet tijdig met begrotingswijzingen zijn aangepast.
Om invulling te geven aan het begrip tijdig is eerder bepaald dat bij onderschrijdingen van lasten en/of lagere of hogere baten dan begroot geldt dat het tijdig is als deze afwijkingen bij de jaarrekening worden gemeld en toegelicht.

De Kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) van oktober 2024 geeft vervolgens aan om expliciet te maken welke begrotingsonrechtmatigheden als gevolg van overschrijding van lasten als acceptabel worden beschouwd.
Om invulling te geven aan het begrip acceptabel wordt hierbij bepaald dat hogere uitgaven acceptabel zijn indien die gecompenseerd worden door direct samenhangende baten en passen binnen het beleid van RUD Zeeland.

8. Rapportering
Het dagelijks bestuur en de accountant rapporteren als volgt:

Dagelijks bestuur: rechtmatigheid
Het dagelijks bestuur rapporteert bij de jaarrekening in de vorm van een rechtmatigheidsverklaring en het opnemen van een toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering van het jaarverslag over de financiële rechtmatigheid. Kern van de rapportage is het inzicht geven in beheersing, rapportage en maatregelen. De inhoudelijke tekst van de rechtmatigheidsverklaring is dwingend voorgeschreven.

Accountant: Interim-controles
In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een verslag uitgebracht. Bestuurlijk relevante zaken worden aan het Algemeen bestuur gerapporteerd.

Accountant: Verslag van bevindingen
Overeenkomstig de Provinciewet wordt omtrent de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan het algemeen bestuur en in afschrift aan het dagelijks bestuur. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Accountant: Controleverklaring
In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. De controleverklaring ziet toe op de getrouwheid van de jaarstukken inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur. De controleverklaring is bestemd voor het algemeen bestuur, zodat deze de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

9. Vaststelling
Het algemeen bestuur, gezien het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 10 november 2025,

BESLUIT:

Het Controleprotocol RUD Zeeland 2025 vast te stellen

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur d.d. 08 december 2025

De secretaris, De voorzitter,

Bijlagen:

1. Deelcriteria rechtmatigheid;
2. Communicatie en periodiek overleg.

Bijlage 1: Deelcriteria rechtmatigheid

De negen deelcriteria van financiële rechtmatigheid zijn:

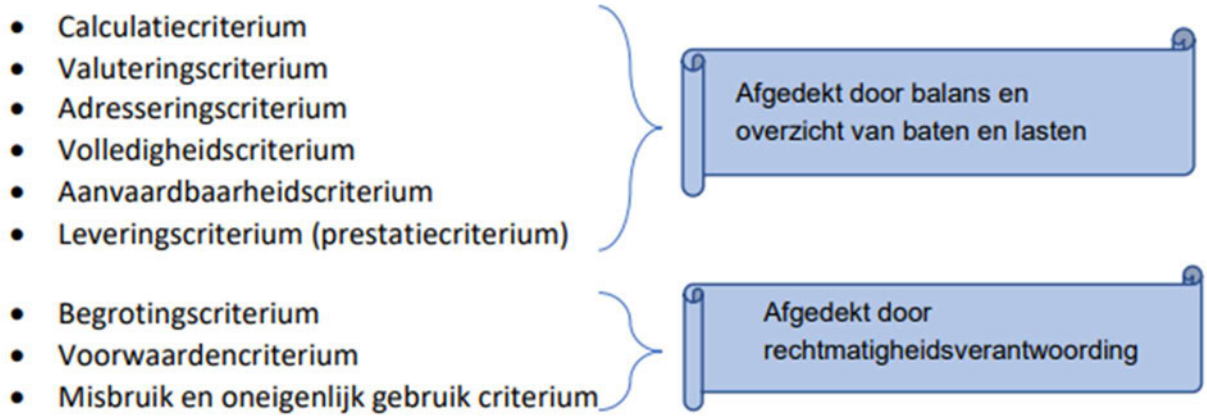

De inhoud en betekenis van de criteria is als volgt:

1. Het calculatiecriterium betreft de **juistheid** van een bedrag.
2. Het valuteringscriterium betreft het verantwoorden van baten en lasten in de periode waarop deze betrekking hebben (**tijdigheid**) alsmede de verplichtingen (balans).
3. Het adresseringscriterium betreft het aspect dat een betaling aan het juiste 'adres' (=**rechthebbende**) plaatsvindt.
4. Het volledigheidscriterium betref de **volledigheid** van de baten.
5. Het aanvaardbaarheidscriterum betreft de vaststelling dat lasten en baten **passen** binnen de doelstellingen en kaders van de organisatie.
6. Het leveringscriterium betreft de vaststelling dat de tegenprestatie (**volledig**) is geleverd/ontvangen.

7. Het begrotingscriterium betreft het aspect dat financiële beheershandelingen tot stand komen **binnen** de grenzen van de geautoriseerde **begroting**. Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen hoger zijn dan de geraamde bedragen is er sprake van een onrechtmatigheid (begrotingsonrechtmatigheid). Dit omdat de overschrijding een inbreuk vormt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.
8. Het voorwaardecriterium heeft betrekking op het **voldoen aan** de **voorwaarden** en / of de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. De overdrachten van onder andere subsidies en uitkeringen zijn bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden. Het niet in acht nemen van deze voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid.
9. Het criterium Misbruik & Oneigenlijk gebruik ziet op de **toetsing** van juistheid en volledigheid van de **gegevens**, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium).

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, om zich onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

Bijlage 2: Communicatie en periodiek overleg

Het algemeen bestuur is opdrachtgever van de onafhankelijke accountant. De directeur is het aanspreekpunt voor de accountant voor de opdrachtformulering. De controller is de adviseur van de directeur met betrekking tot de accountantscontrole.

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings) overleg plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiger uit) het Algemeen bestuur en het Dagelijks bestuur, de directeur en de controller.

Eventuele tussentijdse belangrijke bijstellingen van de controle zullen worden teruggekoppeld naar de directeur. Daarnaast zullen de bevindingen van de eindejaarscontrole (op basis van het concept en definitief rapport van bevindingen) worden besproken met de directeur.
De controller is voor de accountant het eerste aanspreekpunt. Er zijn drie natuurlijke momenten: het pre-audit gesprek, de bespreking van de interim-controle en van de eindejaarscontrole. Daarnaast kan naar behoefte worden gekozen voor tussentijdse voortgangsgesprekken.

begeleidingscommissie

datum: 15 oktober 2026
onderwerp: Voorstel controleprotocol 2026 en normenkader 2026

aan het dagelijks bestuur van de RUD Zeeland
Buitenruststraat 6
4337 EH MIDDELBURG

Geacht bestuur,

De begeleidingscommissie heeft op 15 oktober 2026 vergaderd over het voorstel met betrekking tot het 'Controleprotocol 2026 en normenkader 2026 t.b.v. externe accountantscontrole jaarrekening 2026 en rechtmatigheidsverantwoording RUD Zeeland'.

Bevindingen van de begeleidingscommissie
Het controleprotocol over 2025 behoeft geen wijziging en kan onverkort van toepassing worden verklaard voor het jaar 2026. Het normenkader is op één onderdeel gewijzigd ten opzichte van 2025, als gevolg van de nieuwe CAO voor het personeel.

Conclusie van de begeleidingscommissie
De begeleidingscommissie adviseert positief over het voorstel.

Reactie RUD Zeeland:
RUD Zeeland heeft geen opmerkingen bij het positieve totaaladvies.

De begeleidingscommissie is graag bereid de inhoud van deze brief nader toe te lichten. Zij verzoekt u dit advies aan de deelnemers en aan het algemeen bestuur beschikbaar te stellen.

Met vriendelijke groet,
namens de begeleidingscommissie,

[redacted], voorzitter

Bestuurlijk vergaderrooster RUD Zeeland 2027

Te behandelen onderwerpen	Verzending Begeleidings-commissie	Vergaderdatum Begeleidings-commissie	Verzending DB	Vergaderdatum DB	Verzending DO	Vergaderdatum DO	Verzending AB	Vergaderdatum AB	Toelichting
Bijeenkomst Directieteam - Dagelijks bestuur	**niet**	**niet**	**8-feb**	**18-2-2027** 15.00 - 17.00u RUD A003 Saeftinghe / digitaal	**niet**	**niet**	**niet**	**niet**	
Concept begroting 2028 concept resultaatsbestemming 2026 Concept Jaarrekening 2026 (voor 30/4 bij deelnemers VZG norm)	**18-mrt**	**25-3-2027** 09.00 - 11.00u RUD A004 Oranjezon / digitaal	**5-apr**	**14-4-2027** 15.00 - 17.00u RUD A004 Oranjezon / digitaal	**niet**	**niet**	**niet**	**niet**	Aanbieden zienswijze concept begroting en resultaatsbestemming aan Raden en Staten. 19/04 t/m 12/07
Overige stukken	**18-mrt**	**25-3-2027** 09.00 - 11.00u RUD A004 Oranjezon / digitaal	**5-apr**	**14-4-2027** 15.00 - 17.00u RUD A004 Oranjezon / digitaal	**10-mei**	**13-5-2027** 9.00 - 12.00u Digitaal	**10-mei**	**19-5-2027** 15.00 - 17.00u Provinciehuis Middelburg Admiraliteitszaal	
Definitieve jaarrekening 2026 met accountantsverslag (voor 15/7 bij BZK)	**niet**	**niet**	**7-jun**	**16-6-2027** 15.00 - 17.00u RUD A004 Oranjezon	**28-jun**	**1-7-2027** 9.00 - 12.00u Provinciehuis Middelburg Kamer van de Proost	**28-jun**	**7-7-2027** 15.00 - 17.00u Gemeentehuis Terneuzen De Brug	
-Vaststellen begroting 2028 incl. zienswijzen -Vaststellen resultaatsbestemming 2026 incl. zienswijzen - 1e bestuursrapportage 2027 (ivm begroting bij BZK 15/9)	**1-jul**	**8-7-2027** 09.00 - 11.00u RUD A003 Saeftinghe	**14-07-2027 voor 12:00**	**21-7-2027** 15.00 - 17.00u RUD A004 Oranjezon	**30-aug**	**2-9-2027** 9.00 - 12.00u Provinciehuis Middelburg Kamer van de Proost	**30-aug**	**8-9-2027** 15.00 - 17.00u Provinciehuis Middelburg Admiraliteitszaal	Retour zienswijze concept begroting en resultaatsbestemming 19/04 t/m 12/07
-Eventuele begrotingswijzigingen 2027 -2e bestuursrapportage 2027 -controleprotocol/ normenkader 2027 -intern controleplan 2027	**14-okt**	**21-10-2027** 09.00 - 11.00u RUD A004 Oranjezon	**8-nov**	**17-11-2027** 15.00 - 17.00u RUD A004 Oranjezon	**29-nov**	**2-12-2027** 9.00 - 12.00u Provinciehuis Middelburg Kamer van de Proost	**29-nov**	**8-12-2027** 15.00 - 17.00u Raadsboerderij Heinkenszand	

Vakanties	
Kerstvakantie:	19 december 2026 t/m 3 januari 2027
Voorjaarsvakantie:	13 februari t/m 21 februari 2027
Meivakantie:	26 april t/m 7 mei 2027
Zomervakantie:	24 juli t/m 5 september 2027
Herfstvakantie:	23 oktober t/m 31 oktober 2027
Kerstvakantie:	25 december 2027 t/m 9 januari 2028

Feestdagen:	
Goede vrijdag:	26-03-27
Paasmaandag:	29-03-27
Koningsdag:	27-04-27
Bevrijdingsdag:	5-05-27
Hemelvaartsdag:	6-05-27
Pinkstermaandag:	17-05-27
Kerstmis:	25-12-27

Het VNG Jaarcongres vindt naar verwachting plaats op dinsdag 22 en woensdag 23 juni 2027.